

operačný program | životné prostredie

Analýza dôvodov revízie Operačného programu
Životné prostredie,
vrátane návrhu konkrétneho riešenia

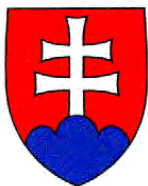
Jún 2011

Analýza dôvodov revízie Operačného programu Životné prostredie, vrátane návrhu konkrétneho riešenia je zložená z dvoch čiastkových správ:

- Čiastková správa č. 1 (Technická pomoc - 6)
- Čiastková správa č.2 (Prioritné osi 1, 2, 3, 4, 5, 7)

Ministerstvo životného prostredia SR

Analýza dôvodov revízie Operačného programu Životné prostredie,
vrátane návrhu konkrétneho riešenia revízie

Máj 2011

Slovník použitých skratiek

OP ŽP – Operačný program životné prostredie

MŽP SR – Ministerstvo životného prostredia SR

RO – Riadiaci orgán

CKO – Centrálny koordinačný orgán

SAŽP – Slovenská agentúra životného prostredia

NFP- Nenávratný finančný príspevok

„core“ ukazovateľ – ukazovateľ na úrovni operačného programu

ŠF – štrukturálne fondy

KF – Kohézny fond

ERDF – Európsky fond regionálneho rozvoja

KoP – Komunikačný plán OP ŽP

REPIS – Regionálne environmentálne poradenské a informačné stredisko

TP – Technická pomoc

PO – prioritná os

IKT – Informačno – komunikačné technológie

NSRR – Národný strategický referenčný rámec

Plán aktivít – stručné charakteristiky projektov technickej pomoci s plánovanou realizáciou do roku 2015

N+2, n+3 – časové obdobie trvania realizovaných projektov

Všeobecné nariadenie - Nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o ERDF, Európskom sociálnom fonde (ďalej len „ESF“) a Kohéznom fonde (ďalej len „KF“) a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 (ďalej len „Všeobecné nariadenie“).

Obsah

	Slovník použitých skratiek.....	4
1	Úvod	7
1.1	Metodický rámec spracovania hodnotenia	8
1.2	Metodika spracovania Analýzy dôvodov revízie Operačného programu Životné prostredie ...	10
2	Aktuálne informácie o pokroku implementácie OP ŽP	12
2.1	Informácie o fyzickom pokroku implementácie prioritnej osi 6	12
2.2	Finančná implementácia prioritnej osi 6	14
2.3	Informácia o dosiahnutom pokroku v plnení ukazovateľov.....	16
2.3.1	Projektové ukazovatele realizovaných projektov technickej pomoci	20
2.4	Subjekty zapojené do implementácie prioritnej osi 6 OP ŽP	21
2.5	Zhrnutie výsledku analýzy súčasného stavu implementácie prioritnej osi 6	24
3	Zdôvodnenie revízie OP ŽP	25
3.1	Očakávaný vývoj implementácie projektov prioritnej osi 6 k 30.6.2011	25
3.2	Potreby RO súvisiace s implementáciou OPŽP v rokoch 2012-2013.....	30
3.3	Identifikácia problémov vzniknutých pri implementácii prioritnej osi 6.....	33
4	Návrh konkrétneho riešenia revízie OP ŽP	36
5	Predpokladaný vplyv a dopad revízie OP ŽP	41
5.1	Predpokladaný vývoj implementácie OP ŽP do roku 2015	42
5.2	Predpokladaný vplyv a dopad revízie prioritnej osi 6 na implementáciu OP ŽP do roku 2015	44
5.3	Porovnanie scenárov vývoja implementácie prioritnej témy 6 OP ŽP	46
6	Záver	47
7	Sumár v slovenskom a anglickom jazyku	48

1 Úvod

Analýza dôvodov revízie Operačného programu Životné prostredie je vypracovaná na základe Nariadenia Rady (ES) 1083/2006 čl. 48 bod 3, ktorým členské štáty vykonávajú hodnotenia spojené s monitorovaním operačných programov. Cieľom tohto hodnotenia je zlepšiť kvalitu, účinnosť a efektívnosť riadenia, finančného riadenia OP ŽP, jeho implementačných procesov a zároveň zabezpečiť dosiahnutie jeho cieľov, t.j. globálneho cieľa a špecifických cieľov, prípadne poukázať na potrebu ich aktualizácie/úpravy/zmeny. Pri hodnotení sa analyzujú realizačné procesy, posudzuje sa vhodnosť nastavenia systému riadenia a pod.

Analýza dôvodov revízie OP ŽP sa skladá z dvoch čiastkových správ a to: správa z Analýzy prioritnej osi 6 a správa z Analýzy prioritných osí 1-5.

Predmetom tejto správy je analýza dôvodov revízie prioritnej témy 6 OP ŽP. V analýze dôvodov revízie OP ŽP za obdobie implementácie od 1.1.2007 do 31.3.2011, sú najmä tieto otázky:

- Sú prostriedky podpory na prioritnú os 6 dostatočne čerpané?
- Aký je pokrok vo finančnej realizácii OP ŽP na úrovni prioritných osí? Existuje reálne riziko straty finančných prostriedkov vyplývajúce z neplnenia pravidla n+3, resp. n+2?
- Aké opatrenia je nutné prijať, aby nedošlo k strate finančných prostriedkov?
- Ak sa vyskytol odklon od stanovených cieľov/cieľových hodnôt, aké sú príčiny? Aké opatrenia je potrebné prijať na zlepšenie situácie? Sú merateľné ukazovatele na úrovni OP aktuálne a relevantné z hľadiska vypovedacej schopnosti vo vzťahu k cieľom OP ŽP, prioritných osí a opatrení OP ŽP, z hľadiska potrieb RO pre OP ŽP a CKO (úroveň NSRR), ako aj z hľadiska ich rozsahu, definícií a cieľových hodnôt?
- Je implementačný systém OP ŽP vhodne nastavený? Aké sú nedostatky a riziká spojené s implementačným procesom OP ŽP?
- Je potrebné vykonať realokáciu finančných prostriedkov v rámci OP ŽP?

Operačný program Životné prostredie predstavuje programový dokument Slovenskej republiky pre čerpanie pomoci z fondov Európskej únie pre sektor životného prostredia na roky 2007 – 2013.

Počas vypracovania OP ŽP sa v súlade s čl. 11 všeobecného nariadenia uplatňuje princíp partnerstva. Za týmto účelom bola vytvorená pracovná skupina „Partnerstvo pre OP ŽP“. Členmi uvedenej pracovnej skupiny sú zástupcovia relevantných ministerstiev, samosprávnych krajov, miest a obcí, sociálnoekonomických partnerov a mimovládnych organizácií. Európska komisia schválila Operačný program Životné prostredie Rozhodnutím Komisie K(2007) 5500 z 08.11.2007. Globálnym cieľom OP ŽP je zlepšenie stavu životného prostredia a racionálneho využívania zdrojov prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia environmentálnej infraštruktúry SR v zmysle predpisov EÚ a SR a posilnenie efektívnosti environmentálnej zložky trvalo udržateľného rozvoja.

Tento cieľ prispieva k dosiahnutiu strategického cieľa, sformulovaného v Národnom strategickom referenčnom rámci SR na obdobie 2007 – 2013, ktorým je do r. 2013 výrazne zvýšiť konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov a slovenskej ekonomiky a zamestnanosť pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja.

Globálny cieľ OP ŽP je napĺňaný prostredníctvom špecifických cieľov, ktorým zodpovedajú jednotlivé prioritné osi operačného programu.

Prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd

Prioritná os 2 Ochrana pred povodňami

Prioritná os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy

Prioritná os 4 Odpadové hospodárstvo

Prioritná os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny

Prioritná os 6 Technická pomoc

1.1 Metodický rámec spracovania hodnotenia

Analýza prioritnej osi 6 je súčasťou analýzy dôvodov revízie OP ŽP s cieľom kontinuálne sledovať implementáciu OP ŽP z pohľadu dosahovaných výstupov, výsledkov a dopadov a súvisiacich externých podmienok vzhľadom na stanovené dlhodobé ciele.

Analýzou dôvodov revízie Operačného programu, prioritnej osi 6 budú získané informácie o dosiahnutých výstupoch a čerpaní finančných prostriedkov a o odchýlkach dosiahnutých hodnôt merateľných ukazovateľov voči očakávaným cieľovým hodnotám. Hodnotenie teda zahŕňa skúmanie a interpretáciu informácií získaných z monitorovania a iných zdrojov s cieľom zistiť príčiny odchýlok medzi dosiahnutými výstupmi a výsledkami a stanovenými cieľmi s cieľom vysvetliť účinky intervencií. Súčasťou vykonanej analýzy je identifikácia problémov spojených s implementáciou prioritnej osi 6, ako aj identifikácia scenárov implementácie do konca programového obdobia. Výstupom analýzy dôvodov revízie OP ŽP, prioritnej osi 6 je návrh konkrétneho riešenia revízie OP ŽP, prioritnej osi 6.

V súlade s čl. 48 ods. 3 všeobecného nariadenia „počas programového obdobia členské štáty vykonajú hodnotenia spojené s monitorovaním operačných programov, najmä ak uvedené hodnotenie odhalí výrazný odklon od počiatočne stanovených cieľov alebo ak sa navrhne revízia operačných programov podľa článku 33.“

V Rámцovej príručke pre metódy hodnotenia: Hodnotenie počas programového obdobia (Indicative guideline on evaluation methods: evaluation during the programming period WD No. 5), ktorý je metodickým usmernením EK pre oblasť hodnotenia v programovom období 2007-2013 (kap. 4.1 Zameranie priebežného hodnotenia) sú uvedené nasledujúce kľúčové oblasti, na ktoré môže byť hodnotenie zamerané:

- Vhodnosť a opodstatnenosť pomoci zo štrukturálnych fondov – hodnotenie zahŕňa analýzu cieľov OP a posúdenie ich adekvátnosti vo vzťahu k zmenám v sociálnom, ekonomickom a environmentálnom kontexte v priebehu programového obdobia,
- Konzistencia pomoci – hodnotenie sa zameriava na analýzu vzťahov a doplnkovosti medzi rôznymi prioritnými osami a ich príspevku k dosiahnutiu cieľov OP, ako aj na synergiu OP navzájom, ako aj s regionálnymi dokumentmi,
- Účinnosť (efektívnosť) pomoci – zahŕňa porovnanie dosiahnutých výstupov, výsledkov a dopadov so stanovenými cieľmi vrátane objasnenia príčin (ne)úspechov pri dosahovaní cieľov programu, ako aj odchýlok od počiatočne stanovených cieľov,

- Produktivita pomoci (výkonnost') – hodnotenie sa zameriava na pomer medzi dosiahnutými výstupmi, výsledkami, prípadne dopadmi a prostriedkami vynaloženými na ich dosiahnutie.

Východiskom pre hodnotenie predstavujú výstupy z monitorovania na úrovni opatrenia, prioritnej osi a operačného programu, zostavené na základe údajov z monitorovacích správ realizovaných projektov. Doterajší pokrok v napĺňaní merateľných ukazovateľov môžeme čiastočne posúdiť na základe hodnôt stanovených prijímateľmi i žiadateľmi v zmluvách o poskytnutí NFP (nenávratný finančný príspevok).

1.2 Metodika spracovania Analýzy dôvodov revízie Operačné programu Životné prostredie

Analýza je zameraná na posúdenie účinnosti pomoci, čiastočne aj hodnotenie produktivity pomoci prostredníctvom OP ŽP a posúdenie scenárov ďalšej implementácie OP ŽP. Sledované obdobie je v rozsahu doterajšej implementácie OP ŽP k 31.3.2011 a analyzovaná je len prioritná os 6 Technická pomoc.

Hodnotiace okruhy:

1. Vyhodnotenie účinnosti pomoci prostredníctvom OP ŽP vo vzťahu k plneniu stanovených ukazovateľom. Sledované sú najmä nasledujúce okruhy:

- Do akej miery sú prostriedky OP ŽP v rámci prioritnej osi 6 čerpané?
- Aký je pokrok vo finančnej realizácii prioritnej osi 6 OP ŽP?
- Existuje reálne riziko straty finančných prostriedkov vyplývajúce z neplnenia pravidla n+3, resp. n+2?
- Je potrebné vykonať realokáciu finančných prostriedkov v rámci OP ŽP?

2. Vyhodnotenie produktivity pomoci prostredníctvom OP ŽP vo vzťahu schválených projektov, dosiahnutých hodnôt ukazovateľov a vynaložených prostriedkov na ich dosiahnutie. Sledované sú najmä nasledujúce okruhy:

- Sú podporované aktivity ekonomicky efektívne?
- Sú prostriedky ES a verejné zdroje SR vynakladané efektívne?

3. Vyhodnotenie scenárov ďalšej implementácie prioritnej osi 6 OP ŽP. Sledované sú najmä riziká spojené s implementáciou. V kapitole predpokladaný vplyv a dopad revízie OP ŽP sú modelované dva scenáre vývoja.

- Prvý model nadväzuje na súčasný vývoj implementácie prioritnej osi 6 bez revízných zásahov.
- Druhý scenár bude modelovať situáciu využívajúcu revíziu finančných prostriedkov v rámci prioritnej osi 6 OP ŽP.
- Na základe porovnania oboch scenárov sú navrhnuté odporúčania pre ďalšiu implementáciu OP ŽP, čím je zodpovedaná otázka, či je nevyhnutné vykonať revíziu OP ŽP.

2 Aktuálne informácie o pokroku implementácie OP ŽP

V kapitole je analyzovaná účinnosť pomoci prostriedkov EÚ, ako aj domácich zdrojov. Projekty technickej pomoci sú financované cez Kohézny fond. Analýza poskytuje informácie o pokroku implementácie prioritnej osi 6 – Technická pomoc. Vzhľadom k množstvu projektov implementovaných v rámci prioritnej osi 6 je analyzovaný každý projekt individuálne. Pri kumulatívnych údajoch sa hodnotiteľ zameriava predovšetkým na plnenie účinnosti v rámci prioritných tém 85 a 86. Prioritná téma 85 je definovaná ako oblasť príprava a vykonávanie, monitorovanie a kontrola a audit. Cez tému 86 sa zabezpečuje informovanie a publicita.

Špecifický cieľ a zameranie Prioritnej osi 6 – Technická pomoc

Cieľom a zameraním prioritnej osi je zabezpečenie efektívneho procesu riadenia a implementácie OP ŽP v súlade s nárokmi kladenými na administratívne štruktúry zodpovedné za realizáciu operačného programu, a to prostredníctvom podpory prípravných, riadiacich, monitorovacích, hodnotiacich, informačných a kontrolných aktivít týkajúcich sa OP ŽP spolu s aktivitami slúžiacimi na posilnenie administratívnych kapacít, ktoré zabezpečujú programovanie, riadenie, implementáciu, finančné riadenie, hodnotenie a monitorovanie, kontrolu a audit OP ŽP.

Pre Operačný program ŽP bola na PO 6 Technická pomoc vyčlenená alokácia z Kohézneho fondu 48 600 000 EUR, čo predstavuje 2,7 % z celkovej finančnej alokácie z fondov EÚ.

2.1 Informácie o fyzickom pokroku implementácie prioritnej osi 6

V nadväznosti na potrebu zabezpečenia podpory činností a funkcií orgánov podieľajúcich sa na riadení a implementácii OP ŽP a ich administratívnych kapacít, poskytovanie podpory na prípravu projektov, ako aj na informovanie verejnosti, propagáciu a výmenu skúseností, riadiaci orgán zverejnil k 31.3.2011, 2 „*Oznamy MŽP ako Riadiaceho orgánu pre OP ŽP o možnosti predkladať žiadosti o NFP v rámci prioritnej osi 6 Technická pomoc, Operačného*

programu *Životné prostredie*“ a 1 Písomné vyzvanie na predkladanie žiadostí o NFP Operačného programu *Životné prostredie* prioritná os 6 Technická pomoc. V rámci uvedených oznamov bolo v roku 2008 podaných 6 projektov vo výške 24 978 590 EUR, z toho pre 5 projektov bolo žiadateľom MŽP SR a 1 pre SAŽP. V roku 2009 boli podané 2 projekty vo výške 9 032 544 EUR, žiadateľom bolo MŽP SR a 1 pre SAŽP. V roku marci 2011 bol podaný 1 projekt vo výške 6 000 000 EUR s žiadateľom MŽP SR. V súčasnosti sú všetky projekty zazmluvnené, z toho 3 sú finančne ukončené a 6 je v realizácii.

Tab. č.1: Súčasný stav implementácie projektov PO 6 – Technická pomoc k 31.3.2011

Kód projektu	Názov projektu	Prioritná téma	Dátum podpisu rozhodnutia / zmluvy	Výška zazmluvnenia (EUR)	Prijímateľ	Stav projektu
24160110014	Refundácia osobných nákladov za zamestnancov MŽP SR zapojených do riadenia a implementácie OP ŽP_02	85	2.7.2008	15 534 754,03	MŽP SR	projekt ukončený
24160110002	Dobudovanie siete REPIS ako centier prvého kontaktu v regiónoch pre MŽP SR v rokoch 2007 - 2013 (1.etapa)	85	6.10.2008	946 192,66	SAŽP	projekt ukončený
24160110015	Personálne zabezpečenie riadenia a implementácie OP ŽP_02	85	4.9.2008	663 878,38	MŽP SR	projekt v realizácii
24160110016	Zabezpečenie externých expertných služieb pre OPŽP_02	86	4.9.2008	663 878,38	MŽP SR	projekt v realizácii
24160110017	Technické zabezpečenie riadenia a implementácie OP ŽP_02	85	4.9.2008	531 102,70	MŽP SR	projekt v realizácii
24160110006	Zabezpečenie propagácie v programovom období 2007 - 2013 v rámci OP ŽP	86	4.9.2008	6 638 783,77	MŽP SR	projekt ukončený
24160110018	Zabezpečenie propagácie v programovom období 2007 - 2013 v rámci OPŽP, II. Etapa	86	17.6.2009	7 150 000,00	MŽP SR	projekt v realizácii
24160110008	Dobudovanie siete REPIS ako centier prvého kontaktu v regiónoch pre MŽP SR v rokoch 2007 - 2013 (2.etapa)	85	20.1.2010	1 882 544,00	SAŽP	projekt v realizácii
24160110019	Financovanie mzdových výdavkov vrátane odmien a odvodov zamestnávateľa za zamestnancov MŽP SR a odmien zamestnancov mimo pracovného pomeru	85	9.3.2011	6 000 000,00	MŽP SR	projekt v realizácii

	podieľajúcich sa na implementácii OP ŽP					
--	---	--	--	--	--	--

Zdroj: Riadiaci orgán OP ŽP,

Štruktúra zazmluvnených projektov prioritnej osi 6 z pohľadu príslušnosti ku kategórii pomoci dimenzie „Prioritná téma“ naznačuje, že intervencie v rámci kategórie pomoci 85 sú bezprostredne nevyhnutné pre implementáciu OP ŽP, ako aj implementáciu intervencií v rámci prioritnej témy 86. V rámci prioritnej témy 85 bolo podporených 6 projektov a v rámci prioritnej témy 86 sú podporované 3 projekty.

2.2 Finančná implementácia prioritnej osi 6

Meranie účinnosti pomoci sa realizuje prostredníctvom analýzy finančnej implementácie projektov prioritnej osi 6. Ako bolo uvedené v metodike spracovania, všetky finančné údaje sú sledované k 31.3.2011. Pri sledovaní vývojovej rady implementácie sú sledované aj údaje k 31.12.2008 a k 31.12.2009. Cieľom analýzy finančnej implementácie je získanie ucelenej predstavy o pohybe finančných prostriedkov za prioritnú os 6 a o intenzite realizácie jednotlivých projektoch. Získané údaje slúžia ako podklady pre zhodnotenia súčasného stavu implementácie prioritnej osi 6.

K 31.3.2011 je čerpanie v rámci prioritnej osi 6 vo výške 18 170 405,82,92 EUR z prostriedkov EÚ čo predstavuje 37,38% z celkového záväzku na programové obdobie 2007-2013 pre predmetnú prioritnú os. Úroveň čerpania je z časového hľadiska primeraná, nakoľko sa s implementáciou projektov začalo až v roku 2008.

Tab. č.2: Čerpanie prostriedkov prioritnej osi 6 k 31.3.2011

Prioritná os	Záväzok 2007-2013 za EÚ zdroje	Čerpanie prostriedkov k 31.3.2011 (EÚ zdroje) v tis. €		Čerpanie prostriedkov k 31.3.2011 (EÚ zdroje + ŠR) v tis. €	
		Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013	Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013
6 Technická pomoc	48 600 000	18 170 405,82	37,38	21 376 948,02	37,38

Zdroj: Riadiaci orgán OP ŽP

Ako bolo uvedené v metodike spracovania budú analyzované aj údaje za prioritné témy. Rozdelenie finančných prostriedkov na prioritné témy je OP ŽP definované ako pomer 50:50. Čerpanie na úrovni prioritných tém vyobrazuje nasledujúca tabuľka.

Tab. č.3 : Čerpanie prostriedkov prioritnej osi 6 na úrovni prioritných tém k 31.3.2011

prioritná téma	finančný záväzok na roky 2007-2013 (alokácia na prioritné témy)	Výška zazmluvnenia celkovo	suma čerpania celkovo k 31.3.2011	suma čerpania zo zdrojov EÚ k 31.3.2011	% čerpania zo zazmluvnených k 31.3.2011	% čerpania zo záväzku prioritnej témy
85	24 300 000,00	25 558 471,77	10 396 949,92	8 837 407,43	40,68%	36,37%
86	24 300 000,00	14 452 662,15	10 979 998,10	9 332 998,39	75,97%	38,41%

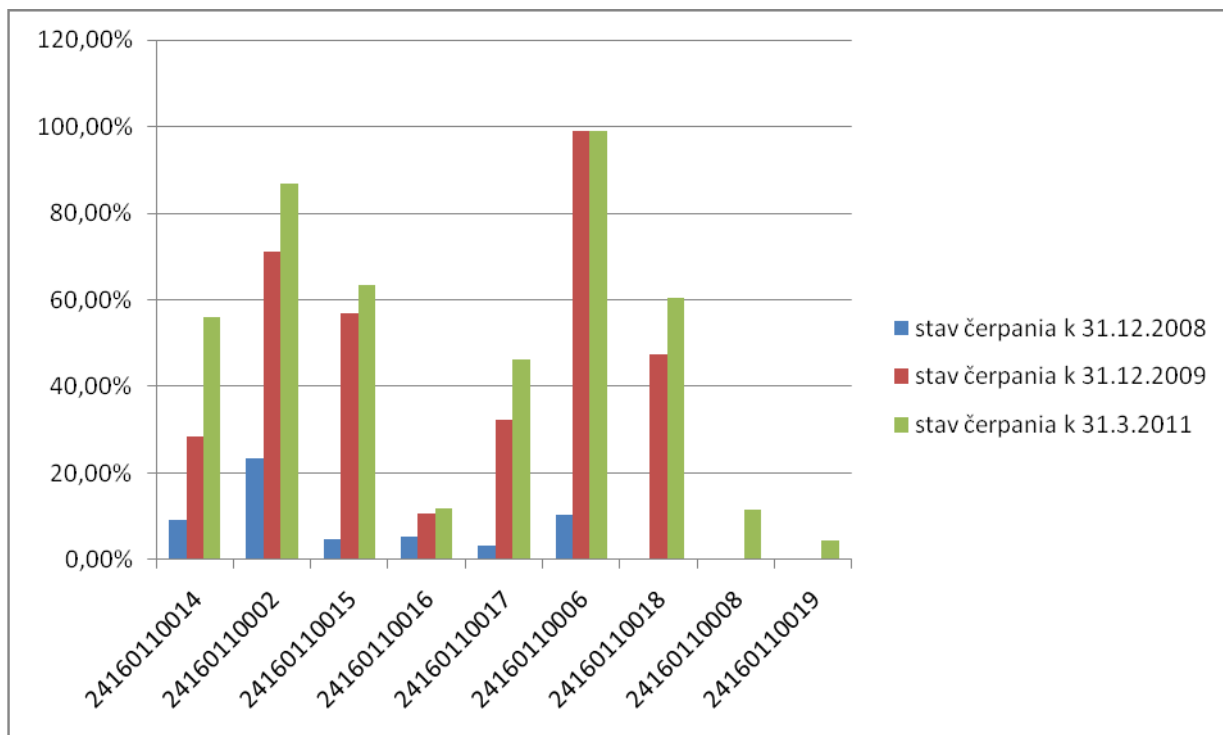
Zdroj: Riadiaci orgán pre OP ŽP

Ako vidieť v tabuľke č. 3, pomer zazmluvnených prostriedkov nie je v súlade s finančnými záväzkami programu. Výška zazmluvnených prostriedkov na prioritnú tému 85 je takmer dvojnásobne vyššia v porovnaní s prioritnou témou 86. Významným údajom v tabuľke je aj hodnota zazmluvnených prostriedkov na prioritnú tému 85, ktorá je o 1 mil. EUR vyššia ako finančný záväzok prioritnej témy 85 na celé programové obdobie. Uvedená hodnota je k 31.3.2011 a nezohľadňuje finančné podiely z nevyčerpaných zdrojov ukončených projektov.

Z pohľadu % čerpania finančných záväzkov na prioritné témy však možno konštatovať, že čerpanie je takmer vyrovnané. Avšak z pohľadu čerpania finančných prostriedkov zo zazmluvnených prostriedkov vidieť, že čerpanie v rámci prioritnej témy 85 je podstatne pomalšie. Uvedené skutočnosti sú spôsobené časovým oneskorením čerpania vyplývajúcim z delimitácie Ministerstva Životného prostredia SR ako Riadiaceho orgánu OP ŽP k 30.6.2010 a následným opätovným menovaním MŽP SR ako Riadiaci orgán OPŽP k 1.11.2010.

Vývoj čerpania jednotlivých projektov implementovaných v rámci prioritnej osi 6 z časového hľadiska znázorňuje graf č. 1. Pri porovnaní vidieť, že k 31.3.2011 z 9 zazmluvnených projektov, 5 dosiahlo úroveň aspoň 50% čerpania finančných prostriedkov zo zazmluvnenej hodnoty. Projekty sú implementované v súlade s pravidlom n+3, preto možno konštatovať, že zatiaľ nie sú ohrozené z časového hľadiska. Projekt „Financovanie mzdových výdavkov vrátane odmien a odvodov zamestnávateľa za zamestnancov MŽP SR a odmien zamestnancov mimo pracovného pomeru podieľajúcich sa na implementácii OP ŽP“ (24160110019) bol schválený v roku 2011, preto nízke percento čerpania nie je zásadným údajom na hodnotenie. Podrobnejšiu analýzu si vyžadujú projekty s číslom 24160110016 a 24160110018, ktorých čerpanie sa pohybuje na úrovni cca 11 %.

Graf č. 1. Vývoj čerpania finančných prostriedkov projektov realizovaných v rámci prioritnej osi 6

Zdroj: Riadiaci orgán OP ŽP

2.3 Informácia o dosiahnutom pokroku v plnení ukazovateľov

Produktivitu pomoci budeme hodnotiť cez plnenie ukazovateľov prostredníctvom sústavy „core“ ukazovateľov identifikovaných v programe OP ŽP. V rámci analýzy produktivity sa zameriame na identifikáciu „core“ ukazovateľov, ďalej na identifikáciu projektových ukazovateľov a následne na ich stanovené cieľové a dosiahnuté hodnoty k 31.3.2011. Prostredníctvom vzájomného pomeru plnenia ukazovateľov a vynaložených finančných prostriedkov môžeme porovnať produktivitu pomoci pri jednotlivých projektoch.

Tab. č.4: Vývoj plnenia ukazovateľov programu

R/O	Prioritná os 6 - Technická pomoc	Zohľadnená prioritná téma	MJ	Vých.	Cieľ	2009 Výročná správa	2010 Výročná správa	30.3.2011	% plnia ukazovateľ
Výsledok	Počet novovytvorených pracovných miest*	85	počet	0	41	40	49	47	114
Výsledok	Počet zrealizovaných akcií na informovanie verejnosti o OP ŽP	86	počet	0	40	78	162	162	405

Výsledok	Počet zamestnancov, ktorých platy sú hradené z TA	85	počet	109	150	149	158	156	104
	Počet zamestnancov, ktorých platy sú hradené z TA - muži	85	počet		75	67	69	70	93,33
	Počet zamestnancov, ktorých platy sú hradené z TA - ženy	85	počet		75	82	89	86	114

* ukazovateľ je klasifikovaný ako „core“ ukazovateľ

Zdroj: Riadiaci orgán OP ŽP, Výročná správa OP ŽP 2008, Výročná správa 2009

Plnenie ukazovateľov podľa prioritných tém je nasledovné: Ukazovateľ priamo súvisiaci s podporovanými aktivitami cez projekty prioritnej témy 86 je naplnený na 405%. Na druhej strane ukazovateľ, ktorý predstavuje aktivity prioritnej témy 85, tzn. aktivity zabezpečujúce krytie personálnych nákladov pracovníkov zabezpečujúcich implementáciu programu je naplnený na 104%. Uvedené skutočnosti poukazujú na skutočnosť, že programové ukazovatele nie sú vhodne nastavené. Ukazovateľ za prioritnú tému 86 nezohľadňuje plnenie KoP. Komunikačný plán operačného programu je dokument, ktorý predstavuje základ na vybudovanie komunikačného systému riadiaceho orgánu, ktorý definuje informačné a komunikačné opatrenia na efektívne využitie pomoci zo ŠF a KF. V Komunikačnom pláne OP ŽP sú definované povinné aktivity, vyplývajúce z predpisov EÚ vzťahujúcich sa na implementáciu a riadenie ŠF a KF.

Pre sedemročné programové obdobie by hodnota ukazovateľa „Počet zrealizovaných akcií na informovanie verejnosti OP ŽP“ smerovala k tomu, aby sa ročne zrealizovalo priemerne 6 akcií na informovanie verejnosti OP ŽP. Zo samotného dokumentu KoP vyplýva, že informačných a komunikačných akcií má byť zrealizovaných podstatne viac, ako je cieľová hodnota core ukazovateľa. Prehľad aktivít KoP je uvedený v tabuľke č.5.

Tab. č. 5: Prehľad organizovania informačných aktivít vyplývajúcich z KoP

	NUTS I	NUTS II	NUTS III	NUTS IV a V	médiá
2008(7)	Konferencia OP ŽP (Launch event). Tematické konferencie (v nadväznosti na výzvy)	Informačné konferencie	Školenia potenciálnych žiadateľov a žiadateľov. Workshopy prijímateľov	Informačné aktivity REPIS. Informačný tok na ZMOS	Infokampaň OP ŽP Info výzvy Podpora konferencií
2009		Informačné	Školenia žiadateľov a	Školiace aktivity	Podpora školení, konferencií Pribežné

		konferencie	potenciálnych žiadateľov Workshopy prijímateľov	REPIS Informačný tok na ZMOS	info o informačných aktivitách a akciách. Informácie o aktuálnych výzvach
2010	Tematické konferencie. (podľa prioritných osí)		Školenia žiadateľov a potenciálnych žiadateľov Workshopy prijímateľov	Školiace a info aktivity REPIS Informačný tok na ZMOS	Príklady úspešných žiadateľov Pribežné informácie o informačných aktivitách a akciách Informácie o aktuálnych výzvach
2011		Informačné konferencie spojené s prezentáciou úspešných projektov	Školenia a workshopy podľa vývoja v regiónoch	Pribežné info a aktivity REPIS podľa vývoja Informačný tok na ZMOS	Podpora školení, konferencií, Pribežné info o informačných aktivitách a akciách Informácie o aktuálnych výzvach
2012	Konferencia úspešných projektov		Školenia a workshopy podľa vývoja v regiónoch	Pribežné info a aktivity REPIS podľa vývoja Informačný tok na ZMOS	Príklady úspešných projektov. Pribežné info o informačných aktivitách a akciách. Informácie o aktuálnych výzvach
2013	Konferencia hodnotiaca programové obdobie	Konferencie úspešných projektov	Školenia a workshopy podľa vývoja v regiónoch	pribežné info a aktivity REPIS podľa vývoja. Informačný tok na ZMOS	Hodnotiaca kampaň. Pribežné o informačných aktivitách a akciách. Informácie o aktuálnych výzvach
2014			Školenia a workshopy podľa vývoja v regiónoch	Pribežné info a aktivity REPIS podľa vývoja. Informačný tok na ZMOS	Príklady úspešných projektov. Pribežné info o informačných aktivitách a akciách. Informácie o aktuálnych výzvach
2015	Konferencia hodnotiaca programové		Workshopy prijímateľov	pribežné info a aktivity REPIS podľa vývoja	Hodnotiaca

	obdobie			Informačný tok na ZMOS	kampaň
--	---------	--	--	------------------------	--------

Zdroj: Riadiaci orgán OP ŽP

Počas rokov 2007-2009 bolo zrealizovaných 78 akcií zameraných na informovanie verejnosti, ktoré boli realizované prostredníctvom projektu 24160110006 Zabezpečenie propagácie v programovom období 2007-2013 v rámci OP ŽP I. etapa. Ďalších 84 akcií na informovanie verejnosti bolo zrealizovaných v roku 2009-2011 cez projekt 24160110018 Zabezpečenie propagácie v programovom období 2007-2013 v rámci OP ŽP II. etapa. Okrem už spomenutých akcií boli zrealizované ďalšie akcie prostredníctvom REPIS, konkrétne sa jedná o pracovné stretnutia medzi pracovníkmi REPIS a subjektmi zainteresovanými do sociálno-hospodárskeho rozvoja príslušného územia, ktoré vyplývajú z projektu a tematicky spadajú pod prioritnú tému 85. V doterajšej implementácii OP ŽP pracovníci REPIS neboli oprávnení vykonávať činnosti súvisiace s realizovaním informačných akcií v zmysle aktivít prioritnej témy 86. Táto skutočnosť je jedným z dôvodov prečo dochádza k slabému čerpaniu prostriedkov v projekte „Dobudovanie siete REPIS ako centier prvého kontaktu v regiónoch pre MŽP SR v rokoch 2007 - 2013 (2.etapa)“ (24160110008) i keď plnenie projektového ukazovateľa dosiahlo hodnotu 90%. Stanovený projektový ukazovateľ poukazuje na plnenie ukazovateľa prioritnej témy 85 a to Počet zamestnancov, ktorým budú refundované mzdy. Všetky aktivity realizované z prostriedkov projektu 24160110008 boli aktivity spadajúce pod prioritnú tému 85.

Ďalším analyzovaným ukazovateľom je ukazovateľ „Počet zamestnancov, ktorých platy sú hrazené z TP“ je stanovený na cieľovú hodnotu 150. Uvedená hodnota vychádza z Programového vyhlásenia vlády 396/2007 z 2. mája 2007. Z analýzy organizačných útvarov MŽP SR vyplýva, že 150 zamestnancov vykonáva činnosť priamo súvisiacu s implementáciou OP ŽP 2007-2013. Ďalších 40 zamestnancov MŽP SR sa čiastočne podieľa na implementácii OP ŽP 2007-2013. V rámci projektu REPIS sú 21 pracovníkom hrazené personálne náklady, odvody a odmeny. Možno preto konštatovať, že hodnota ukazovateľa „Počet zamestnancov, ktorých platy sú hrazené z TP“ nie je správne nastavená. V rámci projektových ukazovateľov sú hodnoty zaznamenané presnejšie a poukazujú aj na zamestnancov, ktorí vykonávajú podporné činnosti pre implementáciu programu.

2.3.1 Projektové ukazovatele realizovaných projektov technickej pomoci

Pre lepšie znázornenie účinnosti pomoci prioritnej osi 6 je posúdené aj plnenie projektových ukazovateľov. Projektové ukazovatele lepšie znázorňujú spektrum aktivít realizovaných v rámci technickej pomoci.

Tab. č. 6: Plnenie ukazovateľov na úrovni jednotlivých projektov

Kód projektu	Typ	Názov merateľného ukazovateľa	Merná jednotka	Počet jednotiek			% plnenia ukazovateľa	% čerpania finančných prostriedkov	Stav projektu
				Východiskový stav	Plánovaný stav	Skutočný stav			
24160110014	výsledok	Počet zamestnancov, ktorým budú zabezpečené mzdy (vrátane odmien) na 100%	počet	0	160	155	96,87	55,93	projekt ukončený
	výsledok	Počet zamestnancov ktorých platy sú hradené z technickej pomoci	počet	0	7	27	385		
	výsledok	Počet externých zamestnancov ktorých platy sú hradené z technickej pomoci	počet	0	50	57	114		
24160110002	výsledok	Počet zamestnancov, ktorým budú zabezpečené mzdy (vrátane odmien) na 100%	počet	0	14	21	150	86,93	projekt ukončený
	výsledok	Počet zamestnancov, ktorým budú zabezpečené mzdy (vrátane odmien) na 70%	počet	0	8	0	0		
24160110015	výsledok	Počet osôb zapojených do realizácie projektu	počet	0	160	110	68,75	63,32	projekt v realizácii
24160110016	výsledok	Počet vypracovaných štúdií, analýz, strategických dokumentov	počet	0	80	18	22,50	11,74	projekt v realizácii
24160110017	výsledok	Počet zamestnancov, ktorých prevádzkové a technické vybavenie je hradené z technickej pomoci	počet	0	160	144	90,00	46,20	projekt v realizácii

24160110006	výsledok	Počet zrealizovaných propagačných aktivít	počet	0	78	78	100	99,02	projekt ukončený
24160110018	výsledok	Počet zrealizovaných akcií na informovanie verejnosti o OP ŽP	počet	0	170	150	88,23	60,53	projekt v realizácii
24160110008	výsledok	Počet zamestnancov, ktorým budú zabezpečené mzdy (vrátane odmien) na 100%	počet	0	22	21	95,45	11,67	projekt v realizácii
24160110019	výsledok	Počet zamestnancov, ktorých platy sú hradené z technickej pomoci	počet	0	160	prijímateľ zatiaľ nevykázal plnenie indikátoru	0	4,50	projekt v realizácii

Zdroj: Riadiaci orgán OP ŽP

Z tabuľky č.6 vidieť plnenie plánovaných projektových ukazovateľov a vzájomnú súvislosť medzi plnením ukazovateľov a čerpaním finančných prostriedkov. Z tabuľky vidieť, že nepomer medzi týmito dvomi premennými je predovšetkým pri projektoch zabezpečujúcich personálne výdavky zamestnancov zapojených do implementácie OP ŽP. Hodnoty ukazovateľa „Počet zamestnancov, ktorým sú zabezpečené mzdy“ nemajú súvis s dĺžkou trvania projektu a preto sa ukazovateľ naplní už v počiatočnom štádiu realizácie projektu i keď čerpanie má priamu súvislosť s dĺžkou realizovaného projektu. Čím dlhšie obdobie projekt zastrešuje, tým sú vyššie personálne výdavky. Ukazovateľ nemá progresívny charakter, nemožno ním teda merať efektivitu vynaložených prostriedkov. Ukazovateľ skôr naznačuje, či je v dostatočnej miere zabezpečený personálny aparát na zabezpečenie úloh spojených s riadením a vykonávaním programu, tak ako to popisuje nasledujúca kapitola.

2.4 Subjekty zapojené do implementácie prioritnej osi 6 OP ŽP

Riadiaci orgán – MŽP SR

Na základe článku 59(1) všeobecného nariadenia sú zadané subjekty a ich úlohy zodpovedné za realizáciu operačných programov. Na základe uznesenia vlády SR č. 832 z 8. októbra 2006 je riadiacim orgánom pre OP ŽP Ministerstvo životného prostredia SR. MŽP SR zodpovedá za riadenie a vykonávanie programu v súlade s predpismi EÚ a SR. V súlade s čl. 60 všeobecného nariadenia je RO zodpovedný za riadenie a vykonávanie OP

ŽP v súlade so zásadou riadneho finančného riadenia, najmä za:

- vypracovanie operačného programu;
- spolufinancovanie operačného programu zo štátneho rozpočtu;
- usmerňovanie prijímateľov;
- hodnotenie operačného programu v súlade s písm. e) uvedeného článku;
- monitorovanie operačného programu, vedenie Monitorovacieho výboru pre OP ŽP v súlade s písm. h) uvedeného článku, vypracovanie výročnej a záverečnej správy o implementácii, ich predloženie monitorovaciemu výboru a Európskej komisii v súlade s písm. i) uvedeného článku;
- publicitu o pomoci z EÚ a informovanie verejnosti o fondoch z EÚ v súlade s článkom 69 všeobecného nariadenia;
- zber a zaznamenávanie údajov potrebných na finančné riadenie, monitorovanie, preverovanie, audity a hodnotenie v elektronickej podobe;
- archiváciu a dostupnosť dokumentov v súlade s článkom 90 všeobecného nariadenia;
- prijímanie, výber a schvaľovanie projektov prijímateľov v súlade s kritériami hodnotenia a výberu projektov schválenými monitorovacím výborom a zabezpečenie dodržiavania uplatniteľných predpisov Spoločenstva a vnútroštátnych predpisov počas celého obdobia vykonávania operačného programu tak, ako sa požaduje v písm. a) uvedeného článku ;
- uzatváranie zmlúv s prijímateľmi o poskytnutí nenávratného finančného príspevku;
- overenie spolufinancovania jednotlivých projektov zo zdrojov prijímateľa a z ostatných národných zdrojov;
- overenie dodania spolufinancovaných produktov a služieb a overenie skutočne vynaložených výdavkov a ich súladu s predpismi Spoločenstva a vnútroštátnymi predpismi podľa odseku b) uvedeného článku.;
- zabezpečenie vedenia samostatného účtovného systému prijímateľmi a inými orgánmi zapojenými do implementácie;
- zabezpečenie, aby certifikačný orgán dostal na účely certifikácie všetky potrebné informácie o postupoch a overeniach vykonaných v súvislosti s výdavkami;

- Poskytovanie EK informácií, ktoré jej umožnia posúdiť veľké projekty.

Uvedené úlohy Riadiaci orgán vykonáva prostredníctvom projektov Technickej pomoci operačného programu OP ŽP. Finančná alokácia určená na Operačný program Životné prostredie je 2 141 176 471,00 EUR. Na výkon úloh súvisiacich s výkonom a riadením OP je vyčlenená PO 6 s finančnou alokáciou vo výške 57 176 470,00 EUR.

Personálne zabezpečujú úlohy vyplývajúce s čl. 60 všeobecného nariadenia nasledujúce útvary MŽP SR: Odbor riadenia programov, Odbor administrácie projektov, Odbor platieb a koordinácie auditov, Odbor technickej pomoci, Odbor riadenia implementácie projektov. Okrem nich sú čiastočne využívané aj ďalšie vecne príslušné útvary, ktoré zabezpečujú administratívno-technické a podporné činnosti RO pre OP ŽP. Celkovo sa na implementácii OP ŽP v rozsahu 100% pracovného času podieľa 151 interných pracovníkov MŽP SR a ďalších 40 sa podieľa na zabezpečení implementácie OP ŽP čiastočne.

Za účelom podpory absorpčnej kapacity si Riadiaci orgán cez projekty „Dobudovanie siete REPIS ako centier prvého kontaktu v regiónoch pre MŽP SR v rokoch 2007 - 2013 (1.etapa)“ (č. 24160110002) a „Dobudovanie siete REPIS ako centier prvého kontaktu v regiónoch pre MŽP SR v rokoch 2007 - 2013 (2.etapa)“ (24160110008) zriadil poradenské a informačné strediská REPIS. Oba projekty sú v hodnote 2 828 736,66 EUR. Prostredníctvom projektov sa vytvorili a naďalej sa podporuje 21 pracovných miest v 10 kanceláriách na oprávnenom území SR.

Regionálne environmentálne poradenské a informačné strediská Prioritným zameraním regionálnych environmentálnych poradenských a informačných stredísk je zabezpečenie informačnej dostupnosti pre podporu absorpčnej kapacity a transparentnosti alokácie finančných prostriedkov v SR s prioritnou orientáciou na riešenie environmentálnych problémov. Kancelárie REPIS. sú odborne profilované miesta prvého kontaktu zabezpečujúce komplexné informačné, poradenské a vzdelávacie aktivity v oblasti projektovej prípravy, predkladania a implementácie projektových zámerov.

Informačná činnosť REPIS

- zabezpečenie informačnej dostupnosti prostredníctvom komerčných komunikačných ciest a nástrojov,
- sprostredkovanie všeobecných informácií o dostupných finančných možnostiach aktuálne otvorených pre riešenie problémov v SR,
- sprostredkovanie všeobecných informácií o Operačnom programe Životné prostredie (ciele, priority, aktivity, ...),
- distribúcia informačných, vzdelávacích a odborných publikácií a materiálov (programové dokumenty, manuály, príručky, publikácie, ...),

Konzultačná a vzdelávacia činnosť

- systematická podpora prípravy a predkladania projektových zámerov v zmysle všeobecne a špecificky platných podmienok,
- podpora úspešnej implementácie schválených projektov,
- poskytovanie komplexných, kvalifikovaných a odborných konzultácií ku konkrétnym projektovým zámerom predkladaných v rámci Operačného programu Životné prostredie,
- koordinácia konzultačných aktivít s RO pre OPŽP (MŽP SR),
- aktívna účasť na pracovných podujatiach zameraných na identifikáciu, kompletizáciu, prípravu a predloženie konkrétnych projektových zámerov so zameraním na environmentálnu problematiku na regionálnej ale aj celoslovenskej úrovni,
- príprava a realizácia všeobecných vzdelávacích podujatí (semináre, školenia, konzultačné a informačné dni, ...) organizovaných so zámerom zvyšovania odborných vedomostí a praktických zručností v oblasti projektovej prípravy,
- realizácia vzdelávacích aktivít s cieľovou orientáciou na potreby a požiadavky vymedzených cieľových skupín s diferencovaným regionálnym prístupom,
- kooperácia vzdelávacej činnosti s RO pre OPŽP,
- kooperácia vzdelávacej činnosti s partnermi na regionálnej a lokálnej úrovni

2.5 Zhrnutie výsledku analýzy súčasného stavu implementácie prioritnej osi 6

V kapitole venovanej zhodnoteniu súčasného stavu implementácie prioritnej osi 6 sa skúma čerpanie finančných prostriedkov alokovaných na prioritnú os 6. Predmetom skúmania bolo ďalej zhodnotenie úrovne dosahovania merateľných ukazovateľov a popisu plnenia úloh jednotlivými zainteresovanými subjektmi. Z analýzy vyplynuli nasledovné výsledky:

Na prioritnú os 6 je celkovo alokovaných 57 176 470,00 EUR. K 31.3.2011 je čerpaných 37,38% prostriedkov z alokácie na obdobie 2007-2013. Pri hlbšom skúmaní prioritnej osi 6 sa ukázalo, že čerpanie záväzkov 2007-2013 na prioritné témy je takmer vyrovnané. Prioritná téma 85 má čerpanie 36,37% a prioritná téma 86 má čerpanie záväzku na úrovni 38,41%. Z analýzy vyplynulo, že projekty v rámci prioritnej témy 85 majú slabšie čerpanie a pravdepodobne ani nebudú ku dňu ukončenia projektu tieto prostriedky vyčerpané na 100%. Dôvodom je delimitácia Ministerstva Životného prostredia SR k 30.6.2010 a následné znovu ustanovenie MŽP SR ako Riadiaceho orgánu pre OP ŽP k 1.11.2010. Projekty spadajúce aktivitami pod prioritnú tému 86 vykazujú vyššie čerpanie, ale taktiež existuje reálne riziko, že nebudú vyčerpané na 100%. V prípade plnenia programových ukazovateľov sú však dosiahnuté výsledky nad úrovňou 100%. Pri dôslednejšej analýze programových ukazovateľov hodnotiteľ dospel k záveru, že stanovené hodnoty nie sú vhodne nastavené a neodzrkadľujú reálne úlohy vyplývajúce z riadenia a výkonu OP ŽP, tak ako sú popísané v časti zhodnotenia zainteresovaných subjektov do procesu implementácie OP ŽP.

3 Zdôvodnenie revízie OP ŽP

Nasledujúca časť správy sa zameriava na posúdenie dopadov súčasného stavu implementácie prioritnej osi 6 na fungovanie programu, na identifikáciu problémov, ktoré pri implementácii vznikli a na definovanie potenciálnych rizík vyplývajúcich zo súčasne nastavených procesov a finančných alokácií v rámci prioritnej osi 6.

Východiskom pre posúdenie dopadov sú údaje vyplývajúce z analýzy súčasného stavu implementácie popísanej v kapitole 2. Analyzované projekty realizované prostredníctvom PO 6 budú k 30.6.2011 ukončené s výnimkou 2 projektov, ktoré budú ukončené v roku 2012. Vychádzajúc z tohto predpokladu zadefinujeme očakávaný vývoj implementácie k 30.6.2011 ako východiskový model pre posúdenie dopadov stavu implementácie prioritnej osi 6 na fungovanie programu .

3.1 Očakávaný vývoj implementácie projektov prioritnej osi 6 k 30.6.2011

V súčasnosti sú zo všetkých sledovaných projektov prioritnej osi 6 tri projekty ukončené. Podľa očakávaného vývoja k 30.6.2011 budú v súlade s časovým harmonogramom projektov ukončené ďalšie 3 projekty a jeden projekt bude mimoriadne ukončený.

K 31.12.2011 budú z 9 sledovaných projektov realizované dva projekty, ktorý sa budú realizovať ešte aj v roku 2012.

Model očakávaného vývoja implementácie projektov PO 6 obsahuje aj stanovenie finančných odhadov čerpania finančných prostriedkov a finančných zostatkov jednotlivých projektov k 30.6.2011.

Tab. č.7: Vývoj čerpania projektov prioritnej osi 6

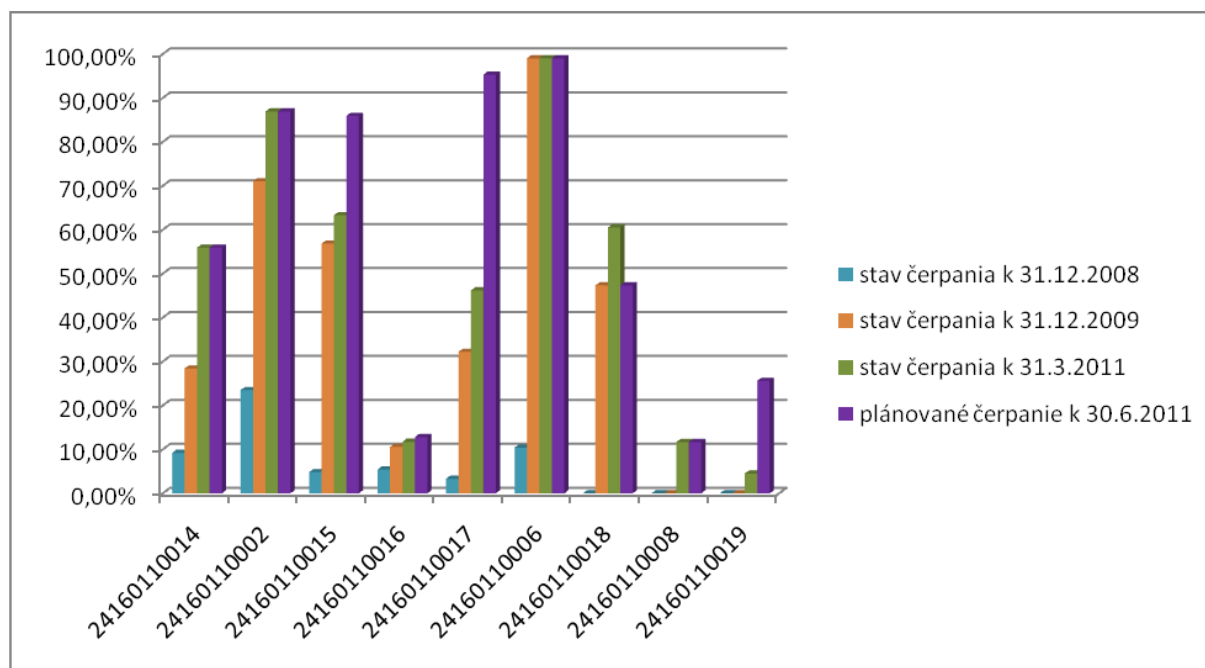
Kód projektu	Prioritná téma	Názov projektu	Výška zazmluvnenia	stav čerpania k 31.12.2008	stav čerpania k 31.12.2009	stav čerpania k 31.3.2011	Odhadovaný stav čerpania k 30.6.2011	Stav projektu k 30.6.2011
24160110014	85	Refundácia osob.nákladov zamestnancov v rámci OP ŽP	15 534 754,03	9,21%	28,42%	55,93%	Projekt ukončený	Projekt ukončený
24160110002	85	Dobudovanie siete REPIS (1. etapa)	946 192,66	23,50%	71,02%	86,93%	Projekt ukončený	Projekt ukončený
24160110015	85	Personál. zabezpeč. riadenia a implementácie OPŽP	663 878,38	4,82%	56,84%	63,32%	85,91%	Projekt ukončený
24160110016	86	Externé expertné služby	663 878,38	5,41%	10,57%	11,74%	12,80%	Projekt ukončený
24160110017	85	Technické zabezpečenie	531 102,70	3,32%	32,20%	46,20%	95,29%	Projekt ukončený
24160110006	86	Zabezpečenie propagácie 2007 - 2013	6 638 783,77	10,40%	99,02%	99,02%	Projekt ukončený	Projekt ukončený
24160110018	86	Zabezpečenie propagácie v prog.obd.2007-2013,II.etapa	7 150 000,00	-	47,35%	60,53%	47,35%	Projekt v realizácii
24160110008	85	Dobudovanie a prevádzka siete REPIS	1 882 544,00	-	0,00%	11,67%	11,67%	Projekt mimoriadne ukončený
24160110019	85	Financovanie mzdových výdavkov vrátane odmien a odvodov zamestnávateľa za zamestnancov MŽP SR a odmien	6 000 000,00	-	-	4,50%	25,61%	Projekt v realizácii

		zamestnancov mimo pracovného pomeru podieľajúcich sa na implementácii OP ŽP						
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Zdroj: Riadiaci orgán OP ŽP

Tabuľka č. 7 poskytuje obraz o chronologickom vývoji čerpania finančných prostriedkov projektov technickej pomoci. Z tabuľky vidieť, že projekt „Zabezpečenie externých expertných služieb pre OPŽP_02“ (č. 24160110016) pri ukončení 30.6.2011 dosiahne úroveň čerpania finančných prostriedkov len 12,80%. Plnenie projektového ukazovateľa bude dosiahnuté len na 22%. Ďalší projekt, ktorý pri ukončení dosiahne veľmi nízku úroveň čerpania finančných prostriedkov je projekt „Dobudovanie siete REPIS ako centier prvého kontaktu v regiónoch pre MŽP SR v rokoch 2007 - 2013 (2.etapa)“ s číslom 24160110008. Projekt bude k 30.6.2011 predčasne ukončený, nakoľko navrhované aktivity obsiahnuté v projekte pokrývali aktivity prioritnej témy 85 a súčasne aj témy 86. Mimoriadnym ukončením projektu, budú voľné finančné prostriedky zazmluvnené dvomi novými projektmi, pri ktorých budú aktivity rozdelené a projekty sa budú týkať výhradne len jednej prioritnej témy. Taktiež by mal byť definovaný právny rámec medzi RO a REPIS, ktorý by upravoval vzťahy a definoval konkrétne úlohy RO a REPIS v spolupráci v rámci OP ŽP.

Graf č. 2: Očakávaný vývoj čerpania finančných prostriedkov jednotlivých projektov financovaných z prioritnej osi 6

Zdroj: údaje Riadiaci orgán OP ŽP, spracovanie PCM Goup

Z grafu č. 2 vidieť, že zo sledovaných 9 projektov k 30.6.2011 dosiahne úroveň čerpania 50% päť projektov a úroveň čerpania 75% dosiahnu 4 projekty. Kumulatívne údaje očakávaného čerpania na úrovni prioritných tém uvádza nasledujúca tabuľka.

Tab. č.8: Kumulatívne údaje za prioritné témy očakávaného čerpania k 30.6.2011

	Suma zazmluvnených prostriedkov k 30.6.2011		Očakávané čerpanie k 30.6.2011		Očakávané čerpanie k 30.6.2011 v %
	Kohézny fond	Celkovo KF + ŠR	Kohézny fond	Celkovo KF + ŠR	
prioritná téma 85	21 724 701,00	25 558 471,77	10 492 092,05	12 343 637,70	48,29
prioritná téma 86	12 284 762,82	14 452 662,15	8 537 447,88	10 044 056,34	69,49
spolu	34 009 463,82	40 011 133,92	19 029 539,93	22 387 694,04	55,95

Zdroj: PCM Group

Model očakávaného čerpania finančných prostriedkov k 30.6.2011 poukazuje na skutočnosť, že čerpanie dosiahne úroveň 55,95% zazmluvnených prostriedkov, čo predstavuje 39,15% finančného záväzku na obdobie 2007-2013. Vzhľadom k časovému priebehu programového obdobia 2007-2013 dosiahnutá úroveň nie je veľmi priaznivá.

V nasledujúcej časti sa zameriame predovšetkým na očakávané finančné zostatky zazmluvnených projektov prioritnej osi 6. Finančné zostatky predstavujú sumy finančných prostriedkov nevyčerpaných v rámci schváleného rozpočtu projektu. Východiskom pre analýzu dopadov na implementáciu programu budú očakávané hodnoty k 30.6.2011, na základe ktorých budeme môcť kvalifikovane zhodnotiť stav implementácie prioritnej osi 6 OPŽP – Technická pomoc a následne vyhodnotiť dopady implementácie na fungovanie programu. Z tabuľky č. 9 vidieť, že k 30.6.2011 možno očakávať celkový finančný zostatok v hodnote 17 623 439,88 €, čo predstavuje 44% z celkovo zazmluvnených prostriedkov k 30.6.2011. Dosiahnutá hodnota finančného zostatku je vysoká a naznačuje, že sa vyskytli problémy v implementácii projektov.

Tab. č. 9: Očakávané finančné zostatky za jednotlivé projekty k 30.6.2011

		očakávaný zostatok k 30.6.2011
--	--	---------------------------------------

Kód projektu	Prioritná téma	plánovaný zostatok KF	plánované zostatky celkovo
24160110014	85	5 819 241,19	6 846 166,10
24160110002	85	105 117,27	123 667,38
24160110015	85	79 534,84	93 570,40
24160110016	86	492 081,07	578 918,91
24160110017	85	21 250,02	25 000,02
24160110006	86	55 301,07	65 060,08
24160110018	86	3 199 932,80	3 764 626,82
24160110008	85	1 413 402,10	1 662 826,00
24160110019	85	3 794 063,54	4 463 604,17
spolu		14 979 923,90	17 623 439,88

Zdroj: Riadiaci orgán OP ŽP

Kumulatívne údaje za prioritné témy udáva tabuľka č.10. Sledovanie kumulatívnych údajov je dôležité z hľadiska bilancie finančných alokácií na prioritné témy. Finančné zostatky budú rozhodujúcim faktorom ovplyvňujúcim ďalšiu implementáciu programu.

Tab. č. 10: Kumulatívne finančné zostatky k 30.6.2011

	Suma zazmluvnených prostriedkov k 30.6.2011		Očakávané finančné zostatky zazmluvnených projektov k 30.6.2011		Očakávané finančné zostatky k 30.6.2011 v %
	Kohézny fond	Celkovo KF + ŠR	Kohézny fond	Celkovo KF + ŠR	
prioritná téma 85	21 724 701,00	25 558 471,77	11 232 608,96	13 214 834,07	51,70
prioritná téma 86	12 284 762,82	14 452 662,15	3 747 314,94	4 408 605,81	30,50
spolu	34 009 463,82	40 011 133,92	14 979 923,90	17 623 439,88	44,05

Zdroj: PCM Group

Údaje v tabuľke č.10 poukazujú na skutočnosť, že sa pri implementácii projektov prioritnej témy 85 vyskytli problémy s absorpčnou schopnosťou, keďže finančné zostatky z projektov prioritnej témy 85 budú mať k 30.6. 2011 očakávanú hodnotu 51,70 %.

Očakávané zostatky spolu s nevyčerpanou finančnou alokáciou na prioritnú os 6 budú tvoriť sumu prostriedkov pre ďalšiu implementáciu prioritnej osi 6 OP ŽP.

Jedným zo zistení analýzy súčasného stavu implementácie prioritnej osi 6 je, že pomer zazmluvnených prostriedkov na úrovni prioritných tém je odlišný ako pomer finančnej alokácie na úrovni prioritných tém. Uvedený odklon je dôsledkom absentujúceho plánu aktivít v čase programovania. Počas doterajšej implementácie nebol stanovený časový harmonogram realizácie projektov. V roku 2010 si RO vypracoval plán aktivít financovaných z technickej pomoci OP ŽP do roku 2015. Plán aktivít je kľúčovým materiálom na základe ktorého je možné plánovať výdavky v rámci prioritných tém pre ďalšiu implementáciu programu.

3.2 Potreby RO súvisiace s implementáciou OPŽP v rokoch 2012-2013

Cieľom a zameraním prioritnej osi 6 je zabezpečenie efektívneho procesu riadenia a implementácie OP ŽP. V súlade s tým Riadiaci orgán plánuje aktivity, ktoré bezprostredne súvisia so zabezpečením plynulej implementácie. RO zabezpečuje predovšetkým personálne kapacity, publicitu programu a poskytovanie informácií. Na základe skúseností a identifikovaných potrieb dokáže RO odhadnúť aktivity a primerané finančné prostriedky potrebné pre ukončenie implementácie OP ŽP 2007-2013.

Z doterajšej implementácie zo všetkých vynaložených prostriedkov sú najvýraznejšou položkou mzdové náklady súvisiace s implementáciou OPŽP. Implementáciu zabezpečuje RO prostredníctvom administratívnych kapacít. Ročné mzdové náklady súvisiace s implementáciou sa pohybujú na úrovni cca 3 400 000€. K 31.3.2011 bolo z OP ŽP čerpaných 188 543 771,46 EUR čo je 8,81% záväzku na obdobie 2007-2013. K 31.3.2011 sa na projekty refundujúce personálnych výdavkov na zamestnancov MŽP SR čerpalo 8 688 952,38 EUR. Znamená to, že na každé implementované Euro bolo potrebné vynaložiť 0,046 Eura na administráciu. Pri zohľadnení tohto predpokladu by to znamenalo, že na dočerpanie všetkých alokovaných prostriedkov by bolo potrebných 94 986 230,53 EUR na personálne výdavky zamestnancov implementujúcich OP ŽP. Uvedená suma je vyššia ako je celková finančná alokácia na pokrytie všetkých výdavkov spojených s implementáciou OP ŽP.

Z prieskumu potrieb, ktorý je súčasťou hodnotenia (vykonané osobné rozhovory, vyhodnotenie na základe už zrealizovaných projektov) vychádza potreba uskutočnenia školení, tréningov a iných vzdelávacích aktivít pre pracovníkov RO podieľajúcich sa na implementácii programu a ďalších pracovníkov MŽP SR, ktorí vykonávajú podporné činnosti pre RO s cieľom zefektívniť produktivitu práce. K 31.3.2011 sa uskutočnilo 41 školení na

ktorých sa zúčastnilo 543 účastníkov. Školenia reflektovali predovšetkým na legislatívne zmeny a zmeny v právnom prostredí. Priemerná intenzita školení na jedného pracovníka je necelé 3 školenia (priemer 2,8) za 4 roky. Znamená to, že pracovník MŽP SR zapojený do procesu implementácie OP ŽP neabsolvuje pravidelne ročne ani jedno školenie. Z hľadiska právneho a správneho povedomia, by mali byť zamestnanci MŽP SR vzdelávaní aspoň 1 raz za pol roka. Na základe uvedených predpokladov možno konštatovať, že pracovníci MŽP SR zapojení do procesu implementácie OP ŽP by mali absolvovať ešte 8 školení každý. S priemernou obsadenosťou školení, akú vykazovali doterajšie školenia by bolo potrebné zrealizovať do konca implementačného obdobia 114 školení pre zamestnancov MŽP SR.

Efektivitu práce možno taktiež zvýšiť kvalitným technickým vybavením pracovníkov RO. K 31.3.2011 bol projekt na zabezpečenie materiálno – technického vybavenia čerpaný takmer na 50%. Plnenie ukazovateľov dosiahlo úroveň 90%. Vychádzajúc z analýzy plnenia ukazovateľov programu, nemožno tento stav považovať za konečný. Programové obdobie je v dĺžke sedem rokov. Podľa legislatívnych predpisov SR, predmetné materiálne vybavenie spadá do odpisovej skupiny, ktorá je v trvaní 4 rokov. Je preto zrejmé, že by počas programového obdobia malo dôjsť k výmene materiálno-technického vybavenia dva krát. Stanovená hodnota ukazovateľa, však tento fakt nezohľadňuje. Ukazovateľ je viazaný len na počet pracovných miest, ktoré sú potrebné na implementáciu OP ŽP. V ďalšom období implementácie OP ŽP by mal byť realizovaný projekt s cieľom zvýšenia efektivity práce zamestnancov implementujúcich OP ŽP, prostredníctvom zlepšenia technického vybavenia pracovníkov.

Implementáciu možno zefektívniť aj prostredníctvom využitia externých expertných služieb. Nakoľko zatiaľ neboli v dostatočnej miere čerpané finančné prostriedky v rámci projektu „Poskytnutie externých expertných služieb“, možno predpokladať že v najbližšom období bude zo strany RO záujem o takýto druh služieb, vyplývajúci zo zabezpečenia úloh RO smerom k hodnoteniu a monitorovaniu OP ŽP. V zmysle čl. 47 všeobecného nariadenia môžu mať hodnotenia strategický charakter (t. j. sú zamerané na preskúmanie vývoja programu v súvislosti s prioritami Spoločenstva a národnými prioritami) alebo operatívny charakter (s cieľom podporiť plynulú realizáciu operačného programu). V najbližšom období možno očakávať realizáciu priebežného hodnotenia (tz. hodnotenie počas realizácie programu) a po ukončení programového obdobia tzv. záverečné hodnotenie.

Finančne vyjadrenie potrieb RO (plán aktivít) na zabezpečenie implementácie OP ŽP znázorňuje nasledujúca tabuľka:

Tab. č. 11: Sumarizácia potrieb RO na implementáciu OP ŽP

Prioritná téma	Finančný záväzok na obdobie 2007-2013	Očakávaný zostatok zo zazmluvnených prostriedkov KF k 30. 6.2011	Očakávaný zostatok zo záväzku KF k 30.6.2011	Očakávané finančné potreby RO do 31.12.2015 z KF
85	24 300 000	11 232 608,96	13 807 907,95	21 00 000,00
86	24 300 000	3 747 314,94	15 762 552,12	6 500 000,00
spolu	48 600 000	14 979 923,90	29 570 460,07	27 500 000,00

Zdroj: Riadiaci orgán OP ŽP

V rámci prioritnej témy 85 sú v sume 21 000 000,00€ z prostriedkov EÚ zarátané mzdové projekty na personálne zabezpečenie riadenia a implementácie OP ŽP do konca programového obdobia, personálne zabezpečenie siete REPIS ako centier prvého kontaktu v regiónoch pre MŽP SR, nákup materiálového a technického vybavenia pre zamestnancov podieľajúcich sa na riadení a implementácii OP ŽP, školenia, tréningy a vzdelávacie aktivity pre zamestnancov podieľajúcich sa na riadení a implementácii OP ŽP. Podporené aktivity by mali prispieť k zvýšeniu produktivity práce a tým zvýšiť efektivitu účinnosti vynaložených prostriedkov.

V rámci prioritnej témy 86 sú očakávané projekty na zabezpečenie propagácie a poskytovanie informácií o OPŽP v súlade s aktivitami navrhnutými v KoP na roky 2007-2013. V ďalšej implementácii KoP sa uvažuje s výraznejšou podporou prostredníctvom REPIS, ktoré budú môcť kvalifikovane poskytovať informácie konečným prijímateľom pomoci. S ohľadom na úlohy RO vyplývajúce zo všeobecného nariadenia, budú do konca programového obdobia vykonané minimálne 2 hodnotenia zabezpečené externým dodávateľom (priebežné hodnotenie, záverečné hodnotenie programu). Taktiež budú prostriedky použité na vypracovanie strategického programového dokumentu na obdobie 2014-2020.

Finančné vyčíslenie potrieb RO potrebných na zabezpečenie riadenia a výkonu implementácie OP ŽP sa realizuje na základe projektového plánu realizovaných projektov z TP do roku 2015. Potreby Riadiaceho orgánu boli identifikované na základe súčasného vývoja implementácie programu. Počas doterajšej implementácie prioritnej osi sa vyskytli problémy s absorpčnou schopnosťou niektorých projektov. Podrobnejšie sú vzniknuté problémy popísané v nasledujúcej kapitole.

3.3 Identifikácia problémov vzniknutých pri implementácii prioritnej osi 6

V predchádzajúcich kapitolách je zhodnotená účinnosť pomoci prioritnej osi 6 a očakávaný vývoj implementácie prioritnej osi. Pri vyhodnotení účinnosti pomoci prostredníctvom OPŽP vo vzťahu k plneniu stanovených ukazovateľov sú sledované najmä nasledujúce okruhy:

- Sú prostriedky prioritnej osi 6 dostatočne čerpané?
- Aký je pokrok vo finančnej realizácii prioritnej osi 6?
- Existuje reálne riziko straty finančných prostriedkov vyplývajúce z neplnenia pravidla $n+3$, resp. $n+2$?
- Je potrebné vykonať realokáciu finančných prostriedkov v rámci OPŽP?

Z uvedenej analýzy vyplynuli nasledovné zistenia:

Pri hodnotení účinnosti pomoci sa hodnotenie zameralo na sledovanie čerpania finančných prostriedkov v rámci prioritnej osi 6 a na sledovanie pokroku vo finančnej realizácii prioritnej osi 6. Nakoľko sa prostredníctvom tejto prioritnej osi realizuje v období 2007-2011 celkovo 9 projektov, bolo hodnotenie vykonané na úrovni projektov. Ďalej hodnotenie sledovalo pokrok vo finančnej realizácii na úrovni prioritných tém 85 a 86. V súčasnosti sú 3 projekty z 9 hodnotených ukončené. K 30.6.2011 budú ukončené ďalšie projekty, preto hodnotenie zohľadňuje aj tieto skutočnosti. V rámci hodnotenia je vypracovaný predpokladaný vývoj implementácie (model očakávaného vývoja) v súčasnosti realizovaných projektov k 30.6.2011. Predpokladaný model finančného pokroku projektov prioritnej osi 6 k 30.6.2011 slúži ako východisko pre stanovenie finančných zostatkov alokácie prioritnej osi 6 na roky 2012-2013.

- 1) Analýza čerpania finančných prostriedkov poukázala na priemerné hodnoty čerpania finančných prostriedkov. K 30.6.2011 sa očakáva čerpanie na úrovni 39,15% zo záväzku prioritnej osi 6 na celé programové obdobie 2007-2013. Problematické sú dva implementované projekty, ktoré nedosiahnu úroveň čerpania ani 15%. Ostatné projekty sú čerpané priebežne. Čerpanie prostriedkov v rámci prioritných tém je takmer vyrovnané. Podrobnejšie údaje sú v tabuľke č. 3 a grafe č.1 v kapitole 2.3.
- 2) Pri hodnotení finančného pokroku bolo zistené, že finančná alokácia na úrovni prioritných tém nebola nastavená na základe plánu aktivít projektov TP, čím nebolo v čase prípravy operačného programu zrejmé, aké projekty sa budú realizovať a v akom finančnom rozsahu. Z finančnej analýzy realizovaných projektov v rámci prioritnej osi 6 vyplynulo, že najvýznamnejšou položkou je personálne zabezpečenie implementácie programu. Uvedená skutočnosť zrejme nebola zohľadnená pri finančných alokáciách na roky 2007-2013 a preto bolo rozdelenie finančnej alokácie na prioritné témy v pomere 50:50.
- 3) Model očakávaného vývoja implementácie prioritnej osi 6 zahŕňa aj odhad finančných zostatkov zazmluvnených projektov. Celkovo sa odhaduje výška finančných zostatkov na úrovni 44% zo zazmluvnených prostriedkov. Uvedená hodnota naznačuje, že sa počas implementácie prioritnej osi 6 vyskytli problémy. Hodnotenie na úrovni prioritných tém poukazuje na prioritnú tému 85, ktorej plánované zostatky zo zazmluvnených prostriedkov predstavujú až 51,70 %
- 4) Prepočty finančnej náročnosti administrácie vynaloženej jednotky Eura znamenajú, že na administráciu a implementáciu celého finančného rozpočtu OP ŽP by bolo potrebných 94 986 230,53 EUR. Dosiahnutá hodnota je však vyššia ako sú možnosti prioritnej osi 6

Zistenia majú vážny charakter a môžu ohroziť priebeh implementácie OP ŽP. Hodnotiteľ odporúča vykonať realokáciu finančných prostriedkov v súlade s ďalšími odporúčaniami. Pre zvyšok programového obdobia hodnotiteľ odporúča nastaviť finančné

alokácie tak, aby boli zohľadnené očakávané projekty technickej pomoci na celé programové obdobie, tak ako je uvedené v analýze, v časti 3.2. „Potreby RO pre implementáciu OP ŽP v rokoch 2012 – 2013“.

- 5) Pri hodnotení účinnosti pomoci prioritnej osi 6 vo vzťahu k plneniu stanovených ukazovateľov bolo zistené, že nie je problém s plnením stanovených hodnôt ukazovateľov. Po dôkladnom zhodnotení východiskových hodnôt ukazovateľov a zohľadnení relevantných úloh vyplývajúcich z implementácie OP ŽP, však hodnotiteľ konštatuje, že nastavenie core ukazovateľa v dostatočnej miere neodzrkadľuje spektrum vykonávaných aktivít cez projekty technickej asistencie. Ukazovatele poskytujú skreslený pohľad na efektívnosť vynaložených prostriedkov z technickej pomoci. Hodnotenie efektívnosti vynaložených prostriedkov v súvislosti s plnením stanovených hodnôt ukazovateľov je pri prioritnej osi 6 OP ŽP irelevantné, nakoľko výstupy z hodnotenia nie je možné porovnať s hodnotami ďalších prioritných osí v rámci OP ŽP. Na dôkladnejšie hodnotenie účinnosti pomoci prioritnej osi 6 hodnotiteľ vychádzal z projektových ukazovateľov, ktoré majú vyššiu vypovedaciu schopnosť.

Zistenie má menej vážny charakter, jeho odstránenie nie je finančne náročné. Úprava ukazovateľov si vyžaduje koordináciu z CKO a následné oznámenie zmeny OP ŽP zástupcom EK. Neodstránením zistenia nedôjde k pozastaveniu implementácie OP ŽP 2007-2013.

- 6) Ďalším zistením v rámci hodnotenia účinnosti pomoci PO 6 vo vzťahu k plneniu stanovených ukazovateľov je, že cieľové hodnoty navrhnutých ukazovateľov prioritnej osi 6 sú podhodnotené a tým podávajú nereálne informácie o implementácii programu. Z hľadiska plnenia ukazovateľov sa javí ďalšia implementácia aktivít prioritnej témy 86 (propagácia, informovanosť a publicita), ako bezdôvodná, vzhľadom k tomu, že k naplneniu cieľových hodnôt došlo k 31.3.2011 už na 4 násobne vyššiu hodnotu. Avšak z hľadiska plnenia KoP je nevyhnutné v aktivitách pokračovať v priebehu celej dĺžky programového obdobia. Hodnotiteľ odporúča upraviť hodnotu stanovených ukazovateľov.

Zistenie má stredne vážny charakter. Pokiaľ nedôjde k odstráneniu tohto zistenia, nebude to mať negatívny vplyv na implementáciu OPŽP 2007-2013.

7) Po zhodnotení očakávaného vývoja implementácie projektov technickej pomoci na roky 2007- 2013 (predpokladaný model, ktorý zohľadňuje potreby RO na implementáciu OPŽP v rokoch 2012, 2013), možno konštatovať, že dôjde k prečerpaniu finančnej alokácie na prioritnú tému 85 z dôvodu financovania mzdových výdavkov za zamestnancov MŽP SR podieľajúcich sa na implementácii OP ŽP. Model súčasne predpokladá, že nebude vyčerpaná finančná alokácia na prioritnú tému 86 (publicita a informovanosť).

Zistenie má vážny charakter. Hodnotiteľ odporúča navýšiť finančnú alokáciu na prioritnú tému 85. V prípade, že sa uvedená realokácia neuskutoční nastanú vážne ťažkosti s vykonávaním programu OP ŽP. V rámci aktivít prioritnej témy 86 je finančná alokácia nadhodnotená voči potrebám vyplývajúcich z KoP, preto môže byť alokovaná finančná suma znížená a finančné prostriedky by mali byť využité na aktivity, ktoré bezprostredne súvisia v vykonávaní všetkých prioritných osí OP ŽP.

Kapitola 3 v nadväznosti na výsledky analýzy pokroku v implementácii OP ŽP (kapitola 2) popisuje dopady súčasného stavu implementácie prioritnej osi 6 a identifikuje problémy ktoré vznikli pri doterajšej implementácii. Uvedené zistenia hodnotiteľ považuje **za zásadné a odporúča vykonať revíziu** Operačného programu životné prostredie 2007-2013 s cieľom zabezpečenia kontinuity implementácie programu. Revíziu odporúča hodnotiteľ vykonať v zmysle bodu D čl. 33 Nariadenia Rady (ES) 1083/2006, kedy nastali ťažkosti s vykonávaním programu.

4 Návrh konkrétneho riešenia revízie OP ŽP

Identifikáciou problémov spojených s implementáciou OP ŽP je pre ďalšie obdobie implementácie programu odporúčaná revízia alokovaných finančných prostriedkov v rámci prioritných tém PO 6. V ďalšom texte je vypracovaný návrh konkrétneho riešenia revízie OP ŽP. Revíziu OPŽP 2007-2013 odporúča hodnotiteľ vykonať s ohľadom na hroziace ťažkosti s vykonávaním programu z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov v rámci prioritnej témy 85. Analýza sa sústredila na zhodnotenie doterajšieho vývoja implementácie ako aj na

stanovenie odhadu ďalšieho vývoja. Výsledky uvedené vyššie v texte slúžia ako východisko pre stanovenie nového finančného rámca, zohľadňujúc všetky zistené skutočnosti.

Tab. č.12 : Model čerpania finančných prostriedkov OP ŽP 2007-2013 z Kohézneho fondu

Prioritná téma	Pôvodný záväzok	Očakávané čerpanie k 30.6.2011	Očakávané sumy projektov TP od 1.7.2011	Spolu očakávané čerpanie k 31.12.2015
85	24 300 000,00	10 492 092,05	21 000 000,00	31 492 092,05
86	24 300 000,00	8 537 447,88	6 500 000,00	15 037 447,88
spolu	48 600 000,00	19 029 539,93	27 500 000,00	46 529 539,93

Zdroj: PMC Group

Z tabuľky č.12 vidieť, že výška budúcich kontrahovaných projektov v rámci prioritnej témy 85 je dvojnásobne vyššia ako doteraz čerpané finančné prostriedky prioritnej témy 85. V časti posúdenia potrieb RO na implementáciu programu je kladený dôraz na výkon opatrení vedúcich k zvýšeniu produktivity práce a tým aj zvýšeniu efektivity vynaložených prostriedkov. Opatrenia by sa mali zamerať na skvalitnenie technického vybavenia pracovníkov, zvýšenie kvalifikácie pracovníkov implementujúcich program a na refundáciu mzdových nákladov, odvodov zamestnávateľa za všetkých pracovníkov implementujúcich program, a to aj pracovníkov, ktorí sa na implementácii OP ŽP podieľajú čiastočne. Plánované aktivity prioritnej témy 86 nepokrývajú v súčasnosti nastavenú finančnú alokáciu tejto prioritnej témy vid'. tabuľka č. 12. Naopak, viac finančných prostriedkov, ako v súčasnosti v rámci prioritnej témy 86 sa uvažuje implementovať, ako projekty na zabezpečenie externých expertných služieb. Hodnota očakávaného čerpania k 31.12.2015 nie je záväzná a slúži, len ako prognóza ďalšieho vývoja OPŽP.

Tab. č.13: Finančné záväzky OP ŽP 2007-2013 z Kohézneho fondu

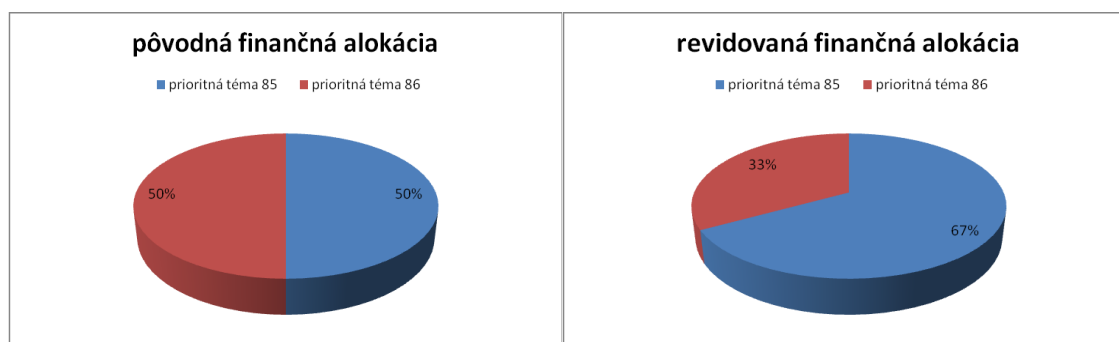
Prioritná téma	Pôvodný záväzok	Navrhovaný revidovaný záväzok
85	24 300 000,00	32 500 000,00
86	24 300 000,00	16 100 000,00

spolu	48 600 000,00	48 600 000,00
-------	---------------	---------------

Zdroj: PMC Group

Revidovaná finančná alokácia je stanovená na základe východiskovej prognózy a absorpčnej schopnosti projektov technickej pomoci, vychádzajúc z doteraz realizovaných projektov a budúcich projektov vyplývajúcich zo všeobecného nariadenia EK o riadení a výkone operačného programu. Navrhovaná finančná revízia, tabuľka č. 13 odzrkadľuje výstupy modelu očakávanej implementácie OP ŽP do roku 2013. Navrhovaná revízia sa týka výhradne revízie finančných prostriedkov v rámci prioritnej osi 6. Revidovaný je pomer finančných alokácií na prioritné témy z pomeru 50:50 na pomer 67:33 v prospech prioritnej témy 85.

Graf č. 3: Porovnanie pomerov pôvodnej a navrhovanej alokácie na prioritné témy 85, 86

Zdroj: PCM Group

Graf č.3 poukazuje na vzájomné pomery prioritných tém. Súčasťou návrhu je, aby prostriedky na zabezpečenie publicity, poskytovanie informácií a výdavky na expertízy tvorili jednu tretinu z finančnej alokácie a dve tretiny, aby pokrývali personálne výdavky, prekladateľské a tlmočnicke služby a náklady na technické vybavenie zamestnancov podieľajúcich sa na implementácii OPŽP.

V rámci prioritnej témy **85 „Príprava a vykonávanie, monitorovanie a kontrola a audit“** sú oprávnené aktivity:

- Personálne zabezpečenie implementácie OP ŽP,

- Materiálno-technické zabezpečenie a vybavenie súvisiace s implementáciou OP ŽP,
- Aktivity súvisiace s prevádzkovým zabezpečením implementácie pomoci zo ŠF a KF v rámci OP ŽP,
- Aktivity súvisiace s prípravou, implementáciou a finančným riadením OP ŽP,
- Aktivity súvisiace s monitorovaním projektov OP ŽP,
- Aktivity súvisiace s kontrolou a auditom OP ŽP.

V rámci prioritnej témy **86 „Hodnotenie a štúdie; informovanie a publicita“** sú oprávnené aktivity:

- Aktivity v oblasti informovania a publicity OP ŽP,
- Aktivity v oblasti hodnotenia a štúdií OP ŽP.

Okrem návrhu finančnej revízie, hodnotiteľ upozorňuje na slabú vypovedaciu schopnosť ukazovateľov na úrovni programu. V súvislosti so zisteniami vzťahujúcimi sa ku programovým ukazovateľom je nevyhnutné poukázať na skutočnosť, že nie sú sledované ukazovatele pre aktivity ako napr. poskytovanie externých expertných služieb, školenia, tréningy a vzdelávacie aktivity pre pracovníkov MŽP SR podieľajúcich sa na implementácii programu, materiálno-technické vybavenie pre pracovníkov MŽP SR atď. Výsledky projektov sú viditeľné na projektovej úrovni. Ukazovateľ Počet zamestnancov, ktorých platy sú hradené z TP je zameraný len na pracovníkov, ktorí vykonávajú svoju činnosť na 100% v súvislosti s implementáciou OP ŽP. Zamestnanci MŽP SR, ktorí sa podieľajú na implementácii OPŽP časťou svojej činnosti, nie sú v uvedených ukazovateľoch zohľadnení. Hodnotiteľ odporúča upraviť cieľové hodnoty stanovených programových ukazovateľov nasledovne:

Tab. č.14: Návrh nových ukazovateľov a ich cieľových hodnôt

R/O	Prioritná os 6 - Technická pomoc	MJ	Vých. hodnota 2007	Cieľová hodnota 2015
Výsledok	Počet novovytvorených pracovných miest	počet	0	41
Výsledok	Počet zrealizovaných akcií na informovanie verejnosti o OP ŽP	počet	0	200
Výsledok	Počet zamestnancov, ktorých platy sú hradené z TP na 100%	počet	109	160

	Počet zamestnancov, ktorých platy sú hrazené z TP- muži	počet		75
	Počet zamestnancov, ktorých platy sú hrazené z TP - ženy	počet		85
Výsledok	Počet zamestnancov, ktorých platy sú hrazené z TP na menej ako 50%	počet		40

Zdroj: PMC Group

Ako už bolo spomenuté vyššie v texte. Programové ukazovatele nemajú dostatočnú vypovedaciu schopnosť o efekte vynaložených finančných prostriedkoch za všetky oprávnené aktivity implementované cez prioritnú os 6. Pre hodnotenie účinnosti pomoci budú posudzované aj ukazovatele na úrovni projektov. V mnohých prípadoch sa pri rôznych aktivitách vykazujú rôzne ukazovatele, ktoré sa nebudú dať porovnávať a vzájomne vyhodnocovať. Avšak technická pomoc zahŕňa široké spektrum aktivít a zlučovanie, resp. výber spoločného ukazovateľa nie je vhodný. V nasledujúcej tabuľke je návrh ukazovateľov na úrovni projektov, ktoré poskytujú dostatočný priestor na pokrytie oprávnených aktivít prioritnej osi 6 a súčasne majú vypovedaciu schopnosť na vyhodnotenie účinnosti podpory.

Tab. č.15: Návrh ukazovateľov na úrovni projektu

prioritná téma 85		
typ	názov	merná jednotka
výsledok	Počet osôb zúčastnených na školeniach, seminároch, alebo vzdelávaní	počet
	Počet používateľov ITMS	počet
	Počet realizovaných školení, seminárov alebo vzdelávacích akcií	počet
	Počet vyškolených zamestnancov	počet
	Počet zamestnancov, ktorých platy sú hrazené z technickej pomoci	počet
	Počet zamestnancov, ktorých prevádzkové a technické vybavenie je hrazené z technickej pomoci	počet
	Počet zamestnancov zapojených do vzdelávacích aktivít projektu	počet
	Počet zasadnutí výborov, komisií a skupín	počet
	Počet realizovaných hodnotení, správ alebo analýz	počet
	Počet novovytvorených pracovných miest	počet

	Počet zrealizovaných školení	počet
dopad	Počet používateľov ITMS	počet
	Počet spracovaných žiadostí o NFP	počet
	Počet užívateľov informačných systémov (ITMS, ISUF)	počet
	Počet novovytvorených pracovných miest	počet
	Počet vyškolených zamestnancov	počet
	Počet zamestnancov, ktorí využívajú výsledky projektu po ukončení jeho realizácie	počet
	Počet zamestnancov, ktorých platy sú hradené z technickej pomoci	počet
prioritná téma 86		
typ	názov	merná jednotka
výsledok	Počet distribuovaných informačných/ odborných publikácií	počet
	Počet inzerátov a PR článkov zverejnených v tlači a na internete	počet
	Počet školení a prezentácií pre žiadateľov o poskytnutie pomoci a prijímateľov	počet
	Počet účastníkov akcií určených na informovanie verejnosti	počet
	Počet uskutočnených informačných akcií	počet
	Počet zrealizovaných akcií na informovanie verejnosti o OP ŽP	počet
dopad	Počet realizovaných analýz, štúdií a správ v súvislosti s prípravou, implementáciou, monitorovaním a hodnotením programu	počet
	Počet účastníkov akcií určených na informovanie verejnosti	počet

Zdroj: RO OP ŽP, Písomné vyzvanie na predkladanie žiadostí o NFP Operačného programu Životné prostredie prioritná os Technická pomoc

Revíziu uvedenú v tejto kapitole odporúča hodnotiteľ vykonať v zmysle bodu D čl. 33 Nariadenia Rady (ES) 1083/2006, kedy by nastali ťažkosti s vykonávaním programu. V nasledujúcej kapitole sú uvedené dva scenáre vývoja ďalšej implementácie programu OP ŽP do roku 2015.

5 Predpokladaný vplyv a dopad revízie OP ŽP

V časti predpokladaného vplyvu a dopadu revízie je popísaný scenár predpokladaného vývoja implementácie do roku 2015 bez navrhutej revízie. Druhý popísaný scenár je prognóza vývoja implementácie OP ŽP s vykonanou revíziou. Východiskom pre oba scenáre

je model očakávaného čerpania finančných zdrojov k 30.6.2011 a finančné vyčíslenie identifikovaných potrieb RO na implementáciu OP ŽP. Ďalším východiskom sú identifikované problémy, ktoré sa vyskytli pri doterajšej implementácii prioritnej osi 6. Dopad revízie je sledovaný cez skupinu vybraných identifikovaných problémov.

Identifikované problémy implementácie prioritnej osi 6:

1. Priemerná hodnota čerpania prioritnej osi 6 na úrovni 39,15%
2. Vysoké finančné zostatky zazmluvnených projektov
3. Identifikované problémy implementácie projektov prioritnej témy 85
4. Finančne príliš náročná administrácia programu,
5. Väčšina programových ukazovateľov nemá dostatočnú vypovedaciu hodnotu o efektivite vynaložených finančných prostriedkoch, nakoľko výška preinvestovaných prostriedkov nemá vplyv na hodnotu ukazovateľa

Tab. č.16: Model čerpania finančných prostriedkov OP ŽP 2007-2013 z Kohézneho fondu

Prioritná téma	Pôvodný finančný záväzok	Očakávané čerpanie k 30.6.2011	Výška očakávaných budúcich projektov TP 1.7.2011	Spolu očakávané čerpanie k 31.12.2015
85	24 300 000,00	10 492 092,05	21 000 000,00	31 492 092,05
86	24 300 000,00	8 537 447,88	6 500 000,00	15 037 447,88
spolu	48 600 000,00	19 029 539,93	27 500 000,00	46 529 539,93

Zdroj: PCM Group

5.1 Predpokladaný vývoj implementácie OP ŽP do roku 2015

Scenár vývoja implementácie prioritnej osi 6 OP ŽP nadväzuje na súčasný stav implementácie popísaný v kapitole 2 dokumentu. K 30.6.2011 bude ukončených 7 z realizovaných projektov. Ďalej bude implementovaný mzdový projekt č. 24160110019 do vo výške 4 500 000,00 EUR a projekt propagácie č. 24160110018 vo výške 3 700 000,00 EUR Na roku 2013 sú odhadované personálne náklady na pracovníkov podieľajúcich sa na implementácii programu vo výške 3 200 000,00EUR. Celkové náklady spojené

s implementáciou programu OP ŽP, tak ako boli identifikované v kapitole 3.2. znázorňuje tabuľka č. 17. Jednoznačne vidieť, že náklady na personálne výdavky, školenia, materiálo-technické zabezpečenie pracovníkov podieľajúcich sa na implementácii OP ŽP sú vyššie ako je alokácia finančných záväzkov na prioritné témy.

Tab. č. 17: Vývoj implementácie prioritnej osi 6 do roku 2015

Prioritná téma	Pôvodný záväzok	Spolu očakávané čerpanie k 31.12.2015	Rozdiel záväzku a očakávaných výdavkov k 31.12.2015
85	24 300 000,00	31 492 092,05	- 7 192 092,05
86	24 300 000,00	15 037 447,88	9 262 552,15
spolu	48 600 000,00	46 529 539,93	2 070 460,07

Zdroj: PCM Group

Pokiaľ by sa realizovali len mzdové projekty zastrešujúce pracovníkov MŽP SR, tzn. že by v rámci prioritnej témy 85 neboli podporené školenia a ani nákup technického vybavenia plánované výdavky by sa znížili na úroveň 11 000 000 EUR. K nákladom je potrebné pripočítať aj refundované mzdové prostriedky pre pracovníkov REPIS, čo predstavuje 1 500 000 EUR. Nie je reálne obmedziť aktivity len na projekty zamerané na refundáciu miezd. K úspešnej a kontinuálnej implementácii programu je nevyhnutné zabezpečiť technické vybavenie, školenia a vzdelávania pracovníkov podieľajúcich sa na implementácii programu. Stanovená finančná alokácia na prioritnú tému 85 bude pravdepodobne vyčerpaná už ku koncu roku 2013. Avšak implementácia OP ŽP 2007 – 2013 bude prebiehať ešte do roku 2015. Hrozí vážne riziko, nedostatku finančných prostriedkov na erudované administratívne kapacity na zabezpečenie plynulej a efektívnej implementácie.

Z tabuľky č.17 ďalej vidieť, že v rámci prioritnej témy 86 nedôjde k čerpaniu alokovaných prostriedkov. Finančná alokácia je vyššia ako potreba finančných prostriedkov na zabezpečenie publicity a informovanosti. Z časového hľadiska nebude priestor pre dočerpanie prostriedkov v rámci prioritnej témy 86, čím hrozí nevyčerpanie cca 9 000 000 EUR z dôvodu absentujúceho plánu aktivít pre technickú pomoc. Na jednej strane pri aktivitách zabezpečujúcich pravidelnú činnosť spojenú s riadením a výkonom OP ŽP bude nedostatok finančných prostriedkov a na druhej strane hrozí prepadnutie prostriedkov

prioritnej témy 86 z dôvodu nečerpania. Ak by došlo k čerpaniu finančných prostriedkov z prioritnej témy 86, boli by to investície s nižším multiplikačným efektom a tým aj nižšou efektivitou vynaložených prostriedkov, ako pri investíciách v rámci aktivít spadajúcich pod prioritnú tému 85.

5.2 Predpokladaný vplyv a dopad revízie prioritnej osi 6 na implementáciu OP ŽP do roku 2015

V rámci kapitoly 4 je navrhnutá finančná revízia OP ŽP na roky 2007-2013. Keďže sa jedná o revíziu v rámci prioritnej osi 6, nebude mať revízia vplyv na implementáciu ostatných prioritných osí OP ŽP. Navrhovaná revízia OPŽP, prioritnej osi 6 sa týka prioritne úprav finančných alokácií v rámci prioritných tém, ale aj úpravy ukazovateľov, nakoľko v analýze boli zistené nedostatky v stanovených hodnotách. Nový revidovaný finančný plán znázorňuje tabuľka č. 18.

Tab. č. 18: Porovnanie pôvodného záväzku a navrhovaného

Prioritná téma	Pôvodný záväzok	Navrhovaný revidovaný záväzok	Rozdiel záväzkov
85	24 300 000,00	32 500 000,00	- 8 200 000,00
86	24 300 000,00	16 100 000,00	8 200 000,00
spolu	48 600 000,00	48 600 000,00	0,00

Zdroj: PCM Group

Presun finančných prostriedkov z prioritnej témy 86 na prioritnú tému 85 je z dôvodu zabezpečenia kontinuity procesu implementácie OP ŽP. Vplyv revízie prioritnej témy možno najlepšie posúdiť prostredníctvom dopadov a zmien na identifikovaných problémoch súčasnej implementácie PO 6.

Dopad revízie na skupinu identifikovaných problémov súčasnej implementácie prioritnej osi 6

1. Priemerná hodnota čerpania prioritnej osi 6 je na úrovni 39,15%.
Čerpanie by sa vplyvom revízie OP ŽP mohlo do roku 2013 výrazne zvýšiť. Predpokladom je zvýšenie produktivity práce pracovníkov podieľajúcich sa na implementácii OP ŽP, na základe zrealizovania projektov školení pre zamestnancov MŽP a nákupom moderných IKT zariadení.
2. Vysoké finančné zostatky zazmluvnených projektov.
Finančné zostatky mali súvis s delimitáciou MŽP SR ako Riadiaceho orgánu OP ŽP. V ďalšej implementácii OP ŽP by nemal byť narušený proces riadenia Operačného programu. Očakáva sa vyššie % čerpania jednotlivých projektov technickej pomoci.
3. Identifikované problémy implementácie projektov prioritnej témy 85
Problémy boli spôsobené delimitáciou MŽP SR ako Riadiaceho orgánu OP ŽP. V ďalšom období implementácie sa predpokladá realizácia projektov, ktoré vykazovali problémy s čerpaním. Jedná sa predovšetkým o projekty zvyšujúce kvalifikáciu pracovníkov zapojených do procesu implementácie OP ŽP. Z hľadiska zvyšovania produktivity práce sú vzdelávacie projekty kľúčové.
4. Finančne príliš náročná administrácia programu
Znižovanie finančných nákladov na administráciu OP ŽP je možné len prostredníctvom zvyšovania efektivity práce. Ako už bolo v dokumente spomenuté, zvyšovanie efektivity práce sa bude realizovať prostredníctvom aktivít prioritnej témy 85, ako vzdelávanie, školenie, motivácia pracovníkov a kvalitné technické vybavenie. Zvýšením finančnej alokácie na prioritnú tému 85 budú podporované aktivity s cieľom zvyšovania efektivity práce. Bez navýšenia by finančné prostriedky pokryli personálne výdavky, aj to nie na celé implementačné obdobie, a neboli by podporované projekty na zlepšenie kvality práce.
5. Väčšina programových ukazovateľov nemá dostatočnú vypovedaciu hodnotu o efektívite vynaložených finančných prostriedkoch, nakoľko výška preinvestovaných prostriedkov nemá vplyv na hodnotu ukazovateľa.

Tabuľka č. 19 poukazuje na ukazovatele programu. Z uvedených ukazovateľov, bude mať finančná revízia vplyv len na jeden ukazovateľ a to „Počet zrealizovaných akcií na informovanie verejnosti o OP ŽP“. Ako vidieť v tabuľke ukazovateľ je už v súčasnosti naplnený na viac ako 400%. V ďalšom období ešte budú podporované aktivity na publicitu a informovanie verejnosti, preto sa dá očakávať, že uvedená hodnota bude ešte vyššia. Ostatných ukazovateľov sa finančná revízia nedotkne, nakoľko počet pracovníkov podieľajúcich sa na implementácii je v súčasnosti na maxime.

Tab. č.19: Vývoj plnenia programových ukazovateľov

R/O	Prioritná os 6 - Technická pomoc	MJ	Vých. hodnot a 2007	Cieľ hodnot a 2015	30.3.2011	Stav ukazovateľ a
Výsledok	Počet novovytvorených pracovných miest	počet	0	41	47	Ukazovateľ naplnený
Výsledok	Počet zrealizovaných akcií na informovanie verejnosti o OP ŽP	počet	0	40	162	Ukazovateľ naplnený
Výsledok	Počet zamestnancov, ktorých platy sú hrazené z TA	počet	109	150	156	Ukazovateľ naplnený
	<i>Počet zamestnancov, ktorých platy sú hrazené z TA - muži</i>	<i>počet</i>		75	70	<i>Ukazovateľ naplnený na 93%</i>
	<i>Počet zamestnancov, ktorých platy sú hrazené z TA - ženy</i>	<i>počet</i>		75	86	Ukazovateľ naplnený

Zdroj: Riadiaci orgán OP ŽP

5.3 Porovnanie scenárov vývoja implementácie prioritnej témy 6 OP ŽP

V predchádzajúcej časti sú popísané prognózy vývoja oboch scenárov. Prvý scenár znázorňuje implementáciu prioritnej osi 6 bez zásahov a úprav. Druhý scenár predstavuje model realizácie revízie finančných alokácií na prioritné témy 85 a 86 v rámci projektov technickej pomoci.

Pri ich vzájomnom porovnaní jednoznačne vidieť, že finančná revízia je pre implementáciu programu nevyhnutná. Bez revízie bude vážne ohrozený výkon implementácie z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na zabezpečenie personálneho aparátu. Súčasne hrozí nadočerpanie finančných prostriedkov z prioritnej témy 86.

Z hľadiska plnenia ukazovateľov nemá realokácia finančných prostriedkov v rámci navrhovanej revízie prioritnej osi 6 nijaký vplyv. Súčasne nastavené ukazovatele nereflektujú na výšku finančných alokácií.

6 Záver

Vypracovaný dokument „Analýza dôvodov revízie Operačného programu životné prostredie, vrátane návrhu konkrétneho riešenia revízie“ mal za cieľ posúdiť súčasný stav implementácie prioritnej osi 6 a vyvodiť z neho dôsledky. Zvolená metodika na posúdenie súčasného stavu implementácie vychádza z Rámcovej príručky pre metódy hodnotenia vydanou EK ako metodické usmernenie pre oblasť hodnotenia v programovom období 2007-2013. Vzhľadom k tomu, že bola analyzovaná len prioritná os 6 nebola zvolená metodika aplikovaná v plnom rozsahu. Kľúčovými oblasťami analýzy však zostali posúdenie účinnosti pomoci a posúdenie produktivity pomoci. Súčasťou analýzy sú dva scenáre ďalšej implementácie prioritnej osi vypracované na základe čiastkových výsledkov analýz rozpracovaných v kapitole 2 a 3.

Výsledkom analýzy sú identifikované problémy, ktoré sú predmetom riešenia návrhu revízie prioritnej osi 6.

Zásadným problémom je nevhodne nastavený pomer finančnej alokácie záväzku medzi prioritnými témami 85 a 86. Už pri analýze súčasného stavu implementácie, možno pozorovať nepomer medzi prioritnými témami 85 a 86, počnúc počtom predložených projektov prislúchajúcich k prioritným témam až k finančnému vyjadreniu potrieb RO v pláne aktivít projektov TP do roku 2015 súvisiacich s implementáciou OP ŽP do roku 2015.

Na základe definovaného očakávaného vývoja a poznania potrieb RO na zabezpečenie implementácie programu je výstupom analýzy odporúčenie pristúpiť k revízii prioritnej osi 6 – Technická pomoc. Dôvodom je vážne ohrozenie implementácie programu. Odporúčanie znie: Hodnotiteľ odporúča vykonať revíziu v zmysle bodu D čl. 33 Nariadenia Rady (ES) 1083/2006, kedy nastali ťažkosti s vykonávaním programu.

Finančná revízia v rámci prioritnej osi je zásah v kompetencii Riadiaceho orgánu. Nie sú platné nijaké usmernenia, ktoré by definovali pomer medzi finančnými alokáciami prioritných

tém. Keďže sa finančná revízia na úrovni prioritných tém týka aj zmeny v Operačnom programe, je nevyhnutné túto revíziu schváliť členmi Monitorovacieho výboru a následne o zmene informovať EK.

7 Sumár v slovenskom a anglickom jazyku

Analýza dôvodov revízie Operačného programu Životné prostredie (OP ŽP) je vypracovaná na základe potreby Riadiaceho orgánu posúdiť súčasný stav implementácie ako aj stanoviť postupy pre ďalšie obdobie implementácie. Cieľom tohto hodnotenia je zlepšiť kvalitu, účinnosť a efektívnosť riadenia, finančného riadenia OP ŽP, jeho implementačných procesov a zároveň zabezpečiť dosiahnutie jeho cieľov, t.j. globálneho cieľa a špecifických cieľov, a poukázať na potrebu ich úpravy.

Predmetom Analýzy dôvodov revízie Operačného programu Životné prostredie je obdobie implementácie od 1.1.2007 do 31.3.2011. Z dôvodu zhodnotenia budúceho vývoja implementácie prioritnej osi 6 je v analýze vypracovaný model očakávaného vývoja implementácie k 30.6.2011, ktorý slúži ako východisko pre stanovenie ďalšieho vývoja implementácie prioritnej osi 6.

Zistenia identifikované v analýze:

1. Hodnota čerpania prioritnej osi 6 je na úrovni 39,15%, čerpanie OP ŽP sa pohybuje na úrovni 8,81% záväzku na celé programové obdobie.
2. Zazmluvnenie projektov prioritnej témy 85 je takmer dvojnásobné oproti zazmluvneniu projektov prioritnej témy 86. Čerpanie na úrovni prioritných tém je takmer vyrovnané.
3. Počas sledovaného obdobia došlo k nedočerpaniu zazmluvnených prostriedkov vo výške 44%. Počas realizácie projektov nastali problémy s implementáciou z dôvodu delimitácie MŽP SR ako RO a následnému znovu menovaniu MŽP SR ako RO.

4. Finančne príliš náročná administrácia programu v pomere s celkovou sumou implementovaných finančných prostriedkov z OP ŽP. S ohľadom na ďalšiu implementáciu hrozí, že program nebude mať dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie riadenia a výkonu implementácie OP ŽP. Je potrebné zvýšiť produktivitu práce prostredníctvom zvyšovania kvalifikácie pracovníkov zapojených do implementácie programu.

5. Na základe vyhodnotenia potrieb RO potrebných pre ďalšiu implementáciu OP ŽP bola identifikovaná prioritná téma 85 ako kľúčová pre zabezpečenie kontinuálneho procesu implementácie. Finančná analýza preukázala, že príde k prekročeniu finančných alokácií na prioritnú tému 85 a súčasne dôjde k nedočerpaniu finančných prostriedkov z prioritnej témy 86.

6. Väčšina programových ukazovateľov prioritnej osi 6 nemá dostatočnú vypovedaciu hodnotu o efektivite vynaložených finančných prostriedkoch, nakoľko výška preinvestovaných prostriedkov nemá vplyv na hodnotu programového ukazovateľa, ale pomocou intervenčnej logiky v rámci realizácie projektov TP (realizácia aktivít a plnenie cieľov projektov) dochádza k napĺňaniu projektových ukazovateľov, ktoré boli stanovené v písomnou vyzvaní a je možné prostredníctvom nich napĺňať programové ukazovatele. V súčasnosti sú všetky programové ukazovatele naplnené na 100% a viac.

Na základe uvedených zistení sú v dokumente vypracované dva scenáre vývoja implementácie do roku 2015. Ich vzájomným porovnaním a vyhodnotením dopadov na implementáciu programu hodnotiteľ odporúča vykonať revíziu finančných alokácií na prioritné témy 85 a 86 nasledovne.

Tab. č. 20: Porovnanie pôvodného záväzku a navrhovaného

Prioritná téma	Pôvodný záväzok	Navrhovaný revidovaný záväzok	Rozdiel záväzkov
----------------	-----------------	-------------------------------	------------------

85	24 300 000,00	32 500 000,00	- 8 200 000,00
86	24 300 000,00	16 100 000,00	8 200 000,00
spolu	48 600 000,00	48 600 000,00	0,00

Zdroj: PCM Group

Finančná revízia je pre implementáciu programu nevyhnutná. Bez revízie bude vážne ohrozená implementácia programu z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na zabezpečenie personálneho aparátu. Súčasne hrozí nedočerpanie finančných prostriedkov z prioritnej témy 86. Revíziou finančných alokácií na úroveň prioritných tém podľa návrhu v tabuľke č. 20 bude zabezpečená plynulá implementácia OP ŽP s najvyššou pravdepodobnosťou 100% čerpania finančných prostriedkov určených na zabezpečenie výkonu a riadenia OP ŽP. Hodnotiteľ odporúča vykonať revíziu v zmysle bodu D čl. 33 Nariadenia Rady (ES) 1083/2006, kedy nastali ťažkosti s vykonávaním programu.

English summary

Analysis of reasons for revision of Operational program Environment is elaborated by the order of the Managing Authority to judge the actual status of implementation even as to determine the procedures for the further implementation period. The objective of this evaluation is to improve the quality, effectivity and effectiveness of management, financial management of Operational program Environment (OP E), their implementation procedures and also to secure the achievement of their objectives, i.e. global objective and specific objectives, and refer to need of their changes.

The subject of the Analysis of reasons for revision of Operational program Environment is the period from the 1st of January to 31st of March 2011. With a view to evaluate the future development of implementation of the priority axis 6 is in the analysis elaborated a model of the awaited development of implementation to the 30th of June 2011, which serves as a basis for determination of the future development of implementation of the priority axis 6.

Findings identified in the analysis:

1. The value of utilization of priority axis 6 is on the level of 39,15%, utilization of OP E moves about 8,81% of the commitment for the whole programming period.
2. The amount of contracted project within the priority theme 85 is in comparison to the amount of contracted project within the priority theme 86 almost double higher. The utilization within the priority theme is almost equally.
3. 44% of the contracted resources were not utilized within the monitoring period. For reasons of delimitation of OP E as Managing Authority and the consequently for reasons of establishing OP E as Managing Authority later again, some problems were identified during the project implementation.
4. From the financial point of view is the administration of the program too difficult in comparison to the amount of implemented financial resources from OP E. With a view to further implementation threaten, that the program will not have enough financial resources for securing the management and implementation. It is necessary to increase the productivity of work through qualification enhancement of the employers involved the program implementation.
5. On the basis of Managing Authority evaluation of needs for the further implementation of OP E was the priority theme 85 identified as a key-theme for securing the continual implementation process. The financial analysis has shown that the financial allocation for the priority theme 85 will be exceeded and at once the financial resources from the priority theme 86 will be not utilized as planned.
6. The majority of the programming indicators of the priority axis 6 have not sufficient predicative value concerning the effectiveness of the expended financial resources, because the amount of invested resources did not influence the value of indicator, but through the use of interventional logic in the framework of technical assistance projects (activity implementation and fulfillment of the project objectives) happened, that the project indicators determined in the written call of proposal will be fulfilled and

it is possible through them to fulfill the programming indicators. In the present all programming indicators are filled up to 100% and more.

On the basis of above stated findings are in the document elaborated two scenarios of implementation development up to the year 2015. By their mutual comparison and impact evaluation of program implementation the evaluator recommends making a revision within the financial allocation of the priority themes 85 and 86 as following.

Table Nr. 21: Comparison of the original commitment and the proposed

Priority theme	Original commitment	Proposed revised commitment	Commitment difference
85	24 300 000,00	32 500 000,00	- 8 200 000,00
86	24 300 000,00	16 100 000,00	8 200 000.00
spolu	48 600 000,00	48 600 000,00	0,00

Recourse: PCM Group

Financial revision is for the program implementation necessary. Without revision will be the program implementation seriously threaten due to the financial resources insufficiency for provision of new administrative machinery. At the same time, there is a threat that not all resources from the priority theme 86 will be utilized at all. Revision of financial allocations on the level of the priority themes according to the proposal in the table Nr.21 will secure the fluent implementation of OP E with the expectation of 100% financial resources utilization defined for administration and management of OP E. The Evaluator recommends the revision in compliance with the point D article 33 of EC Regulation Nr. 1083/2006, due to the difficulties with the program implementation.

operačný program | životné prostredie

Čiastková správa 2

Analýza dôvodov revízie Operačného programu

Životné prostredie

Jún 2011

Obsah

1. Úvod	55
2. Inovatívny finančný nástroj - iniciatíva JEREMIE a súvisiace zmeny v národných prioritách	58
3. Analýza aktuálneho stavu implementácie OP	63
3.1. Prioritná os 1 (PO 1)	65
3.2. Prioritná os 2 (PO 2)	71
3.3. Prioritná os 3 (PO 3)	76
3.4. Prioritná os 4 (PO 4)	84
3.5. Prioritná os 5 (PO 5)	91
3.6. Prioritná os 6 (PO 6)	98
3.7. Prioritná os 7 (PO 7)	98
4. Zdôvodnenie revízie OP ŽP	100
4.1. Zdôvodnenie revízie OP ŽP v nadväznosti na potrebu zohľadnenia zmien v národných prioritách - písmeno b) všeobecného nariadenia	100
4.2. Zdôvodnenie revízie OP ŽP v nadväznosti na výsledky analýzy aktuálneho stavu jeho implementácie - písmeno c) všeobecného nariadenia	105
5. Návrh konkrétneho riešenia revízie OP ŽP	107
6. Predpokladaný vplyv a dopad revízie OP	110
7. Záver	112
8. Sumár v slovenskom a anglickom jazyku.....	113
8.1 Slovenský jazyk	113
8.2 English language	125

1. Úvod

Predmetom „Analýzy dôvodov revízie Operačného programu Životné prostredie – čiastková správa 2“ je odborné posúdenie Operačného programu Životné prostredie („OP ŽP“) vzhľadom na:

- zmeny v oblasti implementácie inovatívneho finančného nástroja (IFN) – iniciatívy JEREMIE v Slovenskej republike, ktoré vyplynuli z poznatkov a skúseností z jej doterajšieho priebehu, aktuálneho stavu, ale aj v nadväznosti na s tým úzko súvisiace materiály schválené vládou Slovenskej republiky a z nich vyplývajúce úlohy;
- aktuálny stav implementácie OP ŽP z hľadiska plnenia jeho cieľov a ukazovateľov.

V závislosti od výsledkov vyššie uvedeného odborného posúdenia bude predmetom analýzy tiež:

- vypracovanie konkrétneho návrhu riešenia zmien v OP ŽP, ako aj
- posúdenie dopadov navrhovaného riešenia na stratégiu OP ŽP, ako aj jeho finančnú časť.

Cieľom „Analýzy dôvodov revízie Operačného programu Životné prostredie – čiastková správa 2“ je s prihliadnutím na aktuálny stav implementácie IFN – iniciatívy JEREMIE v podmienkach Slovenskej republiky posúdiť vhodnosť vo vzťahu k OP ŽP a dosiahnutiu cieľov, vyhodnotiť stav plnenia cieľov a ukazovateľov OP ŽP a v prípade potreby navrhnúť z toho vyplývajúce riešenie zmien v OP ŽP.

Štruktúra „Analýzy dôvodov revízie Operačného programu životné prostredie – čiastková správa 2“ bude obsahovať kapitolu týkajúcu sa IFN – iniciatívy JEREMIE, následne bude charakterizovaný aktuálny stav implementácie OP ŽP v členení na jednotlivé prioritné osi. Samostatná kapitola bude venovaná zdôvodneniu revízie OP ŽP ako aj návrhu konkrétneho riešenia revízie OP ŽP. Záver bude venovaný predpokladanému vplyvu a dopadu revízie OP ŽP, stručnému zhrnutiu a sumáru v slovenskom a anglickom jazyku.

Pri spracovaní „Analýzy dôvodov revízie Operačného programu Životné prostredie – čiastková správa 2“ bude potrebné zodpovedať na nasledujúce otázky:

- Aký je aktuálny stav implementácie IFN – iniciatívy JEREMIE vo vzťahu k OP ŽP? Aké zmeny nastali v národných prioritách v oblasti implementácie IFN – iniciatívy JEREMIE v nadväznosti na poznatky, skúsenosti z aktuálneho priebehu jej,

- Aký je aktuálny stav implementácie OP ŽP z hľadiska plnenia jeho cieľov a ukazovateľov ? Aký je záujem o predkladanie žiadostí o NFP v rámci jednotlivých prioritných osí ? Ako sú čerpané prostriedky v jednotlivých prioritných osiach OP ŽP ?
- Aké opatrenia / zmeny je potrebné prijať ?

Pri spracovaní „Analýzy dôvodov revízie Operačného programu Životné prostredie – čiastkovej správy 2“ boli využité :

- podklady spracované a dodané Riadiacim orgánom pre OP ŽP - Ministerstvom Životného prostredia Slovenskej republiky (Operačný program Životné prostredie, Programový manuál Operačného programu Životné prostredie, Správy o vykonávaní OP ŽP za roky 2008 a 2009 vrátane príloh, pripomienky MŽP SR k návrhu Zmluvy o financovaní medzi MŽP SR a Európskym investičným fondom, pripomienky riadiaceho orgánu pre OP ŽP k návrhu investičnej stratégie JEREMIE, tabuľky týkajúce sa vyhodnotenia napĺňania indikátorov k 31.3. 2011, tabuľky týkajúce sa stavu čerpania finančných prostriedkov v rámci OP ŽP, tabuľky s prehľadom vývoja implementácie a výziev OP ŽP);
- konzultácie s predstaviteľmi sekcie environmentálnych programov a projektov MŽP SR ako riadiaceho orgánu pre Operačný program Životné prostredie (RO OP ŽP)
- internetové stránky: <http://www.opzp.sk/>, <http://www.vlada.gov.sk/>, <http://www.nsrr.sk/>, <http://eur-lex.europa.eu/>

Metóda (metodika) použitá pri tvorbe „Analýzy dôvodov revízie Operačného programu Životné prostredie – čiastková správa 2“ vychádzala z porovnávania údajov aktuálneho stavu vykazovaného pomocou systému ITMS a údajov, ktoré boli definované ako cieľové hodnoty ukazovateľov za jednotlivé prioritné osi OPŽP (indikátory vstupu a výstupu OP ŽP).

Uvedená analýza bola zároveň vykonaná v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 539/2010 zo 16. júna 2010, z ktorého vyplynula zmena čl. 44 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006.

Predmetná zmena je zakotvená v čl. 1 ods. 5 nariadenia Európskeho parlamentu a rady č. 539/2010, kde je uvedené konkrétne: „Počas programového obdobia členské štáty vykonajú hodnotenie spojené s monitorovaním operačných programov, najmä ak toto monitorovanie odhalí výrazný odklon od počiatočne stanovených cieľov. Ak sa navrhne revízia operačných programov podľa čl. 33, predloží sa analýza dôvodov revízie vrátane všetkých realizačných ťažkostí a predpokladaného vplyvu revízie vrátane vplyvu na stratégiu operačného programu. Výsledky tohto hodnotenia, alebo analýzy sa zasielajú monitorovaciemu výboru pre operačný program a Komisii.“ V súlade s tým je na zdôvodnenie navrhovanej revízie operačného programu postačujúce vykonať analýzu.

Vyššie spomenutá zmena týkajúca sa revízie Operačných programov vyplývajúca z Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 539/2010 zo 16. júna 2010 je zohľadnená aj v aktualizácii č.1 Metodického pokynu Centrálného koordinačného orgánu (CKO) č.10.

Operačný program môže byť v zmysle čl. 33 ods. 1 a čl. 65 písm. f) nariadenia rady (ES) č. 1083/2006 z iniciatívy riadiaceho orgánu, monitorovacieho výboru príslušného operačného programu, alebo Európskej komisie so súhlasom členského štátu znovu preskúmaný a ak je to potrebné, na zvyšok programového obdobia pozmenený na základe výsledkov analýzy dôvodov revízie operačného programu obsahujúcej analýzu všetkých realizačných ťažkostí a predpokladaného vplyvu na stratégiu operačného programu.

Výsledky analýzy predkladá riadiaci orgán monitorovaciemu výboru príslušného operačného programu a Európskej komisii, pričom Európskej komisii je postačujúce predkladať iba výsledky analýzy týkajúce sa podstatných zmien.

Rozhodnutie o žiadosti o revíziu prijme Európska komisia v zmysle čl. 33 ods. 2 všeobecného nariadenia čo najskôr, no najneskôr do troch mesiacov po formálnom predložení žiadosti o revíziu riadiacim orgánom. Revízia operačného programu nadobúda účinnosť až od momentu jej formálneho schválenia Európskou komisiou (oprávnenosť výdavkov viažucich sa k vykonanej revízii je možná od začiatku programového obdobia, pokiaľ sa nejedná o doplnenie nových typov výdavkov).

2. Inovatívny finančný nástroj - iniciatíva JEREMIE a súvisiace zmeny v národných prioritách

JEREMIE (Joint European REsources for Mlcro and Medium Enterprises - Spoločné európske zdroje pre malé a stredné podniky) je spoločnou iniciatívou Európskej komisie (EK), Európskej investičnej banky (EIB) a Európskeho investičného fondu (EIF) zameranou na podporu prístupu malých a stredných podnikov ku kapitálu v regiónoch EÚ v programovom období 2007 - 2013, najmä v oblasti výskumu a vývoja a podpory naplňania cieľov Lisabonskej stratégie prostredníctvom štrukturálnych fondov.

V rámci Národného strategického referenčného rámca (NSRR) na obdobie 2007 – 2013, schváleného uznesením vlády SR č. 1005 zo 6.12.2006, je problematike inovatívnych finančných nástrojov venovaná časť Koordinácia medzi operačnými programami a príspevkami s EIF a inými finančnými nástrojmi, pričom problematikou inovatívnych finančných nástrojov (JEREMIE) sa zaoberá príloha č. 8. Čo sa týka implementácie iniciatívy JEREMIE vo vzťahu k OP ŽP v predmetnej prílohe nebola zmienená možnosť implementácie IFN – iniciatívy JEREMIE v rámci OP ŽP, ako ani nebola vyčlenená indikatívna finančná alokácia pre IFN.

V decembri 2006 boli vládou SR schválené návrhy operačných programov na obdobie 2007 - 2013 s indikatívnymi alokáciami vyčlenenými pre IFN. V prípade OP ŽP sa pôvodne s jej implementáciou neuvažovalo a v rámci jeho finančných tabuliek neboli vyčlenené prostriedky na poskytovanie pomoci inou formou než formou nenávratného finančného príspevku.

V rámci Uznesenia vlády SR č. 752 z 21. októbra 2009 bol schválený návrh realokácie finančných prostriedkov z Operačného programu Informatizácia spoločnosti do Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast a zmeny Operačného programu Životné prostredie v nadväznosti na implementáciu iniciatívy JEREMIE, ako aj návrh Dodatku č. 1 k Rámcovej zmluve o implementácii Iniciatívy JEREMIE v SR medzi Slovenskou republikou a EIF.

Na základe zmien v národných prioritách vo vzťahu k implementácii iniciatívy JEREMIE v SR a v súlade s úlohami, ktoré z nich v zmysle vyššie uvedeného uznesenia vlády SR vyplynuli pre riadiaci orgán pre OP ŽP, bol vypracovaný návrh revízie pôvodného OP ŽP, schváleného Rozhodnutím Komisie K(2007)5500 z 08.11.2007.

V prípade OP ŽP implementácia IFN - iniciatívy JEREMIE prichádzala do úvahy iba v prípade prioritných osí financovaných z ERDF, konkrétne v prípade prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy, v rámci ktorej sa podpora poskytuje taktiež malým a stredným podnikom. Ďalšou prioritnou osou OP ŽP, financovanou z ERDF, je prioritná os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny, v ktorej prípade však z dôvodu, že vzhľadom na charakter oprávnených aktivít nie sú malé a stredné podniky oprávnenými prijímateľmi, neprichádza využitie iniciatívy JEREMIE do úvahy. Koncom roka 2009 bol uvedený návrh revízie OP ŽP v nadväznosti na implementáciu iniciatívy JEREMIE predložený Európskej komisii.

Implementácia JEREMIE

Revíziou OP ŽP, schválenou Rozhodnutím Komisie K(2010)2270 z 15. 4. 2010, bol vytvorený predpoklad pre implementáciu iniciatívy JEREMIE v rámci OP ŽP.

Uznesením vlády SR č. 265 z 26. apríla 2010 (k návrhu na zmenu a doplnenie uznesenia vlády SR č. 752 z 21. októbra 2009) schválila vláda SR nové znenie návrhu Dodatku č. 1 k Rámcovej zmluve o implementácii Iniciatívy JEREMIE v Slovenskej republike medzi Slovenskou republikou a EIF.

Po schválení revízie OP ŽP v súvislosti s implementáciou JEREMIE Európskou komisiou nadobudli účinnosť úpravy Programového manuálu OP ŽP (schválené na 5. zasadnutí Monitorovacieho výboru pre OP ŽP dňa 4.12. 2009), umožňujúce poskytnutie návratnej finančnej pomoci prostredníctvom Európskeho investičného fondu („EIF“) malým a stredným podnikom oprávnené pre aktivity v rámci operačného cieľa 3.1 Ochrana ovzdušia (skupiny aktivít I.A, I.B).

Dňa 25.5. 2010 bolo Riadiacim orgánom pre OP ŽP zverejnené písomné vyzvanie pre iniciatívu JEREMIE (kód OPZP-PO3-10-J01) na operačný cieľ 3.1 Ochrana ovzdušia I. skupinu aktivít s indikatívnou výškou finančných prostriedkov 31 764 706 EUR (z toho ERDF-27 000 000 EUR, štátny rozpočet - 4 764 706 EUR). Na základe uvedeného písomného vyzvania predložil EIF žiadosť o finančný príspevok z OP ŽP.

Zo strany riadiaceho orgánu pre OP ŽP bolo však uzavretie Zmluvy o financovaní medzi MŽP SR a EIF, ktoré bolo predpokladom poskytnutia finančného príspevku z OP ŽP Európskemu investičnému fondu na základe predloženej žiadosti, možné iba za predpokladu, že bude zaručené splnenie cieľov a dosiahnutie cieľových hodnôt ukazovateľov vo vzťahu k operačnému cieľu 3.1.

Riadiaci orgán pri všetkých negociáciách s EIF uplatňoval požiadavku, aby použitie nástroja finančného inžinierstva prostredníctvom iniciatívy JEREMIE zaručovalo dosiahnutie cieľov a cieľových hodnôt ukazovateľov OP ŽP tak, aby bolo možné predísť prípadným sankciám voči RO pre OP ŽP. Uplatňovanie uvedenej požiadavky RO pre OP ŽP úzko súvisí tiež s tým, že OP ŽP svojím zameraním a finančnou alokáciou prispieva k plneniu požiadaviek vyplývajúcich z právnych predpisov EÚ a SR, t.j. v prípade prioritnej osi 3 k plneniu povinností a záväzkov SR v oblasti ochrany ovzdušia.

Dosiahnutie cieľov a cieľových hodnôt ukazovateľov nebolo RO pre OP ŽP zaručené ani prostredníctvom ustanovení Zmluvy o financovaní medzi MŽP SR a EIF, ako ani výberom vhodného investičného nástroja v rámci investičnej stratégie JEREMIE, ktorej návrh bol vypracovaný EIF.

Pripomienky RO MŽP SR k Zmluve o financovaní medzi MŽP SR a EIF

Riadiaci orgán OP ŽP mal k Zmluve o financovaní medzi MŽP SR a EIF pripomienky a požadoval doplniť do čl. 9.5 ustanovenie, v súlade s ktorým v prípade ukončenia predmetnej zmluvy v zmysle čl. 9.2, resp. 9.3 (finančné prostriedky poskytnuté vo forme Úvodného grantu nebudú použité na dosiahnutie poslania a cieľov OP ŽP opísaných v čl. 4.1 prílohy č. 6 zmluvy) budú nepoužité finančné prostriedky vrátené MŽP SR. Takto vrátené finančné prostriedky budú spätne zahrnuté do finančných prostriedkov OP ŽP.

Uvedená požiadavka nebola zo strany EIF akceptovaná a medzi oboma zmluvnými stranami nedošlo k dohode ohľadom textu zmluvy.

Pripomienky riadiaceho orgánu pre OP ŽP k investičnej stratégii JEREMIE

Riadiaci orgán pre OP ŽP vzniesol k návrhu investičnej stratégie JEREMIE viacero pripomienok s cieľom poukázať na jej nedostatočné odôvodnenie. Konkrétne v návrhu investičnej stratégie JEREMIE absentovali najmä:

- dostatok informácií zdôvodňujúcich výber finančného nástroja „funded risk sharing product“ pre OP ŽP, ktoré by zaručovali atraktivnosť tohto finančného nástroja pre prijímateľa (pre malé a stredné podniky realizujúce aktivity zamerané na znižovanie emisií znečisťujúcich látok zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia)
- konkrétnejšia špecifikácia „funded risk sharing product“ – konkrétny prínos tohto produktu pre malé a stredné podniky ako aj vymedzenie kritérií, na základe ktorých bol tento produkt vo vzťahu k OP ŽP určený ako vhodný finančný nástroj
- preukázanie atraktivnosti pre malé a stredné podniky realizujúce aktivity v oblasti ochrany ovzdušia, oprávnené na financovanie prostredníctvom JEREMIE v rámci OP ŽP
- zdôvodnenie a závery analýz preukazujúce efektívnosť finančného nástroja „funded risk sharing product“ vo vzťahu k napĺňaniu cieľov OP ŽP (v stratégii neboli napr. uvedené skúsenosti s predmetným produktom pri financovaní aktivít v oblasti ochrany ovzdušia, resp. ochrany životného prostredia v iných štátoch EÚ; výber finančného nástroja by bolo vhodné podporiť výsledkami prieskumu trhu u malých a stredných podnikov, ktoré sú činné v odvetviach relevantných pre realizáciu aktivít na ochranu ovzdušia v rámci OP ŽP – najmä v odvetví výroby tepla – takéto zdôvodnenie v investičnej stratégii JEREMIE chýbalo)

Na základe vyššie spomenutých faktov nedošlo k podpisu Zmluvy o financovaní medzi MŽP SR a EIF a teda neboli poskytnuté finančné prostriedky na implementáciu nástroja finančného inžinierstva prostredníctvom iniciatívy JEREMIE.

Návrh dodatku č.2 k Rámcovej zmluve o implementácii JEREMIE v SR medzi SR a EIF

Ministerstvo financií SR zapracovalo uvedené pripomienky do súhrnného stanoviska k návrhu investičnej stratégie zaslaného EIF, v súlade s ktorým potom vypracovalo materiál „Návrh dodatku č. 2 k Rámcovej zmluve o implementácii Iniciatívy JEREMIE v Slovenskej republike medzi Slovenskou republikou a EIF a zmeny uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 752 z 21. októbra 2009 v znení uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 265 z 26. apríla 2010“. Predmetný materiál bol schválený uznesením vlády SR č. 12 z 12. januára 2011.

Uvedený materiál odráža zmeny v národných prioritách, ku ktorým došlo v súvislosti s implementáciou iniciatívy JEREMIE v SR. Tieto zmeny sa prejavili najmä vo vzťahu k OP ŽP, v ktorého prípade sa vhodnosť implementácie nástrojov finančného inžinierstva nepotvrdila. Potreba predloženia materiálu vyplynula z komplikácií pri plnení úloh uložených uznesením vlády SR č. 265/2010, najmä čo sa týka prevodu alokácie z OP ŽP na implementáciu Iniciatívy JEREMIE. Špecifické ciele prioritnej osi 3.1. Ochrana ovzdušia sa napriek pozitívnym vyhladkam v predbežnej analýze trhu ukázali v pokročilej fáze implementácie ako príliš obmedzujúce pre využitie inovatívnej formy podpory malých a stredných podnikov (MSP) prostredníctvom nástrojov finančného inžinierstva. Komerčné princípy implementácie JEREMIE nie sú pri OP ŽP plne realizovateľné, čoho prejavom je aj preukázateľne nízky záujem MSP o návratnú formu financovania environmentálnych aktivít, ktoré nie sú primárne zamerané na tvorbu zisku. V momentálnej ekonomickej situácii existuje preto predpoklad, že by návratné finančné nástroje financované z prostriedkov OP ŽP neboli do konca programového obdobia plne a efektívne vyčerpané. Vzhľadom na tieto skutočnosti bol v rámci uvedeného materiálu vo vzťahu k OP ŽP, prioritnej osi 3.1 Ochrana ovzdušia odporučený návrat k použitiu štandardných foriem pomoci – nenávratné finančné príspevky.

3. Analýza aktuálneho stavu implementácie OP

Operačný program Životné prostredie v jeho revidovanom znení, schválenom Rozhodnutím Komisie K(2010)2270 z 15. 4. 2010, podliehal následne ďalšej revízii v nadväznosti na zvýšenie jeho alokácie v prospech ochrany pred povodňami, ktorá bola schválená Rozhodnutím Komisie K(2011)3978 z 9. 6. 2011 a v súčasnosti je platný Operačný program Životné prostredie – verzia 3.0.

Globálnym cieľom OP ŽP je zlepšenie stavu životného prostredia a racionálneho využívania zdrojov prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia environmentálnej infraštruktúry SR v zmysle predpisov EÚ a SR a posilnenie efektívnosti environmentálnej zložky trvalo udržateľného rozvoja. Globálny cieľ OP ŽP je zameraný najmä na prioritné, najviac problémové a finančne najnáročnejšie aktivity z pohľadu implementácie environmentálneho acquis v oblasti vôd, odpadu, ovzdušia a ochrany prírody. Plnením uvedeného globálneho cieľa OP ŽP sa zvyšuje atraktivita územia SR a jej regiónov, skvalitňujú sa podmienky pre život obyvateľstva, posilňuje sa otvorený charakter spoločnosti z jej sociálno-priestorového hľadiska a vytvárajú sa predpoklady pre jej trvalo udržateľný rozvoj. Globálny cieľ OP ŽP je napĺňaný prostredníctvom špecifických cieľov, ktorým zodpovedajú jednotlivé prioritné osi operačného programu (viď prehľad nižšie):

Tabuľka č. 1 – prehľad jednotlivých prioritných osí vrátane zdrojov financovania

	EU zdroje	Národné zdroje (b)=(c)+(d)	Orientačné rozdelenie národných zdrojov		Celkom (e) = (a)+(b)	Miera kofinancovania (f)= (a)/(e)	Pre informáciu	
			Národné verejné zdroje (c)	Súkromné zdroje (d)			EIB príspevok	Iné zdroje
Prioritná os č.1: Ochrana a racionálne využívanie vôd Fond: KF	915 643 065	161 584 071	161 584 071	0	1 077 227 136	0,85	0	0

Prioritná os č.2.: Ochrana pred povodňami Fond: KF	120 000 000	21 176 471	21 176 471	0	141 176 471	0,85	0	0
Prioritná os č.3: Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy Fond: ERDF	180 000 000	31 764 706	31 764 706	0	211 764 706	0,85	0	0
Prioritná os č.4: Odpadové hospodárstvo Fond: KF	485 000 000	85 588 235	85 588 235	0	570 588 235	0,85	0	0
Prioritná os č.5: Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny Fond: ERDF	50 756 935	8 957 106	8 957 106	0	59 714 041	0,85	0	0
Prioritná os č. 6:Technická pomoc Fond: KF	48 600 000	8 576 470	8 576 470	0	57 176 470	0,85	0	0
Prioritná os č. 7: Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému Fond: ERDF	20 000 000	3 529 412	3 529 412	0	23 529 412	0,85	0	0
Celkom	1 820 000 000	321 176 471	321 176 471	0	2 141 176 471	0,85	0	0

Zdroj: RO

Nasledujúce podkapitoly analyzujú jednotlivé prioritné osi vzhľadom na:

- vyhlásené výzvy, počet projektov (uzavretých, predložených, schválených, zazmluvnených)
- vývoj implementácie príslušnej prioritnej osi na úrovni prioritných tém
- ich finančnú implementáciu (na úrovni prioritnej osi, na úrovni prioritnej témy prioritnej osi)
- stav indikátorov výstupu a výsledku v rámci prioritnej osi

3.1. **Prioritná os 1 (PO 1)**

Prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd

Cieľom prioritnej osi je znižovanie znečistenia vôd a zvýšenie kvality života obyvateľstva SR dobudovaním a skvalitnením infraštruktúry vodného hospodárstva SR v zmysle právnych predpisov EÚ a SR. Prioritná os je zameraná na zabezpečenie prístupu obyvateľov k pitnej vode a zabezpečenie obslužnosti územia pitnou vodou z verejného vodovodu v dostatočnej kvalite a kvantite, zvýšenie počtu obyvateľov žijúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu, zabezpečenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v súlade so záväzkami SR voči EÚ a zabezpečenie plnenia povinností vyplývajúcich pre SR zo smernice 2000/60/ES v oblasti monitorovania vôd.

V rámci Prioritnej osi 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd zverejnil RO doteraz viaceré výzvy – viď tabuľka nižšie:

Tabuľka č.2 – Prehľad vyhlásených výziev v rámci PO 1

Kód výzvy	Opatrenie OP	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum ukončenia výzvy	Alokácia FP na výzvu v EUR (ŠF+ŠR)
OPŽP-PO1-08-1	1.3.	18.1.2008	18.4.2008	6 750 558
OPŽP-PO1-08-1-VP	1	14.7.2008		
OPŽP-PO1-08-2	1.1+1.2	14.7.2008	14.10.2008	150 000 000
OPŽP-PO1-08-3	1.3.	2.7.2008	2.10.2008	10 000 000
OPŽP-PO1-09-1	1.1+1.2	11.2.2009	2.6.2009	150 000 000
OPŽP-PO1-09-2	1.3.	7.5.2009	7.8.2009	10 000 000
OPŽP-PO1-09-3	1.1+1.2	21.8.2009	23.11.2009	300 000 000
OPŽP-PO1-10-1	1.2.	4.6.2010	2.11.2010	100 000 000
OPŽP-PO1-10-2	1.1+1.2	3.12.2010	4.3.2011	80 000 000

Zdroj: RO

Pre PO 1 bolo od začiatku programového obdobia vyhlásených 9 výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ŽoNFP). V rámci nich bolo predložených 404

ŽoNFP, pričom z tohto počtu bolo schválených 118 projektov, z ktorých je 116 zazmluvnených.

Tabuľka č.3 - Počet výziev a projektov v rámci PO 1 k 31.3.2011

Prioritná os	Počet uzavretých výziev	Počet predložených projektov	Počet schválených projektov	Počet zazmluvnených projektov
PO 1 - Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	9	404	118	116

Zdroj: RO, ITMS

Sledovanie vývoja implementácie PO 1 na úrovni prioritných tém (45 – Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (pitná voda); 46 – Spracovanie vody (odpadová voda); 54 – Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám) bližšie popisuje nasledovná tabuľka.

Tabuľka č.4 – Sledovanie vývoja implementácie PO 1 na úrovni prioritných tém k 31.3. 2011

Proritná téma	Počet prijatých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet projektov v realizácii	Počet ukončených projektov	Počet projektov v príprave
45 - Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (pitná voda)	93 (vrátane 39) ²	23 (vrátane 10) ²	22 (vrátane 9) ²	22 (vrátane 9) ²	0	1 (vrátane 1) ²
46 - Spracovanie vody (odpadová voda)	339 (vrátane 39) ²	99 (vrátane 10) ²	97 (vrátane 9) ²	94 (vrátane 9) ²	3	2 (vrátane 1) ²
54 - Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám	11	6	6	5	1	0
Celkom	404 (443-39)	118 (128-10)	116 (125-9)	112 (121-9)	4	2 (3-1)

Zdroj: RO, ITMS

² počet vrátane - vyjadruje počet projektov, ktoré prispievajú k naplneniu oboch tém

Finančná implementácia

V rámci prioritnej osi 1 je alokácia 1 077 227 136,00 EUR (z toho kohézny fond tvorí 915 643 065 EUR, štátny rozpočet 109 193 302 EUR a OVZ 52 390 769 EUR).

Tabuľka č.5 – alokácia v rámci PO 1

Prioritná os	Alokácia				
	ERDF	KF	ŠR	OVZ	Spolu
Prioritná os č. 1	0	915 643 065,00	109 193 302,00	52 390 769,00	1 077 227 136,00

Zdroj: RO, ITMS

Doterajší stav čerpania bližšie špecifikujú tabuľky nižšie. Z doteraz zazmluvnených prostriedkov v rámci PO 1 (v celkovej sume 595 878 522 EUR) sa čerpanie k 31.3. 2011 pohybuje na úrovni 5,65% (výška čerpaných prostriedkov je 33 697 959 EUR).

Tabuľka č.6 – finančná implementácia na úrovni PO 1

Prioritná os	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška čerpaných prostriedkov (NFP)
1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	2 479 099 984	604 812 487	595 878 522	33 697 959

Zdroj: RO, ITMS

Finančná implementácia ako aj alokácie na úrovni prioritných tém (HT 45, HT 46, HT 54) PO 1 sú detailnejšie rozpracované v nasledovných tabuľkách.

Tabuľka č.7 – finančná implementácia na úrovni prioritných tém PO 1 k 31.3. 2011

prioritná téma	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška čerpaných prostriedkov (NFP)
45 - Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (pitná voda)	295 446 530	50 218 854	49 459 456	10 009 671
46 - Spracovanie vody (odpadová voda)	2 150 342 015	533 715 529	525 540 962	21 334 350
54 - Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám	33 311 440	20 878 103	20 878 103	2 353 938
Celkom	2 479 099 984	604 812 487	595 878 522	33 697 959

Zdroj: RO, ITMS

Tabuľka č.8 – alokácia na úrovni prioritných tém PO 1

Operačný cieľ resp. skupina aktivít	Alokácia			disponibilné zdroje
	kód	EÚ+ národné verejné zdroje	EÚ zdroje (KF /ERDF)	
1.1 Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov	HT45	106 638 900	90 643 065	56 420 046

1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ	HT46	941 176 470	800 000 000	407 460 941
1.3 Zabezpečenie primeraného sledovania a hodnotenia stavu povrchových vôd a podzemných vôd	HT54	29 411 765	25 000 000	8 533 662

Zdroj: RO, ITMS

Plnenie ukazovateľov nie je vzhľadom na existujúcu disponibilnú sumu prostriedkov PO 01 ohrozené.

Stav indikátorov výstupu v rámci prioritnej osi 1 k 31.3. 2011

Tabuľka č. 9 – stav indikátorov výstupu v rámci PO 1

SFC	R/O	Prioritná os 1 - Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	Cieľ	MJ	Vých.	Cieľ	Rozdiel	Hodnota projektov	Plán. % naplnenia	2010 Výročná správa	Stav ku 31.3.2011
O-0001	Výstup	Dĺžka novovybudovaných rozvodov pitnej vody (bez vodovod. prípojk)	1.1.	km	90	410	320	162	51%	31,115	46,717
O-0003	Výstup	Dĺžka novovybudovaných kanalizačných sietí (bez kanal. prípojk)	1.2.	km	84	1 211	1 127	812	72%	95,941	118,918
O-0005	Výstup	Počet novovybudovaných/zrekonštruovaných ČOV	1.2.	počet	46	105	59	40	68%	0,870	0,940

Zdroj: RO

Okrem aktuálneho stavu indikátorov výstupu je v tabuľke vyššie uvedený aj plánovaný stav naplnenia ukazovateľov výstupu v prípade realizácie doposiaľ zazmluvnených projektov. Ak pritom vezmeme do úvahy, že uvedené hodnoty sa vzťahujú k aktuálne zazmluvneným projektom, výška NFP v rámci ktorých predstavuje okolo 63,6 % alokácie na PO 1, nepovažujeme dosiahnutie stanovených cieľových hodnôt ukazovateľov za ohrozené.

Stav indikátorov výsledku prioritnej osi 1 k 31.3.2011

Vzhľadom na to, že veľké množstvo projektov ešte nie je ukončených, stav indikátorov výsledku sa pohybuje na úrovni 0% s výnimkou indikátora „súlud monitorovania stavu vôd v SR s požiadavkami Rámcovej smernice o vode“, kde sa plnenie nachádza na úrovni 54,08%.

Tabuľka č. 10 – stav indikátorov výsledku v rámci PO 1

SFC	R/O	Prioritná os 1 - Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	Cieľ	MJ	Vých.	Cieľ	Rozdiel	Hodnota projektov	Plán. % naplnenia	2010 Výročná správa	Stav ku 31.3.2011
R-0002	Výsledok	Počet obyvateľov pripojených k novovybudovaným rozvodom pitnej vody	1.1.	počet ob.	8 655	18 155	9 500	48 795	514%	0	0
R-0004	Výsledok	Počet ekvivalentných obyvateľov napojených na novovybudovanú kanalizačnú sieť	1.2.	počet EO	4 696	325 696	321 000	159 041	50%	0	0
R-0006	Výsledok	Súlad monitorovania stavu vôd v SR s požiadavkami Rámcovej smernice o vode	1.3.	%	44%	100%	56%	81%	81%	54,08%	54,08%

Zdroj: RO

V rámci indikátorov výsledku pribudol pre operačný cieľ 1.1 ako aj 1.2 indikátor „počet novovytvorených pracovných miest“. Doplnenie uvedených ukazovateľov bolo schválené na 6. zasadnutí Monitorovacieho výboru pre OP ŽP dňa 26. 5. 2010 a zapracované do aktuálne platného znenia operačného programu Životné prostredie – verzia 3.0. Uvedené ukazovatele sa v období pred ich doplnením žiadateľmi v projektoch nesledovali, ani nevykazovali. Aj z tohto dôvodu ich stav k 31.03.2011 je 0.

Tabuľka č.11 – nové indikátory výsledku v rámci PO 1

SFC	R/O	Prioritná os 1 - Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	Cieľ	MJ	Vých.	Cieľ	Rozdiel	Hodnota projektov	Plán. % naplnenia	2010 Výročná správa	Stav ku 31.3.2011
No vý	Výsledok	Počet novovytvorených pracovných miest	1.1.	počet	0	10	10	1	10%	0	0
No vý	Výsledok	Počet novovytvorených pracovných miest	1.2.	počet	0	190	190	2	1%	0	0

Zdroj: RO

Plnenie stanovených ukazovateľov ovplyvňuje samotný stav projektu (schválený/zazmluvnený/v realizácii), ako aj čerpanie oprávnených výdavkov projektu. Na základe tejto skutočnosti možno teda predpokladať neustále zvyšovanie hodnôt jednotlivých ukazovateľov, a tým plnenie relevantných cieľov prioritnej osi 1.

Zhrnutie

V rámci prioritnej osi 1 doteraz bolo doteraz vyhlásených 9 výziev a schválených 118 projektov, z ktorých je 116 zazmluvnených (98%). Plán percentuálneho naplnenia čerpania indikátorov výstupu sa pohybuje priemerne na úrovni 63%, pri indikátoroch výsledku je to dokonca priemerne na úrovni 215%. Mnohé z projektov v rámci prioritnej osi 1 sú naplánované na dlhšie časové obdobie a ich realizácia je náročnejšia (vykonanie verejného obstarávania musí byť v súlade so zákonom č. 25/2006Z.z. pričom v proces musia byť zohľadnené všetky aktuálne zmeny a novely). Vzhľadom na tieto fakty sú pri stave indikátorov k 31.3. 2011 zatiaľ nuly.

Na základe vyššie uvedenej analýzy súčasného stavu implementácie PO 1 možno predpokladať, že splnenie cieľov prioritnej osi a dosiahnutie stanovených cieľových hodnôt ukazovateľov nebude ohrozené.

3.2. *Prioritná os 2 (PO 2)*

Prioritná os 2 Ochrana pred povodňami

Cieľom prioritnej osi je zabezpečenie komplexnej ochrany územia SR pred povodňami. Prioritná os je zameraná na výrazne znižovanie škôd spôsobených povodňami realizáciou preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami.

V rámci prioritnej osi 2 – Ochrana pred povodňami zverejnil RO tieto výzvy – vid' tabuľka nižšie:

Tabuľka č.12 – prehľad vyhlásených výziev v rámci prioritnej osi 2

Kód výzvy	Opatrenie OP	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum ukončenia výzvy	Alokácia FP na výzvu v EUR (ŠF+ŠR)
OPŽP-PO2-08-1	2.1.	18.1.2008	18.4.2008	25 382 093
OPŽP-PO2-08-1-VP	2	14.7.2008	-	
OPŽP-PO2-08-3	2.2.	2.7.2008	2.10.2008	20 000 000
OPŽP-PO2-09-1	2.1.	7.5.2009	7.8.2009	35 000 000
OPŽP-PO2-09-2	2.2.	7.5.2009	7.8.2009	30 588 235
OPŽP-PO2-10-1	2.1.	11.6.2010	3.11.2010	40 000 000
OPŽP-PO2-10-2	2.2.	19.2.2010	12.7.2010	30 588 235
OPŽP-PO2-10-3	2.1.	30.6.2010	22.11.2010	11 989 942

Zdroj: RO

Pre PO 2 bolo od začiatku programového obdobia vyhlásených 8 výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ŽoNFP). V rámci nich bolo predložených 179 ŽoNFP, pričom z tohto počtu bolo schválených 36 a všetkých 36 je aj zazmluvnených (z toho je 26 projektov v realizácii a 10 ukončených).

Tabuľka č.13 - Počet výziev a projektov v rámci PO 2 k 31.3.2011

Prioritná os	Počet uzavretých výziev	Počet predložených projektov	Počet schválených projektov	Počet zazmluvnených projektov
PO 2 – Ochrana pred povodňami	8	179	36	36

Zdroj: RO, ITMS

V tabuľke „sledovanie vývoja implementácie PO 2 na úrovni prioritných tém k 31.3. 2011“ je detailne zobrazený prehľad o počte prijatých a schválených ŽoNFP, o počte zazmluvnených projektov, o počte projektov v realizácii ako aj o počte ukončených projektov vo vzťahu ku implementácii prioritnej os 2 na úrovni HT 53 (predchádzanie rizikám (vrátane návrhu a realizácie plánov a opatrení na predchádzanie prírodným a technologickým rizikám a ich riadenie).

Tabuľka č.14 – Sledovanie vývoja implementácie PO 2 na úrovni prioritných tém k 31.3. 2011

prioritná téma	Počet prijatých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet projektov v realizácii	Počet ukončených projektov
53 - Predchádzanie rizikám (vrátane návrhu a realizácie plánov a opatrení na predchádzanie prírodným a technologickým rizikám a ich riadenie)	179	36	36	26	10
Celkom	179	36	36	26	10

Zdroj: RO, ITMS

Finančná implementácia

V rámci prioritnej osi 2 je alokácia 141 176 471,00 EUR (z toho kohézny fond predstavuje sumu 120 000 000 EUR, štátny rozpočet sumu 15 647 059 EUR a OVZ 5 529 412 EUR).

Tabuľka č.15 – alokácia v rámci PO 2

Prioritná os	Alokácia				
	ERDF	KF	ŠR	OVZ	Spolu
Prioritná os č. 2	0,00	120 000 000,00	15 647 059,00	5 529 412,00	141 176 471,00

Zdroj: RO, ITMS

Doterajší stav čerpania v rámci PO 2 bližšie špecifikuje tabuľka nižšie. Zo zazmluvnených prostriedkov v rámci prioritnej osi 2 je čerpanie k 31.3. 2011 na úrovni 21,13 % (10 316 385 EUR).

Tabuľka č.16 – finančná implementácia na úrovni PO 2

Prioritná os	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška čerpaných prostriedkov (NFP)
2 Ochrana pred povodňami	257 628 471	48 804 526	48 804 865	10 316 385

Zdroj: RO, ITMS

Finančná implementácia a alokácia na úrovni prioritnej témy (HT53) prioritnej osi 2 je detailnejšie rozpracovaná v nasledovných tabuľkách.

Tabuľka č.17 – finančná implementácia PO 2 na úrovni HT k 31.3. 2011

prioritná téma	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška čerpaných prostriedkov (NFP)
53 - Predchádzanie rizikám (vrátane návrhu a realizácie plánov a opatrení na predchádzanie prírodným a technologickým rizikám a ich riadenie)	257 628 471	48 804 526	48 804 865	10 316 385
Celkom	257 628 471	48 804 526	48 804 865	10 316 385

Zdroj: RO, ITMS

Tabuľka č.18 – alokácia na úrovni prioritnej témy PO 2

Operačný cieľ resp. skupina aktivít	Alokácia			disponibilné zdroje
	kód	EÚ+ národné verejné zdroje	EÚ zdroje (KF /ERDF)	
2 Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami	HT53	141 176 471	120 000 000	92 371 945

Zdroj: RO, ITMS

Plnenie ukazovateľov nie je vzhľadom na existujúcu disponibilnú sumu prostriedkov PO 02 ohrozené.

Stav indikátora výstupu v rámci PO 2 ku 31.3. 2011

Indikátor výsledku „Počet opatrení zameraných na ochranu pred povodňami (spolu za projekty) je aktuálne naplnený na 34,2% a má tendenciu rastu. Na základe doterajších hodnôt je predpoklad dosiahnutia stanovených hodnôt ukazovateľov (k dispozícii sú aj prostriedky na vyhlásenie ďalších výziev).

Tabuľka č.19 – stav indikátorov výstupu v rámci PO 2

SFC	R/O	Prioritná os 2 - Ochrana pred povodňami	MJ	Výc h.	Cieľ	Rozdiel	Hodnota projektov	Plán. % naplnenia	2010 Výročná správa	30.3.2011
O-0007	Výstup	Počet opatrení zameraných na ochranu pred povodňami (spolu za projekty)	počet	11	136	125	43,00	34,40%	14,746	19,069

Zdroj: RO, ITMS

Stav indikátorov výsledku prioritnej osi 2 k 31.3.2011

Tabuľka č.20 – stav indikátorov výsledku v rámci PO 2

SFC	R/O	Prioritná os 2 - Ochrana pred povodňami	MJ	Vých.	Cieľ	Rozdiel	Hodnota projektov	Plán. % naplnenia	2010 Výročná správa	30.3.2011
R-0008	Výsledok	Plocha územia so zabezpečenou protipovodňovou ochranou	km ²	5 800	5 987	187	465,23	248,79 %	3,141	3,141
Nový	Výsledok	Počet novovytvorených pracovných miest	počet	0	4	4	0,00	0,00%	0	0
Nový	Výstup	Počet projektov na prevenciu rizík	počet	9	57	48	35,00	72,92%	35	35
Nový	Výsledok	Počet osôb chránených pred povodňami v dôsledku realizácie projektu	počet	1 420 000	1 462 100	42 100	800,00	1,90%	0	0

Zdroj: RO, ITMS

Okrem aktuálneho stavu indikátorov výsledku je v tabuľke vyššie uvedený aj plánovaný stav naplnenia ukazovateľov výsledku v prípade realizácie doposiaľ zazmluvnených projektov. Najvyššiu predpokladanú hodnotu (v pomernom vyjadrení až 248 % v porovnaní so stanovenou cieľovou hodnotou) dosahuje ukazovateľ „Plocha územia so zabezpečenou protipovodňovou ochranou“.

Z nových indikátorov výsledku má najlepší predpoklad splnenia indikátor „počet projektov na prevenciu rizík“, ktorý vykazuje predpokladané plnenie na úrovni 72,9%. Indikátor „počet osôb chránených pred povodňami v dôsledku realizácie projektu“ je na úrovni 1,9%. Taktiež hodnota indikátora „počet novovytvorených pracovných miest“ je zatiaľ nulová.

Domnievame sa však, že hlavným dôvodom nízkych hodnôt uvedených ukazovateľov je skutočnosť, že ich doplnenie do súboru ukazovateľov OP ŽP bolo schválené až v polovici r. 2010 (na 6. zasadnutí Monitorovacieho výboru pre OP ŽP dňa 26. 5. 2010) a následne zapracované do aktuálne platného znenia Operačného programu Životné prostredie – verzia 3.0, takže žiadatelia / prijímatelia uvedené ukazovatele v období pred ich doplnením nevykazovali, ani nesledovali. Aj napriek tomu je však potrebné preventívnym opatreniam na zabezpečenie ochrany pred povodňami venovať zvýšenú pozornosť a prostredníctvom vyhlásenia výzvy na PO2 podporiť napĺňanie uvedených ukazovateľov.

Zhrnutie

Pre prioritnú os 2 bolo od začiatku programového obdobia vyhlásených 8 výziev na predkladanie projektov. V rámci nich bolo predložených 179 ŽoNFP, pričom z tohto počtu bolo schválených 36 a všetkých 36 je aj zazmluvnených (z toho je 26 projektov v realizácii a 10 ukončených).

Plán percentuálneho čerpania indikátora výstupu je na úrovni 34,4%, pri indikátoroch výsledku môžeme hovoriť o pláne percentuálneho čerpania na úrovni 248,79%, pričom pri nových indikátoroch výstupu je čerpanie (s výnimkou jedného kde je na úrovni 72,9%) nižšie ako 2%. Mnohé z projektov v rámci prioritnej osi 2 sú naplánované na dlhšie časové obdobie a ich realizácia je náročnejšia (vykonanie verejného obstarávania musí byť v súlade so zákonom č. 25/2006 Z.z., pričom v procese musia byť zohľadnené všetky aktuálne zmeny a novely).

Na základe vyššie uvedenej analýzy súčasného stavu implementácie PO 2 možno predpokladať, že splnenie cieľov prioritnej osi a dosiahnutie stanovených cieľových hodnôt ukazovateľov nebude ohrozené.

3.3. *Prioritná os 3 (PO 3)*

Prioritná os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy

Operačný cieľ 3.1

Zameraním tohto operačného cieľa je predovšetkým transpozícia a implementácia predpisov EÚ, dosiahnutie ustanovených technických požiadaviek na prevádzku zdrojov, ktorými sa obmedzujú množstvá vypúšťaných znečisťujúcich látok. V uvedených predpisoch EÚ je problematika ochrany ovzdušia rozdelená na časť kvality ovzdušia a emisnú časť. Dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia na celom území pre všetky znečisťujúce látky, ktoré majú stanovené limitné hodnoty, resp. cieľové hodnoty, patrí medzi strategické a kľúčové úlohy ochrany ovzdušia nielen na Slovensku, ale aj v Európe.

V rámci prioritnej osi 3 – Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy zverejnil RO viaceré výzvy – vid' tabuľka nižšie:

Tabuľka č.21 – prehľad vyhlásených výziev v rámci prioritnej osi 3 v roku 2010

Kód výzvy	Opatrenie OP	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum ukončenia výzvy	Alokácia FP na výzvu v EUR (ŠF+ŠR)
OPŽP-PO3-08-1	3.1.	18.1.2008	18.4.2008	23 835 298
OPŽP-PO3-08-2	3.1.	22.5.2008	22.8.2008	15 890 199
OPŽP-PO3-08-3	3.1.	22.5.2008	22.8.2008	9 464 015
OPŽP-PO3-08-4	3.2.	2.9.2008	17.9.2008	24 743 139
OPŽP-PO3-08-5	3.2.	18.9.2008	15.1.2009	23 294 118
OPŽP-PO3-09-1	3.1.	7.5.2009	7.8.2009	28 653 632
OPŽP-PO3-09-2	3.2.	2.6.2009	2.9.2009	19 000 000
OPŽP-PO3-09-3	3.1.	3.8.2009	3.11.2009	68 235 294
OPŽP-PO3-09-4	3.1.	27.10.2009	2.2.2010	13 561 654
OPŽP-PO3-10-J01	3.1.	25.5.2010	-	31 764 706

Zdroj: RO

V rámci PO 3 bolo zverejnené písomné vyzvanie pre iniciatívu JEREMIE, a to:

- Dňa 25.05. 2010 v rámci operačného cieľa 3.1 skupina aktivít I. s indikatívnou výškou finančných prostriedkov 31 764 706 EUR (27 000 000 EUR z ERDF a 4 764 706 EUR zo št. rozpočtu); dátum uzavretia: priebežné vyzvanie (kód OPZP-PO3-10-J01).

Pre PO 3 bolo od začiatku programového obdobia vyhlásených 10 výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ŽoNFP). V rámci nich bolo predložených 326 ŽoNFP, pričom z tohto počtu bolo schválených 108 projektov, z ktorých je 108 zazmluvnených (98 projektov je v realizácii, 10 projektov je ukončených).

Tabuľka č.22 - Počet výziev a projektov v rámci PO 3 k 31.3.2011

Prioritná os	Počet uzavretých výziev	Počet predložených projektov	Počet schválených projektov	Počet zazmluvnených projektov
PO 3 – Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	10	326	108	108

Zdroj: RO, ITMS

V tabuľke „sledovanie vývoja implementácie PO 3 na úrovni prioritných tém k 31.3. 2011“ je detailne zobrazený prehľad o počte prijatých a schválených ŽoNFP, o počte zazmluvnených projektov, o počte projektov v realizácii ako aj o počte ukončených projektov vo vzťahu ku implementácii prioritnej os 3 na úrovni prioritných tém HT 47 Kvalita vzduchu, HT 52 Podpora čistej mestskej dopravy a HT 49 Zmierňovanie klimatickej zmeny a prispôsobovanie sa klimatickej zmene.

Tabuľka č. 23 – Sledovanie vývoja implementácie PO 3 na úrovni prioritných tém k 31.3. 2011

Prioritná téma	Počet prijatých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet projektov v realizácii	Počet ukončených projektov	Počet projektov v príprave
47 - Kvalita vzduchu	147	65	67	61	6	0
52 - Podpora čistej mestskej dopravy	18	7	5	5	0	0
49 - Zmierňovanie klimatickej zmeny a	161	36	36	32	4	0

prispôsobovanie sa klimatickej zmene						
Celkom	326	108	108	98	10	0

Zdroj: RO, ITMS

Finančná implementácia

V rámci prioritnej osi 3 je alokácia 211 764 706,00 EUR. V súčasnosti je v rámci PO 3 je v realizácii spolu 98 projektov, zo zazmluvnených prostriedkov je k 31.3. 2011 vyčerpaných celkom 26,57 % (44 927 731,00 EUR).

Tabuľka č.24 – alokácia v rámci PO 3

Prioritná os	Alokácia				
	ERDF	KF	ŠR	OVZ	Spolu
Prioritná os č. 3	180 000 000,00	0,00	29 117 647,00	2 647 059,00	211 764 706,00

Zdroj: RO, ITMS

Doterajší stav čerpania v rámci prioritnej osi 3 bližšie špecifikuje tabuľka nižšie. Z doteraz zazmluvnených prostriedkov v rámci PO 3 je aktuálne k 31.3. 2011 vyčerpaných 26,57% (44 927 731 EUR).

Tabuľka č.25 – finančná implementácia na úrovni PO 3

Prioritná os	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška čerpaných prostriedkov (NFP)
3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	464 739 447	169 050 408	169 031 199	44 927 731

Zdroj: RO, ITMS

Finančná implementácia a alokácie na úrovni prioritných tém (HT47, HT52, HT49) prioritnej osi 3 sú detailnejšie rozpracované v nasledovných tabuľkách.

Tabuľka č.26 – finančná implementácia PO 3 na úrovni prioritných tém k 31.3. 2011

Prioritná téma	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška čerpaných prostriedkov (NFP)
47 - Kvalita vzduchu	184 812 645	88 398 977	97 862 992	22 191 120
52 - Podpora čistej mestskej dopravy	113 914 985	38 246 650	28 693 429	8 994 496
49 - Zmierňovanie klimatickej zmeny a prispôbovanie sa klimatickej zmene	166 011 816	42 404 780	42 474 778	13 742 115
Celkom	464 739 447	169 050 408	169 031 199	44 927 731

Zdroj: RO, ITMS

Tabuľka č.27 – alokácie na úrovni prioritných tém PO 3

Operačný cieľ resp. skupina aktivít	Alokácia			disponibilné zdroje
	kód	EÚ+ národné verejné zdroje	EÚ zdroje (KF /ERDF)	
3.1 Ochrana ovzdušia	HT47	126 823 529	107 800 000	38 424 552
	HT52	38 117 647	32 400 000	-129 003
3.2 Minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie	HT49	46 823 529	39 800 000	4 418 749

Zdroj: RO, ITMS

Vzhľadom na časté nedočerpania celého schváleného NFP pri projektoch (vratky) neznamená mínusová disponibilná hodnota pri finančnom objeme, ktorý bol alokovaný na prioritnú tému HT 52 žiadne ohrozenie.

Stav indikátorov výstupu v rámci PO 3 k 31.3. 2011

Tabuľka č.28 – stav indikátorov výstupu v rámci PO 3

SFC	R/O	Prioritná os 3 - Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	Cieľ	MJ	Vých.	Cieľ	Rozdiel	Hodnota projektov	Plán. % naplnenia	2010 Výročná správa	30.3. 2011
O-0011	Výstup	Počet podporených aktivít zameraných na znižovanie znečistenia ovzdušia a počet podporených štúdií a analýz	3.1.	počet	32	62	30	157	523%	39	41
O-0014	Výstup	Počet projektov zameraných na ekologizáciu verejnej dopravy v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia	3.1.	počet	0	8	8	6	75%	2	3

O-0016	Výstup	Počet aktivít na znižovanie emisií skleníkových plynov a zmenu palivovej základne energetických zdrojov na výrobu tepla a teplej vody v prospech obnoviteľných zdrojov energie a počet podporných štúdií a programov	3.2.	počet	20	35	15	105	700%	18	21
Nový	Výstup	Počet projektov priamej investičnej podpory malých a stredných podnikov	3.1.	počet	0	15	15	0	0%	0	0
Nový	Výstup	Počet projektov priamej investičnej podpory malých a stredných podnikov	3.2.	počet	0	5	5	9	180%	9	9
Nový	Výstup	Počet projektov zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia	3.1.	počet	0	75	75	72	96%	72	72
Nový	Výstup	Počet projektov zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia	3.2.	počet	0	40	40	35	88%	36	36

Zdroj: RO, ITMS

Z vyššie uvedenej tabuľky vyplýva, že predpokladaná miera dosiahnutia indikátorov výstupu v rámci PO 3 je pomerne vysoká. Vzhľadom na charakter indikátorov výstupu je však potrebné vziať do úvahy skutočnosť, že prostredníctvom nich je vyjadrený počet podporených projektov, resp. aktivít, nie však ich dopad na množstvo znečisťujúcich látok emitovaných do ovzdušia a na jeho kvalitu. Z tohto dôvodu je v súvislosti s posúdením plnenia cieľov PO3 potrebné zamerať sa najmä na stav plnenia ukazovateľov výsledku, ktoré slúžia na vyjadrenie zníženia emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia.

Čo sa týka novo doplnených ukazovateľov, na ich predpokladané hodnoty má (podobne ako v prípade ostatných prioritných osí) veľký vplyv skutočnosť, že pred ich doplnením (schváleným na 6. zasadnutí Monitorovacieho výboru pre OP ŽP dňa 26. 5. 2010 a následne zapracovaným do aktuálne platného znenia Operačného programu Životné prostredie – verzia 3.0) sa nesledovali, ani nevykazovali. V súvislosti s ich hodnotami osobitne zmieňujeme priamu investičnú pomoc malým a stredným podnikom, ktorú je potrebné posilniť poskytnutím nenávratného finančného príspevku z prostriedkov predtým určených na financovanie prostredníctvom iniciatívy JEREMIE, o ktorú tieto podniky nejavili dostatočný záujem.

Stav indikátorov výsledku PO 3 k 31.3.2011

V rámci prioritnej osi 3, operačného cieľa 3.1 sa sledujú 3 indikátory výsledku. Indikátory týkajúce sa zníženia emisií momentálne vykazujú 0 % plán plnenia, hoci pri indikátore „zníženie emisií znečisťujúcich látok prepočítané na referenčné tony SO₂“ je hodnota projektov na úrovni 42,5%. To znamená, že mnohé projekty v rámci operačného cieľa 3.1 sa už implementujú, ale nie sú ešte ukončené, v dôsledku čoho nebolo ešte zaznamenané

výsledné zníženie emisií znečisťujúcich látok. Vzhľadom na to, že prostredníctvom ukazovateľov výsledku je vyjadrená miera zníženia emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, možno predpokladať, že na dosiahnutie ich cieľových hodnôt bude potrebné podporiť realizáciu ďalších projektov zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia a vyhlásiť za týmto účelom výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v rámci operačného cieľa 3.1 Zlepšenie kvality ovzdušia.

Pri operačnom ciele 3.2 sa tiež ako pri operačnom ciele 3.1 sledujú tri indikátory. Indikátor „Redukcia emisií skleníkových plynov prepočítaných na CO₂ (rozdiel medzi množstvom pred projektom a po projekte)“ vykazuje 37,2 % naplnenia, indikátor „Zvýšený inštalovaný výkon zariadenia zodpovedajúci obnoviteľným zdrojom energie“ vykazuje dokonca predpokladaných 210,18 % naplnenia. Výsledná hodnota ku 30.3. 2011 je ale pri prvom spomenutom indikátore 0 a pri druhom spomenutom len 1,78. Tretí indikátor v rámci operačného cieľa 3.2 „Zníženie emisií skleníkových plynov (spolu za jednotlivé projekty)“ má výslednú hodnotu ku koncu prvého kvartálu tohto roka 0, ale predpokladaná hodnota po ukončení projektov je na úrovni 93,9%. V rámci obidvoch operačných cieľov sa nachádzajú dva nové indikátory „počet novovytvorených pracovných miest“ a „počet vytvorených pracovných miest (brutto, na plný úväzok) priamej investičnej podpory MSP“, ktoré aj vzhľadom na to, že pred ich doplnením sa nesledovali, ani nevykazovali, vykazujú k 30.3.2011 nulové hodnoty.

Tabuľka č.29 – stav indikátorov výsledku v rámci PO 3

SFC	R/O	Prioritná os 3 - Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	Cieľ	MJ	Vých.	Cieľ	Rozdiel	Hodnota projektov	Plán. % naplnenia	2010 Výročná správa	30.3. 2011
R-0012	Výsledok	Zníženie emisií znečisťujúcich látok prepočítané na referenčné tony SO ₂ (spolu za podporené projekty)	3.1.	%	45,00%	30,00 %	15,00 %	42,59 %	-	0,00 %	0,00 %
R-0013	Výsledok	Zníženie emisií prchavých organických látok (spolu za jednotlivé projekty)	3.1.	%	0,00%	20,00 %	20,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
R-0015	Výsledok	Počet zmodernizovaných a novonainštalovaných monitorovacích staníc Národnej monitorov. siete kvality ovzdušia	3.1.	počet	0,00	25,00	25,00	27,00	108,00%	74,00	81,00

R-0017	Výsledok	Zníženie emisií skleníkových plynov (spolu za jednotlivé projekty)	3.2.	%	13,00%	15,00%	2,00%	93,99%	-	0,00%	0,00%
R-0018	Výsledok	Redukcia emisií skleníkových plynov prepočítaných na CO2 (rozdiel medzi množstvom pred projektom a po projekte)	3.2.	Tis. ton	124,00	234,00	110,00	40,64	37,27%	0,00	0,00
R-0019	Výsledok	Zvýšený inštalovaný výkon zariadenia zodpovedajúci obnoviteľným zdrojom energie	3.2.	mw	95,00	115,00	20,00	42,04	210,18%	1,78	1,78
Nový	Výsledok	Počet novovytvorených pracovných miest	3.1.	počet	0	55	55	2	4%	0	0
Nový	Výsledok	Počet novovytvorených pracovných miest	3.2.	počet	0	10	10	4	40%	0	0
Nový	Výsledok	Počet vytvorených pracovných miest (brutto, na plný úväzok) priamej investičnej podpory MSP	3.1.	počet	0	13	13	0	0%	0	0
Nový	Výsledok	Počet vytvorených pracovných miest (brutto, na plný úväzok) priamej investičnej podpory MSP	3.2.	počet	0	2	2	0	0%	0	0

Zdroj : RO, ITMS

Zhrnutie

Pre prioritnú os 3 bolo od začiatku programového obdobia vyhlásených 10 výziev na predkladanie projektov. V rámci nich bolo predložených 326 ŽoNFP, pričom z tohto počtu bolo schválených 108 projektov, z ktorých je 108 zazmluvnených (98 projektov je v realizácii, 10 projektov je ukončených).

Mnohé projekty v rámci operačného cieľa 3.1 sa už implementujú, ale nie sú ešte ukončené, v dôsledku čoho nebolo ešte zaznamenané výsledné zníženie emisií znečisťujúcich látok. Vzhľadom na to, že prostredníctvom ukazovateľov výsledku je vyjadrená miera zníženia emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, možno predpokladať, že na dosiahnutie ich cieľových hodnôt bude potrebné podporiť realizáciu ďalších projektov zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia a vyhlásiť za týmto účelom výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v rámci operačného cieľa 3.1 Zlepšenie kvality ovzdušia.

Dňa 25.05. 2010 bola v rámci operačného cieľa 3.1 skupina aktivít I. s indikatívnou výškou finančných prostriedkov 31 764 706 EUR (z fondu ERDF a zo št. rozpočtu) vyhlásená priebežná výzva na implementáciu IFN – iniciatívy JEREMIE (kód OPZP-PO3-10-J01).

Umiestnenie IFN – iniciatívy JEREMIE v rámci prioritnej osi 3 nepotvrdilo pôvodné predpoklady o možnosti jej využitia. Zameranie aktivít, použité nástroje ako aj ohraničenie opravených prijímateľov pomoci na MSP sa nezhodujú s cieľmi a cieľovými hodnotami prioritnej osi 3.

Vzhľadom na vyššie uvedené boli v rámci prioritnej osi 3 doteraz identifikované problémy, ktoré by mohli narušiť implementáciu projektov v rámci tejto prioritnej osi. Konkrétne sa jedná o problémy súvisiace s implementáciou IFN – iniciatívy JEREMIE - detailnejšie v kapitole 4 - Zdôvodnenie revízie – podkapitola 4.1

3.4. Prioritná os 4 (PO 4)

Prioritná os 4 Odpadové hospodárstvo

Cieľom prioritnej osi je dobudovanie infraštruktúry odpadového hospodárstva SR v zmysle právnych predpisov EÚ a SR, znižovanie a eliminácia negatívnych vplyvov environmentálnych záťaží a skládok odpadov na zdravie ľudí a ekosystémy. Prioritná os je zameraná na zavádzanie nových a zefektívňovanie existujúcich systémov separovaného zberu komunálnych odpadov, na zvýšenie množstva zhodnocovaných odpadov, na znižovanie nebezpečných vlastností odpadov a nakladanie s nebezpečnými odpadmi, zabezpečenie riešenia problematiky environmentálnych záťaží a na uzatváranie a rekultiváciu skládok odpadov.

V rámci prioritnej osi 4 – Odpadové hospodárstvo zverejnil RO viaceré výzvy – vid' tabuľka nižšie:

Tabuľka č.30 – prehľad vyhlásených výziev v rámci prioritnej osi 4

Kód výzvy	Opatrenie OP	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum ukončenia výzvy	Alokácia FP na výzvu v EUR (ŠF+ŠR)
OPŽP-PO4-08-1	4.3+4.4+4.5	18.1.2008	18.4.2008	31 430 593
OPŽP-PO4-08-2	4.1.	22.5.2008	22.8.2008	15 407 153
OPŽP-PO4-08-3	4.2.	30.6.2008	30.9.2008	61 628 613
OPŽP-PO4-08-4	4.3.	22.5.2008	22.8.2008	12 325 722
OPŽP-PO4-08-5	4.5.	30.6.2008	30.9.2008	14 523 761
OPŽP-PO4-09-1	4.1+4.2	11.2.2009	15.5.2009	130 000 000
OPŽP-PO4-09-2	4.5.	7.5.2009	7.8.2009	21 500 000
OPŽP-PO4-09-4	4.3.	2.6.2009	2.9.2009	87 038 081
OPŽP-PO4-09-5	4.5.	13.10.2009	14.1.2010	30 000 000
OPŽP-PO4-10-1	4.1+4.2	1.2.2010	24.6.2010	73 000 000

Zdroj: RO, ITMS

Pre prioritnú os 4 bolo od začiatku programového obdobia vyhlásených 10 výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ŽoNFP). V rámci nich bolo predložených 935 ŽoNFP, pričom z tohto počtu bolo schválených 223 projektov, z ktorých je 194 zazmluvnených, 159 v realizácii, 35 ukončených a 25 v príprave.

Tabuľka č.31 - Počet výziev a projektov v rámci PO 4 k 31.3.2011

Prioritná os	Počet uzavretých výziev	Počet predložených projektov	Počet schválených projektov	Počet zazmluvnených projektov
PO 4 – Odpadové hospodárstvo	10	935	223	194

Zdroj: RO, ITMS

V tabuľke „sledovanie vývoja implementácie PO 4 na úrovni prioritných tém I 31.3. 2011“ je detailne zobrazený prehľad o počte prijatých a schválených ŽoNFP, o počte zazmluvnených projektov, o počte projektov v realizácii ako aj o počte ukončených projektov vo vzťahu ku implementácii prioritnej os 4 na úrovni prioritnej témy HT 44 a HT 50.

Tabuľka č. 32 – Sledovanie vývoja implementácie PO 4 na úrovni prioritnej témy k 31.3. 2011

prioritná téma	Počet prijatých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet projektov v realizácii	Počet ukončených projektov	Počet projektov v príprave
44 - Hospodárenie s domácim a priemyselným odpadom	930	220	191	157	34	25
50 - Ozdravovanie priemyselných lokalít a kontaminovanej pôdy	5	3	3	2	1	0
Celkom	935	223	194	159	35	25

Zdroj: RO, ITMS

Finančná implementácia

V rámci prioritnej osi 4 je alokácia 570 588 235,00 EUR a v realizácii spolu 159 projektov.

Tabuľka č.33 alokácia v rámci PO 4

Prioritná os	Alokácia				
	ERDF	KF	ŠR	OVZ	Spolu
Prioritná os č. 4	0,00	485 000 000,00	69 897 059,00	15 691 176,00	570 588 235,00

Zdroj: RO, ITMS

Doterajší stav čerpania v rámci PO 4 bližšie špecifikuje tabuľka nižšie. Z doterajších 935 ŽoNFP bolo schválených 223 projektov, z ktorých je 194 zazmluvnených, 159 v realizácii, 35 ukončených a 29 v príprave. Zo zazmluvnených prostriedkov je k 31.3. 2011 vyčerpaných 22,44% (69 409 597 EUR).

Tabuľka č.34 – finančná implementácia na úrovni PO 4

Prioritná os	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška čerpaných prostriedkov (NFP)
4 Odpadové hospodárstvo	1 322 502 101	360 037 496	309 306 100	69 409 597

Zdroj: RO, ITMS

Finančná implementácia a alokácie na úrovni prioritných tém (HT44, HT50) prioritnej osi 4 sú detailnejšie rozpracované v nasledovných tabuľkách.

Tabuľka č.35 – finančná implementácia PO 4 na úrovni prioritnej témy k 31.3. 2011

prioritná téma	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška čerpaných prostriedkov (NFP)
44 - Hospodárenie s domácim a priemyselným odpadom	1 320 632 923	358 679 906	307 948 510	68 751 238,37
50 - Ozdravovanie priemyselných lokalít a kontaminovanej pôdy	1 869 178	1 357 590	1 357 590	658 358,34
Celkom	1 322 502 101	360 037 496	309 306 100	69 409 596,71

Zdroj: RO, ITMS

Tabuľka č.36 – alokácia na úrovni prioritných tém PO 4

Operačný cieľ resp. skupina aktivít	Alokácia			disponibilné zdroje
	kód	EÚ+ národné verejné zdroje	EÚ zdroje (KF /ERDF)	
4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu	HT44	104 558 824	88 875 000	74 967 153
4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov	HT44	220 735 294	187 625 000	
4.3 Nakladanie s nebezpečnými odpadmi spôsobom priaznivým pre životné prostredie	HT44	20 588 235	17 500 000	
4.5 Uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov	HT44	87 764 706	74 600 000	
4.4 Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania	HT50	136 941 176	116 400 000	135 583 586

Zdroj: RO, ITMS

Plnenie ukazovateľov nie je vzhľadom na existujúcu disponibilnú sumu prostriedkov PO 04 ohrozené.

Stav indikátorov výstupu v rámci prioritnej osi 4 ku 31.3. 2011

Tabuľka č.37 – stav indikátorov výstupu v rámci PO 4

SFC	R/O	Prioritná os 4 - Odpadové hospodárstvo	Cieľ	MJ	Vých.	Cieľ	Rozdiel	Hodnota projektov	Plán. % naplnenia	2010 Výročná správa	30.3.2011
O-0021	Výstup	Počet vybudovaných alebo zmodernizovaných zariadení na separovaný zber	4.1.	počet	9	50	41	148	361%	48	48
O-0023	Výstup	Počet vybudovaných alebo zmodernizovaných zariadení na materiálové zhodnocovanie odpadov	4.2.	počet	12	42	30	111	370%	31	31
O-0025	Výstup	Počet vybudovaných alebo zmodernizovaných zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov	4.2.	počet	3	13	10	6	60%	0	0
O-0027	Výstup	Počet vybudovaných zariadení na nakladanie s nebezpečnými odpadmi	4.3.	počet	3	15	12	9	75%	6	6
O-0030	Výstup	Počet sanovaných environmentálnych záťaží	4.4.	počet	0	120	120	0	0%	0	0
O-0032	Výstup	Počet uzatvorených a zrekultivovaných skládok	4.5.	počet	24	64	40	51	128%	20	23
Nový	Výstup	Počet projektov priamej investičnej podpory malých a stredných podnikov	4.1.	počet	0	5	5	6	120%	6	6
Nový	Výstup	Počet projektov priamej investičnej podpory malých a stredných podnikov	4.2.	počet	0	20	20	22	110%	22	22
Nový	Výstup	Počet projektov priamej investičnej podpory malých a stredných podnikov	4.3.	počet	0	5	5	5	100%	5	5
Nový	Výstup	Počet projektov v oblasti odpadového hospodárstva	4.1.	počet	0	93	93	97	104%	97	97
Nový	Výstup	Počet projektov v oblasti odpadového hospodárstva	4.2.	počet	0	75	75	64	85%	64	64
Nový	Výstup	Počet projektov v oblasti odpadového hospodárstva	4.3.	počet	0	15	15	8	53%	8	8

Nový	Výstup	Počet projektov v oblasti odpadového hospodárstva	4.5.	počet	0	52	52	52	100%	52	52
------	--------	---	------	-------	---	----	----	----	------	----	----

Zdroj: RO, ITMS

Okrem aktuálneho stavu indikátorov výstupu je v tabuľke vyššie uvedený aj plánovaný stav naplnenia ukazovateľov výsledku v prípade realizácie doposiaľ zazmluvnených projektov. Z neho vyplýva, že situácia s napĺňaním hodnôt indikátorov výstupu v rámci PO 4 je vcelku priaznivá, s výnimkou ukazovateľa „Počet sanovaných environmentálnych záťaží“.

Vzhľadom na komplexný charakter problematiky environmentálnych záťaží, ktorá zahŕňa tiež legislatívne aspekty, návrh jej riešenia nie je súčasťou danej analýzy.

Stav indikátorov výsledku PO 4 k 31.3.2011

Tabuľka č.38 – stav indikátorov výsledku v rámci PO 4

SFC	R/O	Prioritná os 4 - Odpadové hospodárstvo	Cieľ	MJ	Vých.	Cieľ	Rozdiel	Hodnota projektu v	Plán. % naplnenia	2010 Výročná správa	30.3.2011
R-0022	Výsledok	Množstvo vyseparovaných komunálnych odpadov (spolu za projekty)	4.1.	t/rok	286	100 000	99 714	97 432	98%	0	0
R-0024	Výsledok	Množstvo materiálovo zhodnotených odpadov (spolu za projekty)	4.2.	t/rok	105 000	205 000	100 000	777 355	777%	36 875	36 875
R-0026	Výsledok	Množstvo energeticky zhodnotených odpadov (spolu za projekty)	4.2.	t/rok	2 040	50 000	47 960	160 156	334%	0	0
R-0028	Výsledok	Podiel zneškodnených NO v rámci projektov na celkovom vyprodukovanom množstve NO v rámci SR	4.3.	%	0,00%	4,00%	4,00%	0,14%	-	0,00%	0,00%
R-0029	Výsledok	Podiel zhodnotených NO v rámci projektov na celkovom vyprodukovanom množstve NO v rámci SR	4.3.	%	0,00%	5,00%	5,00%	3,24%	-	0,22%	0,25%
R-0031	Výsledok	Veľkosť zrekultivovanej a sanovanej plochy (spolu za projekty)	4.4.	km ²	0,000000	0,300000	0,300000	0,000000	0%	0,000	0,000
R-0033	Výsledok	Veľkosť zrekultivovanej	4.5.	km ²	0,323112	1,323112	1,000000	0,000000	0%	0,000	0,000

		a sanovanej plochy									
Nový	Výsledok	Počet novovytvorených pracovných miest	4.1.	počet	0	45	45	65	144%	5	5
Nový	Výsledok	Počet novovytvorených pracovných miest	4.2.	počet	0	50	50	48	96%	9	9
Nový	Výsledok	Počet novovytvorených pracovných miest	4.3.	počet	0	10	10	4	40%	0	0
Nový	Výsledok	Počet vytvorených pracovných miest (brutto, na plný úväzok) priamej investičnej podpory MSP	4.1.	počet	0	5	5	8	160%	0	0
Nový	Výsledok	Počet vytvorených pracovných miest (brutto, na plný úväzok) priamej investičnej podpory MSP	4.2.	počet	0	15	15	23	153%	0	0
Nový	Výsledok	Počet vytvorených pracovných miest (brutto, na plný úväzok) priamej investičnej podpory MSP	4.3.	počet	0	5	5	4	80%	0	0

Zdroj: RO, ITMS

S prihliadnutím na predpokladané hodnoty plnenia indikátorov výsledku v prípade realizácie doposiaľ zazmluvnených projektov možno konštatovať, že situácia s ich napĺňaním je taktiež priaznivá. Čo sa týka ukazovateľa „Veľkosť zrekultivovanej a sanovanej plochy“, ktorého hodnota je v súčasnosti nulová, v prípade projektov zameraných na rekultiváciu skládok odpadov prebieha ich realizácia, takže hodnota uvedeného indikátora výsledku bude naplnená až po ich ukončení. V prípade projektov zameraných na sanáciu environmentálnych záťaží splnenie hodnôt uvedeného ukazovateľa úzko súvisí s riešením problematiky environmentálnych záťaží a je závislé od vyhlásenia výziev na predkladanie projektov tohto zamerania.

Zhrnutie

Pre prioritnú os 4 bolo od začiatku programového obdobia vyhlásených 10 výziev na predkladanie projektov. V rámci nich bolo predložených 935 ŽoNFP, pričom z tohto počtu bolo schválených 223 projektov, z ktorých je 194 zazmluvnených, 159 v realizácii, 35 ukončených a 25 v príprave.

Plán percentuálneho naplňania indikátorov výstupu sa pri PO 4 nachádza priemerne na úrovni 160%, pri nových indikátoroch výstupu je percentuálne naplnenie vždy vyššie ako 53% (vrátane). Pri indikátoroch výsledku je v rámci operačného cieľa 4.1 a 4.2 percentuálne naplnenie vždy vyššie ako 98% (vrátane), pri ostatných operačných cieľoch indikátorov výsledku je čerpanie nižšie, je to spôsobené zdĺhavosťou procesu verejného obstarávania ako aj celkovo dlhším časovým harmonogramom realizácie predmetných projektov. Pri nových indikátoroch výsledku je plán percentuálneho naplnenia na úrovni priemerne 112%.

Na základe vyššie uvedenej analýzy súčasného stavu implementácie PO 4 možno predpokladať, že ciele prioritnej osi a stanovené cieľové hodnoty ukazovateľov (s výnimkou ukazovateľov v oblasti sanácie environmentálnych záťaží, ktorej riešenie však nie je predmetom danej analýzy) budú dosiahnuté

3.5. **Prioritná os 5 (PO 5)**

Prioritná os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny

Cieľom prioritnej osi je dobudovanie sústavy chránených území NATURA 2000 a infraštruktúry ochrany prírody SR v zmysle právnych predpisov EÚ a SR. Prioritná os je zameraná na dosiahnutie alebo zachovanie priaznivého stavu druhov a biotopov európskeho významu, najmä prostredníctvom sústavy NATURA 2000, materiálne a personálne dobudovanie oprávnených organizácií a monitoring stavu zmien krajiny, ako aj na zlepšovanie environmentálneho povedomia verejnosti a vlastníkov územia.

V rámci prioritnej osi 5 - Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny zverejnil RO tieto výzvy – vid' tabuľka nižšie:

Tabuľka č. 39 – prehľad výziev v rámci PO 5

Kód výzvy	Opatrenie OP	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum ukončenia výzvy	Alokácia FP na výzvu v EUR (ŠF+ŠR)
OPŽP-PO5-08-1	5.1+5.2+5.3	18.1.2008	18.4.2008	21 003 588
OPŽP-PO5-08-2	5.1.	15.7.2008	15.10.2008	3 000 000
OPŽP-PO5-08-3	5.2+5.3	2.9.2008	2.12.2008	21 536 306
OPŽP-PO5-09-1	5.1+5.2+5.3	11.2.2009	15.5.2009	25 000 000

Zdroj: RO, ITMS

Pre prioritnú os 5 boli od začiatku programového obdobia vyhlásené 4 výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ŽoNFP). V rámci nich bolo predložených 60 ŽoNFP, pričom z tohto počtu bolo schválených 40 projektov, z ktorých je 38 v realizácii a 2 projekty sú ukončené.

Tabuľka č.40 - Počet výziev a projektov v rámci PO 5 k 31.3.2011

Prioritná os	Počet uzavretých výziev	Počet predložených projektov	Počet schválených projektov	Počet zazmluvnených projektov
PO 5 – Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	4	60	40	40

Zdroj: RO, ITMS

V tabuľke „sledovanie vývoja implementácie PO 5 na úrovni prioritných tém k 31.3. 2011“ je detailne zobrazený prehľad o počte prijatých a schválených ŽoNFP, o počte zazmluvnených projektov, o počte projektov v realizácii ako aj o počte ukončených projektov vo vzťahu ku implementácii prioritnej os 5 na úrovni prioritných tém 54 (Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám) a HT 51 (Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane NATURA 2000)).

Tabuľka č.41 – Sledovanie vývoja implementácie PO 5 na úrovni prioritných tém k 31.3. 2011

prioritná téma	Počet prijatých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet projektov v realizácii	Počet ukončených projektov	Počet projektov v príprave
54 - Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám	27 (vrátane 13) ²	19 (vrátane 9) ²	19 (vrátane 9) ²	17 (vrátane 9) ²	2	2
51 - Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane NATURA 2000)	46 (vrátane 13) ²	30 (vrátane 9) ²	30 (vrátane 9) ²	30 (vrátane 9) ²	0	0
Celkom	60	40	40	38	2	2

Zdroj: RO, ITMS

² počet vrátane - vyjadruje počet projektov, ktoré prispievajú k naplneniu oboch tém

Finančná implementácia

V rámci prioritnej osi 5 je alokácia 59 714 041 EUR a v súčasnosti je v rámci PO 5 v realizácii spolu 38 projektov.

Tabuľka č.42 – alokácia v rámci PO 5

Prioritná os	Alokácia				
	ERDF	KF	ŠR	OVZ	Spolu
Prioritná os č. 5	50 756 935,00	0,00	8 957 106,00	0,00	59 714 041,00

Zdroj: RO, ITMS

Doterajší stav čerpania v rámci prioritnej osi 5 bližšie špecifikuje tabuľka nižšie. Z doterajších 40 projektov, je 38 v realizácii a 2 projekty sú ukončené. Zo zazmluvnených projektov je k 31.3. 2011 doteraz vyčerpaných 8,6% (4 867 177 EUR).

Tabuľka č.43 – finančná implementácia na úrovni PO 5

Prioritná os	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška čerpaných prostriedkov (NFP)
5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	76 948 755	55 962 888	55 962 888	4 867 177

Zdroj: RO, ITMS

Finančná implementácia a alokácie na úrovni prioritných tém (HT54, HT51) prioritnej osi 5 sú detailnejšie rozpracované v nasledovných tabuľkách.

Tabuľka č.44 – finančná implementácia PO 5 na úrovni prioritnej témy k 31.3. 2011

prioritná téma	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška čerpaných prostriedkov (NFP)
54 - Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám	24 776 150	17 703 243	23 053 112	2 586 875
51 - Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane NATURA 2000)	52 172 605	38 259 644	32 909 776	2 280 303
Celkom	76 948 755	55 962 888	55 962 888	4 867 177

Zdroj: RO, ITMS

Tabuľka č.45 – alokácia na úrovni prioritných tém PO 5

Operačný cieľ resp. skupina aktivít	Alokácia			disponibilné zdroje
	kód	EÚ+ národné verejné zdroje	EÚ zdroje (KF /ERDF)	
5.1 Zabezpečenie priaznivého stavu biotopov a druhov prostredníctvom vypracovania a realizácie programov starostlivosti o chránené územia vrátane území NATURA 2000 a programov záchrany pre kriticky ohrozené druhy rastlín, živočíchov a území.	HT51	29 857 021	25 378 468	

5.3 Zlepšenie informovanosti a environmentálneho povedomia verejnosti, vrátane spolupráce a komunikácia so zainteresovanými skupinami (pomocou publikovania propagačných a vzdelávacích materiálov, seminárov pre vlastníkov)	HT51	5 971 404	5 075 693	-2 431 219
5.2 Zlepšenie infraštruktúry ochrany prírody a krajiny prostredníctvom budovania a rozvoja zariadení ochrany prírody a krajiny vrátane zavedenia monitorovacích systémov za účelom plnenia národných a medzinárodných záväzkov	HT54	23 885 616	20 302 774	6 182 373

Zdroj: RO, ITMS

Disponibilné prostriedky pri HT 51 vykazujú mínusové hodnoty a je potrebné urobiť finančné presuny v záujme naplnenia cieľových hodnôt indikátorov.

Stav indikátorov výstupu v rámci PO 5 k 31.3. 2011

Tabuľka č.46 – stav indikátorov výstupu v rámci PO 5

SFC	R/O	Prioritná os 5 - Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	Cieľ	MJ	Vých.	Cieľ	Rozdiel	Hodnota projektov	Plán. % naplnenia	2010 Výročná správa	30.3.2011
O-0034	Výstup	Počet vypracovaných dokumentov starostlivosti o územia	5.1.	počet	7	420	413	16,00	3,9%	0	0
O-0035	Výstup	Počet realizovaných dokumentov starostlivosti o územia	5.1.	počet	7	280	273	0,00	0,0%	0	0
O-0038	Výstup	Počet vybudovaných alebo zrekonštruovaných zariadení pre účely ochrany prírody a krajiny	5.2.	počet	23	62	39	87,00	223,1%	3,41	3,41

O-0040	Výstup	Počet zrealizovaných aktivít (podujatí) zameraných na zvýšenie informovanosti, propagáciu, výchovu k ochrane prírody a vzdelávanie	5.3.	počet	130	2 000	1 870	511,00	27,3%	132	139
--------	--------	--	------	-------	-----	-------	-------	--------	-------	-----	-----

Zdroj: RO, ITMS

Z aktuálnych hodnôt indikátorov výstupu, ako aj ich plánovanej miery naplnenia v prípade realizácie doposiaľ zazmluvnených projektov vyplýva, že výrazne nepriaznivý stav existuje v plnení indikátorov Počet vypracovaných dokumentov starostlivosti o územia a Počet realizovaných dokumentov starostlivosti o územia. Navyše, oba z uvedených indikátorov sa vzťahujú k operačnému cieľu 5.1 a prioritnej téme HT 51. Za predpokladu dodržania indikatívnej alokácie na prioritnú tému HT 51 nie sú už v jej rámci k dispozícii prostriedky umožňujúce vyhlásenie ďalšej výzvy na predkladanie ŽoNFP daného zamerania, ktoré by prispeli k zvýšeniu dosahovaných hodnôt uvedených ukazovateľov.

Stav indikátorov výsledku prioritnej osi 5 k 31.3.2011

Tabuľka č.47 – stav indikátorov výsledku v rámci PO 5

SFC	R/O	Prioritná os 5 - Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	Cieľ	MJ	Vých.	Cieľ	Rozdiel	Hodnota projektu	Plán. % naplnenia	2010 Výročná správa	30.3.2011
R-0036	Výsledok	Percento z celkovej výmery CHÚ, ktoré majú vypracované dokumenty starostlivosti	5.1.	%	1,00%	60,00 %	59,00%	4,66%	7,90%	0,00%	0,00%
R-0037	Výsledok	Počet chránených druhov, ktoré majú vypracované dokumenty starostlivosti	5.1.	počet	15,00	35,00	20,00	84,00	420,00%	0,00	0,00

R-0039	Výsledok	Percento z celkového počtu chránených území, pre ktoré boli vybudované alebo zrekonštruované zariadenia	5.2.	%	20,00 %	80,00 %	60,00%	26,09%	43,48%	4,35%	4,35%
R-0041	Výsledok	Počet informovaných subjektov	5.3.	počet	3 000	16 000	13 000	147 970	1138,23%	2 239	2 239
Nový	Výsledok	Počet novovytvorených pracovných miest	5.2.	počet	0,00	3,00	3,00	0,00	0,00%	0,00	0,00

Zdroj: RO, ITMS

Ak vezmeme do úvahy predpokladané hodnoty plnenia indikátorov výsledku v prípade realizácie doposiaľ zazmluvnených projektov, najnepriaznivejší stav (odhliadnuc od ukazovateľa „Počet novovytvorených pracovných miest“, ktorý možno doplnený až v polovici r. 2010 a dovtedy sa v rámci projektov nevykazoval, ani nesledoval) existuje vo vzťahu k plneniu ukazovateľa „Percento z celkovej výmery CHÚ, ktoré majú vypracované dokumenty starostlivosti“. Opäť sa tým potvrdzuje záver uvedený už aj v súvislosti s plnením ukazovateľov výstupu, že zvýšenie jeho hodnoty nie je možné dosiahnuť bez navýšenia indikatívnej alokácie na HT 51.

Zhrnutie

Pre prioritnú os 5 boli od začiatku programového obdobia vyhlásené 4 výzvy na predkladanie projektov. V rámci nich bolo predložených 60 ŽoNFP, pričom z tohto počtu bolo schválených 40 projektov, z ktorých je 38 v realizácii a 2 projekty sú ukončené.

Percentuálne naplnenie stavu indikátorov výstupu je (s výnimkou operačného cieľa 5.2 kde je na 223% úrovni) veľmi nízke a dosahuje aj nulovú hodnotu (realizované dokumenty starostlivosti o územia). Percentuálne naplnenie indikátora výsledku, konkrétne týkajúceho sa realizovaných dokumentov je len na úrovni 7,9%.

V rámci prioritnej osi 5 boli zaznamenané problémy, ktoré by mohli narušiť implementáciu projektov v rámci tejto prioritnej osi, konkrétne sa jedná o problémy, týkajúce sa:

- napĺňania cieľových hodnôt indikátorov - stav napĺňania definovaných hodnôt niektorých indikátorov v rámci operačného cieľa 5.1 je nízky;

- ohrozenia plnenia stanovených cieľov PO 5, ťažiskom ktorej sú aktivity prispievajúce k dobudovaniu sústavy chránených území NATURA 2000;
- absencie disponibilných prostriedkov v rámci indikatívnej alokácie na prioritnú tému 51 Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane NATURA 2000) - potrebné presuny v rámci prioritných tém prioritnej osi 5 – detailnejšie v kapitole 4 Zdôvodnenie revízie, podkapitole 4.2.

3.6. *Prioritná os 6 (PO 6)*

Analýzou aktuálneho stavu implementácie prioritnej osi 6 Technická pomoc sa detailne zaoberá čiastková správa č.1.

3.7. *Prioritná os 7 (PO 7)*

Prioritná os 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému (POVAPSYS)

Rozhodnutím Komisie zo dňa 9.6.2011, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie K(2007)5500, ktorým sa schválil operačný program Životné prostredie pomoci Spoločenstva z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu v rámci cieľa konvergenzie v regiónoch Slovenskej republiky; (CCI 2007SK161PO002)), bola prijatá revízia OP ŽP, ktorou sa OPŽP dopĺňa o prioritnú os 7 „Budovanie povodňového varovného systému a predpovedného systému (POVAPSYS bol doteraz zahrnutý v rámci PO 2).

Cieľom „Protipovodňového varovného a predpovedného systému Slovenskej republiky“ (POVAPSYS) sú predovšetkým včasné a kvalitné predpovede meteorologickej a hydrologickej situácie, vrátane varovania na výskyt extrémnych povodňových javov a operatívne odovzdávanie týchto informácií zložkám zodpovedným za protipovodňovú ochranu.

POVAPSYS, ktorého cieľom je vyvinúť nástroje umožňujúce prostredníctvom hydrologických predpovedí, varovaní a výstrah výraznejšie znížiť škody spôsobené povodňami, predovšetkým straty na životoch, ujmy na zdraví a majetku občanov, je súčasťou komplexného Programu protipovodňovej ochrany Slovenskej republiky do roku 2010 a je zakotvený i v koncepcii vodohospodárskej politiky SR do roku 2015 a má zabezpečiť skvalitnenie predpovednej povodňovej služby. POVAPSYS umožní vydávať hydrologické predpovede v cca 100 predpovedných profiloch, ako aj varovania a výstrahy upozorňujúce na nebezpečenstvo vzniku povodní pre ohrozené územia alebo vodný tok na celom úseku toku. Pri poskytovaní potrebných podkladov a údajov z oblasti ochrany pred povodňami bude tento systém spolupracovať s obdobnými systémami susedných štátov.

Vzhľadom na dátum schválenia revízie týkajúcej sa PO 7 doteraz nebola v rámci PO 7 vyhlásená žiadna výzva a tým pádom nie je možné zanalyzovať predmetnú prioritnú os 7 vo vzťahu ku finančnej implementácii projektov ako aj napĺňanie cieľových hodnôt indikátorov PO 7.

4. Zdôvodnenie revízie OP ŽP

Revízia Operačného programu Životné prostredie je odporúčaná:

4.1 v súlade s čl. 33 ods.1 písmeno b) nariadenia rady (ES) č.1083/2006 z 11. júla 2006 (všeobecné nariadenie) v znení jeho zmien a doplnkov - „s cieľom vo väčšej miere alebo iným spôsobom zohľadniť dôležité zmeny v prioritách Európskeho spoločenstva, národných alebo regionálnych prioritách“

4.2 v súlade s čl.33 ods.1 písmeno c) nariadenia rady (ES) č.1083/2006 z 11. júla 2006 (všeobecné nariadenie) v znení jeho zmien a doplnkov - „na základe výsledkov hodnotenia, alebo na základe výsledkov analýzy dôvodov v zmysle čl. 48 ods. 3 všeobecného nariadenia zahŕňajúcej analýzu všetkých realizačných ťažkostí a predpokladaného vplyvu revízie vrátane vplyvu na stratégiu operačného programu.

4.1. Zdôvodnenie revízie OP ŽP v nadväznosti na potrebu zohľadnenia zmien v národných prioritách - písmeno b) všeobecného nariadenia

V platnom znení Operačného programu Životné prostredie ako základného programového dokumentu boli vytvorené predpoklady pre implementáciu IFN – iniciatívy JEREMIE v rámci prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy, operačného cieľa 3.1. Vzhľadom na skutočnosti, ktoré sú podrobnejšie špecifikované v druhej kapitole tohto materiálu, k nej doposiaľ nedošlo.

Všeobecné okolnosti a základné dôvody, z ktorých sa implementácia iniciatívy JEREMIE v rámci OP ŽP ukázala ako problematická, a to najmä z hľadiska obmedzeného záujmu žiadateľov (MSP) a s tým súvisiaceho ohrozenia plnenia cieľov operačného programu, boli charakterizované v materiáli „Návrh dodatku č. 2 k Rámcovej zmluve o implementácii Iniciatívy JEREMIE v Slovenskej republike medzi Slovenskou republikou a EIF a zmeny uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 752 z 21. októbra 2009 v znení uznesenia vlády

Slovenskej republiky č. 265 z 26. apríla 2010”, schválenom uznesením vlády SR č. 12/2011. Jeho schválením zároveň došlo k zmene v národných prioritách vo vzťahu k implementácii iniciatívy JEREMIE v SR

Ďalšie skutočnosti, ktoré majú vplyv na to, že implementácia JEREMIE v rámci OP ŽP sa neukázala ako dostatočne opodstatnená, sú uvedené nižšie.

Prehodnotenie predpokladov, na základe ktorých boli vyčlenené prostriedky pre IFN – iniciatívu JEREMIE

Vyčlenenie finančných prostriedkov pre IFN – iniciatívu JEREMIE v rámci OP ŽP vychádzalo z predpokladu, že uvedený finančný nástroj bude pre malé a stredné podniky ako žiadateľov atraktívny a umožní im získať finančné prostriedky ihneď. Vzhľadom na dnešné bankové prostredie na Slovensku sú možnosti získať úver, resp. finančnú pomoc porovnateľné vo viacerých bankových inštitúciách (podnikateľ musí preukázať svoju rentabilitu, likviditu a optimálne nastavenie skladby finančných zdrojov) a nie je bezprostredne nutné využívať IFN - iniciatívu JEREMIE.

Z hľadiska ďalších mimobankových doplnkových zdrojov tzv. zárodkového (seed capital) a štartovacieho kapitálu (start capital) môžu MSP využiť mikropôžičkový program Národnej agentúry pre rozvoj malého a stredného podnikania (NARMSP), ktorý umožňuje čerpať začínajúcim podnikateľom tzv. mikroúvery do výšky 50 000 EUR (min. výška je 2 500 EUR), so zvýhodnenou úrokovou sadzbou a splatnosťou do 4 rokov a s možnosťou odkladu splátky istiny až na 6 mesiacov). Mikroúvery majú kombinované určenie na prevádzkové a investičné potreby začínajúcich podnikateľov. Predkladanie žiadostí je regionálne decentralizované do siete regionálnych a poradenských informačných centier (RPIC) vo vybraných mestách. Rozhodovanie o konečnom pridelení mikroúveru je centralizované v sídle NARMSP (Miletičova23, Bratislava).

Za výhody IFN – iniciatívy JEREMIE boli považované aj také jej aspekty, ktoré možno z dnešného pohľadu a s odstupom času hodnotiť ako nevýhodné a vyžadujúce zmenu (revíziu) OP ŽP:

- vzhľadom na fakt, že finančné prostriedky IFN - iniciatívy JEREMIE boli návratného charakteru, nepreukázala sa atraktivnosť tohto finančného nástroja pre MSP, realizujúce aktivity v oblasti ochrany ovzdušia. Tieto aktivity nie sú primárne zamerané na tvorbu zisku, dôsledkom čoho bol nízky záujem MSP o návratnú finančnú pomoc, predstavujúcu iba dočasnú pomoc, ktorú by museli po presne určenom čase vrátiť.
- IFN - iniciatíva JEREMIE mala byť v porovnaní s grantovou pomocou postavená na báze revolvingu, čo malo vytvoriť možnosť využitia podpory neobmedzeného počtu MSP aj po roku 2015. S odstupom času je možné usúdiť, že grantová pomoc je v predmetnej oblasti pre žiadateľov oveľa atraktívnejšia, nakoľko projekty týkajúce sa ochrany ovzdušia nie sú na Slovensku natoľko rozšírené a investície z vlastných, resp. úverových zdrojov tvoria veľmi malé percento.

V nasledujúcom prehľade je obsiahnuté stručné porovnanie priorít IFN – iniciatívy JEREMIE na jednej strane a na strane druhej prioritnej osi 3 – operačného cieľa 3.1.

	JEREMIE	PO3/3.1
oprávnení prijímatelia	<u>súkromný sektor</u> : malé a stredné podniky (MSP)	<u>verejný sektor</u> : subjekty verejnej správy v súlade s § 3 zákona o rozpočtových pravidlách; <u>súkromný sektor</u> : prijímatelia, ktorí nespádajú pod § 3 zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách
typ projektov	investičné projekty generujúce zisk	projekty zamerané na zlepšenie kvality ovzdušia prostredníctvom inštalácie koncových technológií, ktorých primárnym cieľom nie je generovanie zisku
typ pomoci	návratná finančná pomoc (04) - revolvingový charakter prostriedkov	nenávratný finančný príspevok (01)

zameranie a aktivity	IFN - iniciatíva JEREMIE je zameraná na zlepšenie prístupu MSP ku kapitálu, prilákanie dodatočných súkromných investícií, najmä v oblasti výskumu a vývoja, využitia know-how a a podpory naplňania cieľov Lisabonskej stratégie	zameranie PO 3, operačného cieľa 3.1 Ochrana ovzdušia je na zníženie emisií základných a ostatných znečisťujúcich látok a zlepšenie kvality ovzdušia v súlade s limitmi stanovenými legislatívou EÚ a SR; plnenie medzinárodných záväzkov
ukazovatele	IFN – iniciatíva JEREMIE sleduje ukazovatele týkajúce sa najmä MSP (počet podporených MSP, počet vytvorených pracovných miest, počet podporených aktivít MSP s dôrazom na zníženie znečistenia ovzdušia)	súbor merateľných ukazovateľov na úrovni PO 3 podporujúcich dosahovanie cieľov a cieľových hodnôt OP ŽP (viď kap. 3.3), vrátane ukazovateľov výsledku, zameraných na sledovanie miery zníženia znečistenia ovzdušia polutantmi

Ako už bolo uvedené vyššie, prioritná os 3, operačný cieľ 3.1 sa principiálne nezameriava len na MSP, hoci jedným z možných prijímateľov je aj MSP. Podľa charakteru a definície aktivít sú podporovaní skôr iní prijímatelia: či už z verejného sektora, ako napr. vyššie územné celky, obce a mikroregióny, ústredné orgány št. správy alebo nimi zriadené príspevkové organizácie, Slovenský hydrometeorologický ústav, Slovenská inšpekcia životného prostredia, Slovenská správa ciest, Železnice SR, alebo zo súkromného sektora, ako napr. Národná diaľničná spoločnosť, a.s. a celkovo právnické osoby oprávnené na podnikanie, z ktorých najväčšie zdroje znečisťovania ovzdušia predstavujú práve veľké podniky. IFN – iniciatíva JEREMIE je zameraná iba na podporu MSP.

Súbor merateľných ukazovateľov na úrovni prioritnej osi 3, operačného cieľa 3.1 sa zameriava napr. na dosiahnutie zníženia znečistenia ovzdušia (indikátor výstupu: Počet podporených aktivít zameraných na znižovanie znečistenia ovzdušia a počet podporených štúdií a analýz), na ekologizáciu verejnej dopravy (indikátor výstupu: Počet projektov zameraných na ekologizáciu verejnej dopravy v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia), na zníženie emisií (Indikátor výsledku: Zníženie emisií znečisťujúcich látok prepočítané na referenčné tony SO₂ (spolu za podporené projekty); Zníženie emisií

prchavých organických látok (spolu za jednotlivé projekty); Zníženie emisií skleníkových plynov (spolu za jednotlivé projekty), ako aj na modernizáciu a inštaláciu monitorovacích staníc (indikátor výsledku: Počet zmodernizovaných a novo nainštalovaných monitorovacích staníc Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia). Ukazovatele, ktoré sú sledované v rámci IFN – iniciatívy JEREMIE sú zamerané prioritne na podporu MSP, ktorých cieľom je generovať zisk, pričom ukazovatele prioritnej osi 3, operačného cieľa 3.1. nie sú orientované na generovanie zisku, ale na dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia na celom území pre všetky znečisťujúce látky, ktoré majú stanovené limitné hodnoty, resp. cieľové hodnoty.

V rámci prioritnej osi 3 bolo doposiaľ počas programového obdobia 2007 - 2013 vyhlásených niekoľko výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok. V rámci týchto výziev bolo podporených 31 žiadostí o nenávratný finančný príspevok, pričom iba v prípade jednej z nich je prijímateľom malý podnik s nenávratným finančným príspevkom vo výške 3 647 618,71 EUR, čo predstavuje 5,15 % z celkovej sumy schválených projektov. Na základe vyššie uvedeného porovnania je možné konštatovať, že umiestnenie IFN – iniciatívy JEREMIE v rámci prioritnej osi 3 nepotvrdilo pôvodné predpoklady o možnosti jej využitia. Zameranie aktivít, použité nástroje, ako aj ohraničenie opravených prijímateľov pomoci na MSP sa nezhodujú s cieľmi a cieľovými hodnotami prioritnej osi 3.

Na základe vyššie spomenutých dôvodov a zmeny v národných prioritách je odporúčané v zmysle čl. 33 všeobecného nariadenia vykonať revíziu OP ŽP vo vzťahu k implementácii iniciatívy JEREMIE, ktorej prvotne očakávaný pozitívny vplyv sa v konečnom dôsledku nepotvrdil.

4.2 Zdôvodnenie revízie OP ŽP v nadväznosti na výsledky analýzy aktuálneho stavu jeho implementácie - písmeno c) všeobecného nariadenia

V rámci predmetnej analýzy bol posúdený aktuálny stav implementácie OP ŽP. Na základe jeho porovnania so stanovenými špecifickými cieľmi jednotlivých prioritných osí a cieľovými hodnotami ukazovateľov sa odporúča vykonanie zmien OP ŽP, týkajúcich sa presunu indikatívnych alokácií medzi prioritnými témami v rámci prioritnej osi 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny.

Na realizáciu prioritnej osi 5 bola vyčlenená alokácia 59 714 041 EUR, pričom doposiaľ bolo v rámci prioritnej osi 5 schválených 39 projektov v celkovej sume 54 698 262 EUR, avšak prostredníctvom schválených projektov nie je v dostatočnej miere zabezpečené napĺňanie stanovených indikátorov, a to primárne v rámci operačného cieľa 5.1 Zabezpečenie priaznivého stavu biotopov a druhov prostredníctvom vypracovania a realizácie programov starostlivosti o chránené územia vrátane území NATURA 2000 a programov záchrany pre kriticky ohrozené druhy rastlín, živočíchov a území vrátane realizácie monitoringu druhov a biotopov.

Plnenie indikátorov v rámci prioritnej osi 5 nie je rovnomerné. Stav indikátora výstupu „počet vybudovaných, alebo zrekonštruovaných zariadení pre účely ochrany prírody a krajiny“ v rámci operačného cieľa 5.2 vykazuje k 31.3. 2011 plán % naplnenia 223,1%. Na druhej strane indikátory vzťahujúce sa k operačnému cieľu 5.1 (HT 51 Podpora biodiverzity a ochrana prírody, vrátane NATURA 2000): „počet vypracovaných dokumentov starostlivosti o územia“ a „počet realizovaných dokumentov starostlivosti o územia“ vykazujú predpokladanú úroveň naplnenia v percentuálnom vyjadrení len 3,9% pri prvom indikátore a pri druhom indikátore dokonca nulové naplnenie. Stav pri indikátoroch výsledku vzťahujúcich sa k operačnému cieľu 5.1 je podobný. Predpokladaná miera plnenia ukazovateľa „Percento z celkovej výmery CHÚ, ktoré majú vypracované dokumenty starostlivosti“ po realizácii všetkých schválených projektov predstavuje len 7,9 %, kým v prípade operačného cieľa 5.2 (HT 54 Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám) je indikátor výsledku „Percento z celkového počtu chránených území,

pre ktoré boli vybudované, alebo zrekonštruované zariadenia“ naplnený k 31.3.2011 na viac než 43%.

Prioritné zameranie PO 5 je na prípravu a realizáciu programov starostlivosti o chránené územia a programy záchrany osobitne chránených častí prírody a krajiny v súlade s medzinárodnými záväzkami, predovšetkým s európskou politikou v oblasti ochrany biodiverzity, ktorej cieľom je dosiahnutie alebo zachovanie priaznivého stavu druhov a biotopov, najmä prostredníctvom sústavy NATURA 2000. Podpora je zameraná prioritne na realizáciu aktivít v rámci operačného cieľa 1, ako aj operačného cieľa 2. Podmienkou a zároveň aj súčasťou zabezpečenia starostlivosti o chránené územia je aj monitoring druhov a biotopov. Predpokladom plnenia cieľov v oblasti budovania sústavy NATURA 2000, ako aj úspešnej realizácie programov starostlivosti o chránené územia v praxi je zvýšenie povedomia verejnosti a podpora zainteresovaných skupín.

V rámci indikatívnych alokácií na jednotlivé prioritné témy je možné konštatovať, že v rámci prioritnej témy HT 54 sú disponibilné finančné prostriedky (viď kapitola PO 5 časť finančná implementácia), ktoré je možné presunúť do prioritnej témy HT 51.

Vzhľadom na tento fakt, odporúčame na základe vyššie uvedených dôvodov nevyhlasovať v rámci operačného cieľa 5.2 (prioritná téma 54 Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám) krajiny ďalšiu výzvu, pretože hlavným cieľom prioritnej osi 5 nie je vybudovanie a rekonštrukcia zariadení pre účely ochrany prírody, ale predovšetkým dobudovanie sústavy chránených území NATURA 2000.

S cieľom podporiť napĺňanie cieľov prioritnej osi 5 a zvýšenie dosahovaných hodnôt indikátorov v rámci operačného cieľa 5.1 odporúčame prioritne sa zamerať na vyhlásenie výzvy na predkladanie žiadostí o NFP zameranej na uvedený operačný cieľ. Predpokladom jej vyhlásenia je však úprava indikatívnych alokácií na prioritné témy v rámci PO 5 a vykonanie presunu disponibilných finančných prostriedkov indikatívne alokovaných na prioritnú tému 54 Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám do operačného cieľa 5.1 a jemu zodpovedajúcej prioritnej témy HT 51 Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane NATURA 2000).

5. Návrh konkrétneho riešenia revízie OP ŽP

Návrh zmien (revízie) v rámci OP ŽP, v nadväznosti na zmeny vo vzťahu k implementácii IFN - iniciatívy JEREMIE

Zmeny OP ŽP v nadväznosti na zmeny vo vzťahu k implementácii iniciatívy JEREMIE sa svojím charakterom netýkajú štruktúry prioritných osí a v nich obsiahnutých aktivít, cieľov ani ukazovateľov OP ŽP.

Zmena sa prejaví vypustením základnej informácie o Iniciatíve JEREMIE v textovej časti OP ŽP, kap. 7.3.2 Synergia, komplementarita s ostatnými finančnými nástrojmi ES a úpravou relevantných tabuliek, kde **bude zmenená kategória podľa formy financovania** z pôvodnej 04 (iné formy financovania) na 01 (označujúcu formu finančného príspevku – nenávratná dotácia). Indikatívna suma pomoci z ERDF 27 000 000 EUR (v bežných cenách) ostane nezmenená.

Zmeny OP ŽP, ktoré je potrebné vykonať v nadväznosti na zmeny vo vzťahu k implementácii IFN - iniciatívy JEREMIE spočívajú v:

- v úprave textovej časti OP ŽP, kapitoly 7.3.2 Synergia, komplementarita s ostatnými finančnými nástrojmi ES, a to vypustením textu na konci kapitoly, obsahujúceho informáciu o využití iniciatívy JEREMIE v rámci OP ŽP v nasledujúcom znení:

„V rámci OP ŽP bude využitá možnosť, vyplývajúca z článku 44 všeobecného nariadenia, v súlade s ktorým štrukturálne fondy (v prípade OP ŽP Európsky fond regionálneho rozvoja) môžu ako súčasť operačného programu financovať výdavky na operáciu, ktorá obsahuje príspevky na podporu nástrojov finančného inžinierstva, najmä pre malé a stredné podniky. Vychádzajúc z uvedeného legislatívneho rámca, v nadväznosti na materiály vypracované Ministerstvom financií SR, ku ktorým patrí najmä Návrh postupu implementácie iniciatívy JEREMIE v Slovenskej republike v programovom období 2007 – 2013, schválený uznesením vlády SR č. 785 z 19. septembra 2007, Návrh na výber alternatívy implementácie holdingového fondu na základe rozpracovaných alternatív implementácie iniciatívy JEREMIE v Slovenskej republike v programovom období 2007 – 2013, návrh implementačných

dokumentov k iniciatíve JEREMIE, schválený uznesením vlády SR č. 951 zo 17. decembra 2008 a na základe Unesenia Vlády SR č. 265 z 26.apríla 2010 (k návrhu na zmenu Uznesenia Vlády SR č.752 z 21. Októbra 2009), v ktorom bolo schválené nové znenie Dodatku č.1 k rámcovej zmluve o implementácii iniciatívy JEREMIE v Slovenskej republike medzi SR a EIF, bude v rámci OP ŽP implementovaný nástroj finančného inžinierstva JEREMIE.“

- *úprave tabuľkovej časti OP ŽP, a to:*

- *v kap. 5.3 Prioritná os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy, v tabuľke s názvom Kategorizácia oblastí pomoci 2007 – 2013 pre prioritnú os 3, v riadku Forma finančného príspevku, kde sú v súčasnosti uvedené dva kódy finančnej pomoci – kód 01 (označujúci formu finančného príspevku – nenávratná dotácia) a kód 04 (slúžiaci na označenie iných foriem financovania), **bude vypustený kód 04** (iné formy financovania), pričom ostane len kód 01 (nenávratná dotácia). Ostatné údaje v tabuľke pritom zostávajú zachované;*
- *v kap. 8.3 Rozdelenie príspevku z fondov do kategórií pomoci na úrovni OP ŽP bude v tabuľke č. 8.4 Informatívne rozdelenie príspevku z fondov do kategórií (v zmysle implementačného nariadenia EK, príloha č. II) dimenzie „Forma finančného príspevku“ - **riadok s kódom kategórie 04** (Iné formy financovania) a **indikatívnu sumou prostriedkov** (EUR v bežných cenách) v rámci kategórie 27 000 000 EUR bude **vypustený** a zároveň sa **zodpovedajúcim spôsobom o túto sumu navýši indikatívna suma prostriedkov** (EUR v bežných cenách) **v rámci kategórie 01 - Nenávratná dotácia**, ktorá bude predstavovať 1 800 000 000 EUR. Celková suma prostriedkov alokovaných v rámci OP ŽP pritom zostane zachovaná a spolu predstavuje 1 820 000 000 EUR;*

Návrh zmien (revízie) v rámci OP ŽP v nadväznosti na úpravu indikatívneho rozdelenia príspevku z fondov do kategórií pomoci v rámci prioritných tém HT 54 Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám a HT 51 Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane NATURA 2000) prioritnej osi 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny

Vyššie uvedené zmeny sa týkajú presunu finančných prostriedkov v rámci PO 5 a spočívajú v: úprave tabuľkovej časti OP ŽP v kap. 8. 3 Rozdelenie príspevku z fondov do kategórií pomoci na úrovni OP ŽP, tabuľke 8.3 „Informatívne rozdelenie príspevku z fondu do kategórií (v zmysle implementačného nariadenia EK, príloha č. II) dimenzie „prioritná téma“, kde sa v **riadku s kódom kategórie 54 Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám** indikatívna suma prostriedkov (EUR v bežných cenách) v rámci uvedenej kategórie **znižuje o 6 329 949 EUR na sumu 38 972 825 EUR z EÚ zdrojov.** O rovnakú čiastku sa zároveň **zvyšuje** indikatívna suma prostriedkov (EUR v bežných cenách) **v rámci kategórie 51 Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane NATURA 2000), a to na celkovú sumu prostriedkov 36 784 110 EUR z EÚ zdrojov.**

Tabuľka č. 48 – stav po úprave / presune finančných prostriedkov z HT54 do HT 51

Operačný cieľ	Pôvodná alokácia (EÚ zdroje - ERDF)	% naplnenia po presune (Schválené/ (Alokácia + Presun)	Disponibilné finančné prostriedky po presune - nová indikatívna alokácia na prioritné témy
HT51	30 454 161	158,39%	36 784 110
HT54	20 302 774	100,00%	13 972 825

Zdroj: RO

Uvedené zmeny budú mať priaznivý vplyv na plnenie cieľov prioritnej osi 5, ako aj na plnenie hlavných (core) indikátorov.

6. Predpokladaný vplyv a dopad revízie OP

Predpokladaný vplyv revízie možno najlepšie posúdiť na základe dopadov a zmien pri implementácii predmetných prioritných osí:

1) Dopad revízie OP - PO 3 /3.1/ IFN – iniciatíva JEREMIE:

V rámci kap. 3 je navrhnutá revízia OP ŽP na roky 2007 – 2013 v nadväznosti na zmeny vo vzťahu k implementácii IFN - iniciatívy JEREMIE. Jedná sa o revíziu, ktorá sa týka PO 3/3.1. Navrhovanou revíziou OP ŽP vyplývajúcou zo zmien v národných prioritách vo vzťahu k implementácii iniciatívy JEREMIE sa podporí napĺňanie relevantných merateľných ukazovateľov vo vzťahu k prioritnej osi 3 ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy. Zmeny OP ŽP v nadväznosti na zmeny vo vzťahu k implementácii iniciatívy JEREMIE sa svojím charakterom netýkajú štruktúry prioritných osí a v nich obsiahnutých aktivít, cieľov ani ukazovateľov OP ŽP.

Za predpokladu zmeny typu pomoci z návratnej na nenávratnú budú môcť byť dosiahnuté ciele prioritnej osi 3 Operačného programu Životné prostredie. Takéto nastavenie pomoci prispeje k urýchleniu plnenia záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z členstva v Európskej únii, ako aj emisných obmedzení vyplývajúcich z medzinárodných dohôd. Zmena typu pomoci z návratnej na nenávratnú prispeje k cielenejšiemu využitiu alokovaných prostriedkov v rámci PO 3 v prospech zvýšenia kvality ovzdušia a zníženia jeho znečistenia emisiami znečisťujúcich látok.

Znížením počtu participujúcich riadiacich orgánov sa zjednoduší komplikovaná horizontálna implementačná štruktúra holdingového fondu JEREMIE a v neposlednom rade, alokácia z Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast predstavuje objem zdrojov s veľkým komerčne využiteľným potenciálom, čo výrazne prispeje k efektívnosti a hospodárnosti použitia prostriedkov ERDF.

Takto nastavený systém finančnej pomoci bude mať pozitívny environmentálny a hospodársky vplyv a nenávratná finančná pomoc v rámci prioritnej osi 3, operačného cieľa 3.1 podporí dosiahnutie stanovených technických požiadaviek na prevádzku zdrojov znečistenia ovzdušia, ktorými sa obmedzujú množstvá vypúšťaných znečisťujúcich látok. Dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia na celom území SR pre všetky znečisťujúce látky, ktoré majú stanovené limitné hodnoty, resp. cieľové hodnoty, patrí medzi kľúčové úlohy ochrany ovzdušia nielen na Slovensku, ale aj v Európe.

2) Dopad revízie OP na PO 5 (presun z HT54 do HT51):

V rámci kap. 5 je v rámci revízie OP navrhnutý presun finančných prostriedkov z prioritnej témy 54 do prioritnej témy 51 - z dôvodu zabezpečenia kontinuity procesu implementácie OP ŽP. Aktuálne existuje nepriaznivý stav v plnení indikátorov Počet vypracovaných dokumentov starostlivosti o územia a Počet realizovaných dokumentov starostlivosti o územia. Navyše, oba z uvedených indikátorov sa vzťahujú k operačnému cieľu 5.1 a prioritnej téme HT 51. Revíziou OP (presunom finančných prostriedkov medzi prioritnými témami z HT 54 do HT51) zabezpečíme, že v budúcnosti budú môcť byť vyhlásené výzvy v rámci operačného cieľa 5.1 a tým pádom prispejeme k možnosti naplnenia cieľových hodnôt vyššie spomenutých ukazovateľov.

Revízia OP ŽP podporí cielené využívanie finančnej pomoci zo zdrojov EÚ, alokovanej v rámci OP ŽP, čo môže prispieť k posilneniu jeho efektov vyjadrených prostredníctvom merateľných ukazovateľov.

7. Záver

Analýza prioritných osí OP ŽP (PO 1, PO 2, PO3, PO 4, PO 5) nezaznamenala s výnimkou PO 5 žiadne závažné problémy, ktoré by narušili implementáciu projektov v rámci tejto prioritnej osy.

Na základe vykonanej „Analýzy dôvodov revízie Operačného programu Životné prostredie – čiastková správa 2“ je možné konštatovať, že pri prioritnej osi 3 – konkrétne operačný cieľ 3.1 boli identifikované problémy, ktoré by mohli narušiť implementáciu projektov a odklon od národných priorít.

Umiestnenie IFN – iniciatívy JEREMIE v rámci prioritnej osi 3, operačný cieľ 3.1 nepotvrdilo pôvodné očakávané predpoklady o možnosti ich využitia. Zameranie aktivít IFN - iniciatívy JEREMIE, použité nástroje, merateľné ukazovatele ako aj ohraničenie oprávnených prijímateľov pomoci na MSP sa nezhoduje s cieľmi a prioritami prioritnej osi 3, operačného cieľa 3.1.

Komerčné princípy implementácie IFN – iniciatívy JEREMIE nie sú pri OP ŽP plne realizovateľné, čoho prejavom je aj preukázateľne nízky záujem MSP o návratnú formu financovania environmentálnych aktivít, ktoré nie sú primárne zamerané na tvorbu zisku.

V momentálnej ekonomickej situácii existuje preto predpoklad, že by návratné finančné nástroje financované z prostriedkov OP ŽP neboli do konca programového obdobia plne a efektívne vyčerpané.

Vzhľadom na tieto skutočnosti bol v rámci uvedeného materiálu vo vzťahu k OP ŽP, prioritnej osi 3.1 Ochrana ovzdušia odporučený návrat k použitiu štandardných foriem pomoci – nenávratné finančné príspevky.

V zmysle príslušných právnych predpisov Európskej Únie a záväzných postupov implementácie štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu je napĺňanie cieľov OP ŽP a jednotlivých prioritných osí sledované prostredníctvom súboru hlavných (core) indikátorov. V záujme napĺňania cieľových hodnôt indikátorov pri prioritnej osi 5 je potrebné urobiť presuny medzi jednotlivými prioritnými témami príslušných prioritných osí.

8. Sumár v slovenskom a anglickom jazyku

8.1 Slovenský jazyk

Operačný program Životné prostredie (ďalej len „OP ŽP“) predstavuje programový dokument Slovenskej republiky pre čerpanie pomoci z fondov Európskej únie (ďalej len „EÚ“) pre sektor životného prostredia na roky 2007 – 2013.

Operačný program Životné prostredie v jeho revidovanom znení, schválenom Rozhodnutím Komisie K(2010)2270 z 15. 4. 2010, podliehal následne ďalšej revízii v nadväznosti na zvýšenie jeho alokácie v prospech ochrany pred povodňami, ktorá bola schválená Rozhodnutím Komisie K(2011)3978 z 9. 6. 2011 a v súčasnosti je platný Operačný program Životné prostredie – verzia 3.0.

V priebehu roka 2011 došlo k zmenám v národných prioritách v súvislosti s implementáciou iniciatívy JEREMIE v SR. Tieto zmeny sa prejavili najmä vo vzťahu k OP ŽP, v ktorého prípade sa vhodnosť implementácie nástrojov finančného inžinierstva prostredníctvom iniciatívy JEREMIE nepotvrdila.

Nutnosť posúdenia OP ŽP z hľadiska potreby vykonania jeho zmien (revízie) vzhľadom na zmeny v národných prioritách vo vzťahu k implementácii iniciatívy JEREMIE v Slovenskej republike bola hlavným dôvodom spracovania tejto analýzy. V súvislosti s tým bola zároveň vykonaná analýza aktuálneho stavu implementácie OP ŽP z hľadiska plnenia jeho cieľov a stanovených hodnôt ukazovateľov. Potreba revízie vyplynula v rámci prioritnej osi 3 a prioritnej osi 5 Operačného programu Životné prostredie.

Cieľom „Analýzy dôvodov revízie Operačného programu životné prostredie – čiastková správa 2“ bolo:

- s prihliadnutím na aktuálny stav implementácie inovatívneho finančného nástroja (ďalej len „IFN“) – iniciatívy JEREMIE v podmienkach SR posúdiť jej vhodnosť vo vzťahu k OP ŽP a dosiahnutiu jeho cieľov;

- vyhodnotiť aktuálny stav plnenia cieľov a ukazovateľov OP ŽP;
- v prípade potreby navrhnúť z toho vyplývajúce riešenie zmien v OP ŽP;
- posúdiť dopady navrhovaného riešenia na stratégiu OP ŽP, ako aj jeho finančnú časť.

Metodika pri tvorbe analýzy vychádzala z porovnávania údajov aktuálneho stavu vykazovaného pomocou systému ITMS a údajov, ktoré boli definované ako cieľové hodnoty ukazovateľov za jednotlivé prioritné osi OPŽP (indikátory výstupu a výsledku OP ŽP). Analýza prioritných osí (okrem PO 6, ktorá je predmetom čiastkovej správy č.1), ktorá je súčasťou analýzy dôvodov revízie OP ŽP mala za cieľ kontinuálne sledovať implementáciu OP ŽP z pohľadu dosahovaných výstupov, výsledkov a dopadov a súvisiacich externých podmienok vzhľadom na stanovené dlhodobé ciele. Analýzou dôvodov revízie Operačného programu a jeho predmetných prioritných osí boli získané informácie o dosiahnutých výstupoch a čerpaní finančných prostriedkov a o odchýlkach dosiahnutých hodnôt merateľných ukazovateľov voči očakávaným cieľovým hodnotám. Analýza teda zahŕňa skúmanie a interpretáciu informácií získaných z monitorovania a iných zdrojov s cieľom zistiť príčiny odchýlok medzi dosiahnutými výstupmi a výsledkami a stanovenými cieľmi s cieľom vysvetliť účinky intervencií. Súčasťou vykonanej analýzy je identifikácia problémov spojených s implementáciou prioritných osí. Výstupom analýzy dôvodov revízie OP ŽP je návrh konkrétneho riešenia revízie OP ŽP pri prioritných osiach, kde je to potrebné.

Východisko pre hodnotenie predstavovali výstupy z monitorovania na úrovni opatrenia, prioritnej osi, prioritných tém a operačného programu, zostavené na základe údajov z ITMS a údajov poskytnutých RO.

Uvedená analýza bola zároveň vykonaná v zmysle zmeny čl. 44 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, vyplývajúcej z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 539/2010 zo 16. júna 2010, v súlade s ktorým je na zdôvodnenie navrhovanej revízie operačného programu postačujúce namiesto hodnotenia vykonať analýzu dôvodov revízie vrátane všetkých realizačných ťažkostí a predpokladaného vplyvu na stratégiu operačného programu.

Zmeny v národných prioritách vo vzťahu k implementácii iniciatívy JEREMIE

Uznesením vlády SR č. 12 z 12. januára 2011 bol schválený „Návrh dodatku č. 2 k Rámcovej zmluve o implementácii Iniciatívy JEREMIE v Slovenskej republike medzi Slovenskou republikou a EIF a zmeny uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 752 z 21. októbra 2009 v znení uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 265 z 26. apríla 2010“.

Uvedený materiál odráža zmeny v národných prioritách, ku ktorým došlo v súvislosti s implementáciou iniciatívy JEREMIE v SR. Tieto zmeny sa prejavili najmä vo vzťahu k OP ŽP, v ktorého prípade sa špecifické ciele prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy, operačného cieľa 3.1. Ochrana ovzdušia napriek pozitívnym vyhlídkam v predbežnej analýze trhu ukázali v pokročilej fáze implementácie ako príliš obmedzujúce pre využitie inovatívnej formy podpory malých a stredných podnikov (ďalej len „MSP“) prostredníctvom nástrojov finančného inžinierstva. Komerčné princípy implementácie JEREMIE nie sú pri OP ŽP plne realizovateľné, čoho prejavom je aj preukázateľne nízky záujem MSP o návratnú formu financovania environmentálnych aktivít, ktoré nie sú primárne zamerané na tvorbu zisku. V momentálnej ekonomickej situácii existuje preto predpoklad, že by návratné finančné nástroje financované z prostriedkov OP ŽP neboli do konca programového obdobia plne a efektívne vyčerpané. Vzhľadom na tieto skutočnosti bol v rámci uvedeného materiálu vo vzťahu k OP ŽP, operačného cieľa 3.1 Ochrana ovzdušia odporučený návrat k použitiu štandardných foriem pomoci – nenávratné finančné príspevky.

Výsledky analýzy aktuálneho stavu implementácie OP ŽP

V rámci analýzy bol posúdený aktuálny stav implementácie OP ŽP v členení podľa prioritných osí, a to najmä z hľadiska dosahovania stanovených cieľových hodnôt ukazovateľov, plnenia jednotlivých operačných cieľov, implementácie jednotlivých prioritných osí na základe výsledkov doposiaľ vyhlásených výziev a finančnej implementácie a to aj na úrovni prioritných tém ako aj stav indikátorov výstupu a indikátorov výsledku v rámci jednotlivých prioritných osí k 31.3.2011.

Pri prioritnej osi 1 je plán percentuálneho naplnenia indikátorov výstupu priemerne na úrovni 63%, pri prioritnej osi 2 je na úrovni takmer 35 %. Pri obidvoch prioritných osiach je dostatok disponibilných zdrojov na vyhlásenie nových výziev a dosiahnutie cieľových hodnôt ukazovateľov sa nepovažuje za ohrozené.

Pri prioritnej osi 3 boli v rámci operačného cieľa 3.1 zaznamenané problémy, ktoré by mohli narušiť implementáciu projektov v rámci tejto prioritnej osi. Konkrétne sa jedná o problémy súvisiace s implementáciou IFN – iniciatívy JEREMIE . Umiestnenie IFN – iniciatívy JEREMIE v rámci prioritnej osi 3 nepotvrdilo pôvodné predpoklady o možnosti jej využitia. Zameranie aktivít, použité nástroje ako aj ohraničenie opravených prijímateľov pomoci na MSP sa nezhoduje s cieľmi a cieľovými hodnotami prioritnej osi 3. Vzhľadom na vyššie uvedený fakt bol odporučený návrat k nenávratnej finančnej pomoci.

Pri prioritnej osi 4 je plán percentuálneho napĺňanie indikátorov veľmi priaznivý (s výnimkou ukazovateľa „počet sanovaných environmentálnych záťaží“ - vzhľadom na komplexný charakter problematiky environmentálnych záťaží, ktorá zahŕňa tiež legislatívne aspekty, návrh jej riešenia nie je súčasťou predmetnej analýzy) a dosiahnutie cieľových hodnôt ukazovateľov sa nepovažuje za ohrozené. V prípade doplnených core ukazovateľov je ich stav väčšinou nulový, čo je aj dôsledkom toho, že pred ich doplnením sa v projektoch nesledovali, ani nevykazovali).

Na základe výsledkov analýzy súčasného stavu implementácie OP ŽP možno predpokladať, že splnenie cieľov jednotlivých prioritných osí a dosiahnutie stanovených cieľových hodnôt ich ukazovateľov nebude ohrozené. Výnimku tvorí prioritná os 5, kde boli zaznamenané problémy, ktoré by mohli ohroziť plnenie jej cieľov - konkrétne ide o problémy s napĺňaním cieľových hodnôt indikátorov v rámci operačného cieľa 5.1 (súčasná hodnota viacerých indikátorov operačného cieľa 5.1 sú veľmi nízke alebo nulové) – potrebné presuny v rámci prioritných tém (z HT 54 Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám do HT 51 Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane NATURA 2000)) prioritnej osi 5.

Zdôvodnenie návrhu revízie OP ŽP

Revízia PO 3 / 3.1 / IFN – iniciatíva JEREMIE

V platnom znení Operačného programu Životné prostredie ako základného programového dokumentu boli vytvorené predpoklady pre implementáciu IFN – iniciatívy JEREMIE v rámci prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy, operačného cieľa 3.1.

Zo strany riadiaceho orgánu pre OP ŽP bolo však uzavretie Zmluvy o financovaní medzi MŽP SR a Európskym investičným fondom (ďalej len „EIF“) možné iba za predpokladu, že bude zaručené splnenie cieľov a dosiahnutie cieľových hodnôt ukazovateľov vo vzťahu k operačnému cieľu 3.1. Ochrana ovzdušia. Dosiahnutie cieľov a cieľových hodnôt ukazovateľov nebolo RO pre OP ŽP zaručené ani prostredníctvom ustanovení Zmluvy o financovaní medzi MŽP SR a EIF, ako ani výberom vhodného investičného nástroja v rámci investičnej stratégie JEREMIE, ktorej návrh bol vypracovaný EIF.

Pôvodné predpoklady o možnosti využitia IFN - iniciatívy JEREMIE v rámci OP ŽP sa najmä vzhľadom na obmedzený záujem žiadateľov (MSP) nepotvrdili. Vzhľadom na fakt, že finančné prostriedky IFN - iniciatívy JEREMIE boli návratného charakteru, nepreukázala sa atraktivnosť tohto finančného nástroja pre MSP na realizujúce aktivity v oblasti ochrany ovzdušia. Tieto aktivity nie sú primárne zamerané na tvorbu zisku, dôsledkom čoho bol nízky záujem MSP o návratnú finančnú pomoc, predstavujúcu iba dočasnú pomoc, ktorú by museli po presne určenom čase vrátiť. IFN - iniciatíva JEREMIE mala byť v porovnaní s grantovou pomocou postavená na báze revolvingu, čo malo vytvoriť možnosť využitia podpory neobmedzeného počtu MSP aj po roku 2015. S odstupom času je možné usúdiť, že grantová pomoc je v predmetnej oblasti pre žiadateľov oveľa atraktívnejšia, nakoľko projekty týkajúce sa ochrany ovzdušia nie sú na Slovensku natoľko rozšírené a investície z vlastných, resp. úverových zdrojov tvoria veľmi malé percento.

Pôvodné predpoklady o možnosti využitia IFN – iniciatívy JEREMIE v rámci prioritnej osi 3 sa nepreukázali ako dostatočne opodstatnené. Odrazom toho boli zmeny v národných

prioritách vo vzťahu k implementácii iniciatívy JEREMIE. Vzhľadom na zmeny v národných prioritách sa navrhuje opätovný návrat k nenávratnému finančnému príspevku, a teda revízia OP ŽP v súlade s čl.33 ods.1 písmeno b) Nariadenia Rady č. 1083/2006.

Revízia PO 5 / presun medzi prioritnými témami

Na základe jeho porovnania so stanovenými špecifickými cieľmi jednotlivých prioritných osí a cieľovými hodnotami ukazovateľov sa odporúča vykonanie zmien OP ŽP, týkajúcich sa presunu indikatívnych alokácií medzi prioritnými témami v rámci prioritnej osi 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny.

Na realizáciu prioritnej osi 5 bola vyčlenená alokácia 59 714 041 EUR, pričom doposiaľ bolo v rámci prioritnej osi 5 schválených 39 projektov v celkovej sume 54 698 262 EUR, avšak prostredníctvom schválených projektov nie je v dostatočnej miere zabezpečené napĺňanie stanovených indikátorov, a to primárne v rámci operačného cieľa 5.1 Zabezpečenie priaznivého stavu biotopov a druhov prostredníctvom vypracovania a realizácie programov starostlivosti o chránené územia vrátane území NATURA 2000 a programov záchrany pre kriticky ohrozené druhy rastlín, živočíchov a území vrátane realizácie monitoringu druhov a biotopov.

Plnenie indikátorov v rámci prioritnej osi 5 nie je rovnomerné. Stav indikátora výstupu „počet vybudovaných, alebo zrekonštruovaných zariadení pre účely ochrany prírody a krajiny“ v rámci operačného cieľa 5.2 vykazuje k 31.3. 2011 plán % naplnenia 223,1%. Na druhej strane indikátory vzťahujúce sa k operačnému cieľu 5.1 (HT 51 Podpora biodiverzity a ochrana prírody, vrátane NATURA 2000): „počet vypracovaných dokumentov starostlivosti o územia“ a „počet realizovaných dokumentov starostlivosti o územia“ vykazujú predpokladanú úroveň naplnenia v percentuálnom vyjadrení len 3,9% pri prvom indikátore a pri druhom indikátore dokonca nulové naplnenie. Stav pri indikátoroch výsledku vzťahujúcich sa k operačnému cieľu 5.1 je podobný. Predpokladaná miera plnenia ukazovateľa „Percento z celkovej výmery CHÚ, ktoré majú vypracované dokumenty starostlivosti“ po realizácii všetkých schválených projektov predstavuje len 7,9 %,

Pretože hlavným cieľom prioritnej osi 5 nie je vybudovanie a rekonštrukcia zariadení pre účely ochrany prírody, ale predovšetkým dobudovanie sústavy chránených území NATURA 2000, odporúčame prioritne sa zamerať na vyhlásenie výzvy na predkladanie žiadostí o NFP v rámci operačného cieľa 5.1. Za predpokladu dodržania súčasnej indikatívnej alokácie na prioritnú tému HT 51 však nie sú už v jej rámci k dispozícii prostriedky umožňujúce vyhlásenie ďalšej výzvy na predkladanie ŽoNFP daného zamerania. Predpokladom jej vyhlásenia teda úprava indikatívnych alokácií na prioritné témy v rámci PO 5. Preto sa odporúča presun disponibilných finančných prostriedkov indikatívne alokovaných na prioritnú tému 54 Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám v rámci prioritnej osi 5, operačného cieľa 5.2 do operačného cieľa 5.1 a jemu zodpovedajúcej prioritnej témy 51 Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane NATURA 2000), a teda revízia OP ŽP v súlade s čl.33 ods.1 písmeno c) Nariadenia Rady č. 1083/2006.

Návrh konkrétneho riešenia revízie OP ŽP

Revízia PO 3 / 3.1 / IFN – iniciatíva JEREMIE (revízia v súlade s čl. 33 ods.1 písmeno b) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006)

Revízia bude mať vplyv na textové a tabuľkové časti OP ŽP, a to:

- v textovej časti OPŽP, v *kap. 7.3.2 Synergia, komplementarita s ostatnými finančnými nástrojmi* – vypustenie základnej informácie o iniciatíve JEREMIE;
- v tabuľkovej časti OPŽP - v *kap. 5.3 Prioritná os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy* úprava tabuľky s názvom „Kategorizácia oblastí pomoci 2007-2013 pre prioritnú os 3; v riadku Forma finančného príspevku, kde *bude vypustený kód 04* (iné formy financovania), pričom zostane zachovaný len kód 01 (nenávratná dotácia);
 - v *kap. 8.4 Rozdelenie príspevku z fondov do kategórií pomoci na úrovni OP ŽP* úprava tabuľky 8.4 Informatívne rozdelenie príspevku z fondov do kategórií (v zmysle implementačného nariadenia EK, príloha č. II) dimenzie „Forma finančného príspevku“ - *riadok s kódom kategórie 04 – Iné formy financovania* v rámci kategórie 27 000 000 EUR *bude vypustený* a zároveň sa *zodpovedajúcim spôsobom o túto sumu navýši indikatívna suma prostriedkov v rámci kategórie 01 - Nenávratná dotácia*, ktorá bude predstavovať 1 820 000 000 EUR.

Revízia PO 5 / presun medzi hlavnými témami JEREMIE (revízia v súlade s čl.33 ods.1 písmeno c) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006)

Vzhľadom na nedostatočné napĺňanie cieľových hodnôt indikátorov prioritnej osi 5, operačného cieľa 5.1 dochádza k úprave indikatívneho rozdelenia príspevku z fondov do kategórií pomoci v rámci prioritných tém HT 54 Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám a HT 51 Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane NATURA 2000) prioritnej osi 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny.

Vyššie uvedená zmena bude mať vplyv na tabuľkové časti OPŽP, a to:

- v kap. 8. 3 *Rozdelenie príspevku z fondov do kategórií pomoci na úrovni OP ŽP*, tabuľke 8.3 „Informatívne rozdelenie príspevku z fondu do kategórií (v zmysle implementačného nariadenia EK, príloha č. II) dimenzie „prioritná téma sa v *riadku s kódom kategórie 54 Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám* znižuje o 6 329 949 EUR na sumu 38 972 825 EUR z EÚ zdrojov. O rovnakú čiastku sa zároveň zvyšuje indikatívna suma prostriedkov v rámci kategórie 51 Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane NATURA 2000), a to na celkovú sumu prostriedkov 36 784 110 EUR z EÚ zdrojov.

Odporúčania

Z analýzy vyplynulo, že v zmysle nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 došlo k naplneniu dôvodov revízie operačného programu uvedených v článku 33 ods. 1 písm. b) a c), ktorými sú:

- b) zmeny v národných prioritách vo vzťahu k implementácii iniciatívy JEREMIE**
- c) výsledky hodnotenia alebo analýzy v súlade s článkom 48 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č 1083/2006 v znení jeho zmien doplnkov.**

Na základe vyššie uvedených dôvodov sa odporúča:

- a) vypracovať návrh revízie OP ŽP,
- b) výsledky analýzy predložiť Monitorovaciemu výboru pre OP ŽP, Centrálnemu koordinačnému orgánu a Európskej komisii a zároveň predložiť Monitorovaciemu výboru pre OP ŽP na schválenie návrh revízie OP ŽP,

- c) po schválení monitorovacím výborom predložiť návrh revízie OP ŽP na schválenie Európskej Komisii,
- d) po prijatí rozhodnutia Európskej komisie o schválení revízie OP ŽP zapracovať z nej vyplývajúce zmeny do riadiacej dokumentácie OP ŽP.

Predpokladaný vplyv a dopad návrhu revízie OP ŽP

Predpokladaný vplyv revízie možno najlepšie posúdiť na základe dopadov a zmien pri implementácii predmetných prioritných osí. Revízia bola odporučená pri prioritnej osi 3, operačný cieľ 3.1 a pri prioritnej osi 5 (presun finančných prostriedkov medzi prioritnými témami)

Dopad revízie OP - PO 3 /3.1/ IFN – iniciatíva JEREMIE: V rámci kap. 3 je navrhnutá revízia OP ŽP na roky 2007 – 2013 v nadväznosti na zmeny vo vzťahu k implementácii IFN - iniciatívy JEREMIE. Jedná sa o revíziu, ktorá sa týka PO 3/3.1. Navrhovanou revíziou OP ŽP vyplývajúcou zo zmien v národných prioritách vo vzťahu k implementácii iniciatívy JEREMIE sa podporí napĺňanie relevantných merateľných ukazovateľov vo vzťahu k prioritnej osi 3 ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy. Zmeny OP ŽP v nadväznosti na zmeny vo vzťahu k implementácii iniciatívy JEREMIE sa svojím charakterom netýkajú štruktúry prioritných osí a v nich obsiahnutých aktivít, cieľov ani ukazovateľov OP ŽP.

Za predpokladu zmeny typu pomoci z návratnej na nenávratnú budú môcť byť dosiahnuté ciele prioritnej osi 3 Operačného programu Životné prostredie. Takéto nastavenie pomoci prispeje k urýchleniu plnenia záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z členstva v Európskej únii, ako aj emisných obmedzení vyplývajúcich z medzinárodných dohôd. Zmena typu pomoci z návratnej na nenávratnú prispeje k cielenejšiemu využitiu alokovaných prostriedkov v rámci PO 3 v prospech zvýšenia kvality ovzdušia a zníženia jeho znečistenia emisiami znečisťujúcich látok.

Takto nastavený systém finančnej pomoci bude mať pozitívny environmentálny a hospodársky vplyv a nenávratná finančná pomoc v rámci prioritnej osi 3, operačného cieľa 3.1 podporí dosiahnutie stanovených technických požiadaviek na prevádzku zdrojov, ktorými sa obmedzujú množstvá vypúšťaných znečisťujúcich látok. Dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia na celom území SR pre všetky znečisťujúce látky, ktoré majú stanovené limitné hodnoty, resp. cieľové hodnoty, patrí medzi kľúčové úlohy ochrany ovzdušia nielen na Slovensku, ale aj v Európe.

Dopad revízie OP na PO 5 (presun z HT54 do HT51): V rámci kap. 5 je v rámci revízie OP navrhnutý presun finančných prostriedkov z prioritnej témy 54 do prioritnej témy 51 - z dôvodu zabezpečenia kontinuity procesu implementácie OP ŽP. Aktuálne existuje nepriaznivý stav v plnení indikátorov Počet vypracovaných dokumentov starostlivosti o územia a Počet realizovaných dokumentov starostlivosti o územia. Navyše, oba z uvedených indikátorov sa vzťahujú k operačnému cieľu 5.1 a prioritnej téme HT 51. Revíziou OP (presunom finančných prostriedkov medzi prioritnými témami z HT 54 do HT51) zabezpečíme, že v budúcnosti budú môcť byť vyhlásené výzvy v rámci operačného cieľa 5.1 a tým pádom prispejeme k možnosti naplnenia cieľových hodnôt vyššie spomenutých ukazovateľov.

Presun disponibilných finančných prostriedkov indikatívne alokovaných v rámci prioritnej osi 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny, operačného cieľa 5.2 na prioritnú tému 54 Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám do operačného cieľa 5.1 a jemu zodpovedajúcej prioritnej témy 51 Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane NATURA 2000) prispeje k naplneniu cieľov prioritnej osi 5, ako aj k zvýšeniu hodnôt ukazovateľov výstupu a výsledku operačného cieľa 5.1 .

Revízia OP ŽP teda podporí cielené využívanie finančnej pomoci zo zdrojov EÚ, alokovanej v rámci OP ŽP, čo môže prispieť k posilneniu jeho efektov vyjadrených prostredníctvom merateľných ukazovateľov.

Použité zdroje

Pri spracovaní „Analýzy dôvodov revízie Operačného programu životné prostredie – čiastkovej správy 2“ ku 31.03. 2011 boli využité nasledovné podklady a materiály:

- Operačný program Životné prostredie v 3.0
- Programový manuál Operačného programu Životné prostredie v 6.0
- Výročná správa o vykonávaní Operačného programu Životné prostredie za rok 2009
- Výročná správa o vykonávaní Operačného programu Životné prostredie za rok 2008
- Správy o vyhodnotení výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok pre OP ŽP
- Nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006
- Nariadenie Rady (ES) č. 1341/2008
- Nariadenie Rady (ES) č. 284/2009
- Nariadenie Rady (ES) č. 539/2010, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenia č. 1083/2006
- Zákon č. 528/2008 Z. z.
- Uznesenia vlády SR č. 752 z 21. októbra 2009
- Uznesením vlády SR č. 265/2010
- návrh Dodatku č. 1 k Rámcovej zmluve o implementácii Iniciatívy JEREMIE v SR medzi Slovenskou republikou a EIF
- Metodický pokyn CKO č. 10 k revízii operačných programov, aktualizácia č. 1 z 13.8.2010
- podklady spracované a dodané Riadiacim orgánom Ministerstva Životného prostredia Slovenskej republiky (pripomienky MŽP SR k návrhu Zmluvy o financovaní medzi MŽP SR a Európskym investičným fondom, pripomienky riadiaceho orgánu pre OP ŽP k návrhu investičnej stratégie JEREMIE, tabuľky týkajúce sa vyhodnotenia napĺňania

indikátorov k 31.3. 2011, tabuľky týkajúce sa stavu čerpania finančných prostriedkov v rámci OP ŽP, tabuľky s prehľadom vývoja implementácie a výziev OP ŽP);

- konzultácie s predstaviteľmi Sekcie environmentálnych programov a projektov Riadiaceho orgánu pre Operačný program Životné prostredie
- <http://www.opzp.sk>
- <http://www.nsrr.sk>
- <http://www.vlada.gov.sk/>,
- <http://eur-lex.europa.eu/>

8.2 English language

Operational program Environment (OP E) represents a programming document of Slovak republic for contribution utilization through European Union funds (EU) for the environment sector for the years 2007 – 2013.

Operational program Environment in his revised version, approved by the Commission Decision K(2010)2270 on 15th of April 2010 was revised further because of allocation enhancement in accordance to the flood protection, which was approved by Commission Decision K(2011)3978 on 9th of June 2011. Nowadays is relevant Operational program Environment – version 3.0.

In the year 2011 occurred some changes in national priorities, in accordance to the implementation of initiative JEREMIE in SR. Those changes have been shown in particular in connection to the OP E, where the placement of the financial instrument - initiative JEREMIE has not been confirmed.

The necessity of OP E analysis from the point of making the changes (revision) according to the changes in national priorities and according to the implementation of initiative JEREMIE in the Slovak republic was the main reason of this analysis elaboration. In connection to this was elaborated an analysis of the actual status of OP E implementation concerning the fulfillment of their objectives and the given indicators values. The need for revision arises in the framework of the priority axis 3 and priority axis 5 of the Operational program Environment.

The objective of “Analysis of reasons for revision of Operational program Environment – partial report 2” was:

- in connection to the actual implementation status of innovative financial instrument (IFN) - initiative JEREMIE in the condition of SR to analyze the necessity of convenience in connection to OP E and the fulfillment of their objectives;
- to evaluate the actual status of fulfillment of objective and indicators of OP E;
- in case of need to propose the solution for changes in the OP E

- to evaluate the impact of the proposed solution on the OP E strategy, as also on his financial part

Methodology for elaboration of the analysis resulted from comparison of the present status given by ITMS and values that were given as the indicators for the relevant priority axis of OP E (input and output indicators of OP E). The analysis of the priority axis (without the priority axis 6, which is the subject of the partial report 1), which is a part of the analysis for reasons for revision of OP E, was made with the aim of following the continual implementation of OP E from the point of achieved input, output and impact and the related extern condition concerning the foreseen long-term objectives. Within making the analysis for reasons for revision of the OP and their relevant priority axis were gained the information on the achieved inputs, on financial resources utilization and about the differences of the achieved measurable indicators in comparison to the given values. The analysis includes the research and the interpretation of the achieved information from monitoring and also from other resources with the objective to find the reasons for differences between the inputs and outputs and the given objectives with the aim to explain the intervention. The analysis includes also the identification of problems connected to the priority axis implementation. The output of the analysis for reasons for revision of OP E is the proposal of the concrete solution for OP E revision within the priority axis, where is needed.

The basis for evaluation were the inputs form monitoring on the level of measures, priority axis, priority themes and operational program, based on the figures from ITMS and from the Managing Authority.

The analysis was elaborated in accordance with the Council Regulation (EC) Nr. 539/2010 of 16th of June 2010, from which the change of the article 44 Council Regulation (EC) Nr. 1083/2006 arise. In compliance with the above stated is for the justification of the proposed revision of the operational program enough to make instead of evaluation the analysis for reasons for revision including any implementation difficulties and the expected impact on the operational program strategy.

Changes in the national priorities in connection to the implementation of initiative JEREMIE

By the Resolution of Slovak Government nr. 12 on 12th of January 2011 was approved “The proposal of amendment nr. 2 to the framework contract on implementation of the initiative JEREMIE in the Slovak republic between the Slovak republic and the EIF and changes of the Resolution of Slovak Government nr. 752 on 21st of October 2009 in terms of Resolution of Slovak Government nr. 265 on 26th of April 2010”.

The above stated document reflects the changes in the national priorities, which occurred in connection to the implementation of the initiative JEREMIE in SR. Those changes have arise in connection to the OP E, where the specific objective of the priority axis 3 – Air protection and minimization of adverse effects of climate change, operational objective 3.1 Air protection has shown despite the positive expectances in the pre-analysis of the market that the implementation and the usage of the innovative form of SME support through the instrument of financial engineering is too limiting. The commercial principals of JEREMIE implementation could not be fully realized within the OP E, which is shown on the remarkable low interest of SME concerning the returnable financial contribution on environmental activities, which are not primary focused on profit generation. In the nowadays economic situation exists therefore an anticipation that the returnable financial instruments financed from the resources of OP E will not be till the end of the programming period fully and effective utilized. According to these facts was in the framework of this material in connection to OP E, operational objective 3.1 Air protection recommended the return to the standard form of contribution – non-returnable financial contribution.

The results of analysis of the actual status of OP E implementation

In the framework of the analysis was evaluated the actual status of OP E implementation structured according to the priority axis, especially from the point of fulfillment of given values of indicators, fulfillment of the separate operational objectives, implementation of the separate priority axis on the basis of results according to call of proposals and financial

implementation also on the level of priority themes as also the status of inputs and outputs indicators in the framework of the relevant priority axis up to the 31st of March 2011.

By the priority axis 1 is the plan of percentage fulfillment of input indicators on average on the level of 63%, by the priority axis 2 is on the level almost 35%. Both priority axis have enough dispensable resources for new call of proposals and so far is the achievement of the given objectives not endangered.

By the priority axis 3 were in the framework of the operational objective 3.1 identified some problems, which may corrupt the project implementation in the framework of this priority axis. Concrete, there are problems connected to the implementation of the innovative financial instrument - initiative JEREMIE. The placement of initiative JEREMIE in the framework of the priority axis 3 did not confirmed the previous anticipations on possibilities of their usage. The focus on activities and used instruments as also the limitation on only SMEs beneficiary is not in compliance with the objectives and the indicators of the priority axis 3. According to the above state was recommended the return to non-returnable financial contribution.

By the priority axis 4 is the plan of percentage fulfillment of indicators very positive (with the exception of indicator named "number of removed environmental burdens" – according to the complexity of environmental burdens, which includes also legal aspects, the proposal for the solution is not included within this analysis) and the achievement of the given values of indicators is not in danger. In case of new amended core indicators is their status mostly zero, because they were not monitored in the projects before.

On the base of the results of the analysis of the actual status of implementation of OP E may be assumed that the fulfillment of the separate priority axis and the achievement of the given indicators will not be in danger. The exception is in the priority axis 5, where some problems were identified, which may endanger the fulfillment of their objectives – concrete the problems concerning the fulfillment of given values of indicators in the framework of the operational objective 5.1 (the present values of several indicators of the operational objective 5.1 are very low or zero) – the movement in the framework of priority axis 5 and their priority themes are needed (from the priority theme 54 Other measures to preserve

the environment and prevent risks to priority theme 51 Promotion of biodiversity and nature protection (including Natura 2000)

Reasons for the revision of OP E

Revision PO 3/3.1/ innovative financial instrument – initiative JEREMIE

In the present version of OP E as a basis programming document were created the anticipations for implementation of initiative JEREMIE in the framework of priority axis 3 Air protection and minimization of adverse effects of climate change, operational objective 3.1.

From the point of view of the Managing Authority for OP E was the signing of Contract on financing between the Ministry of Environment of SR and the EIF possible only, if the fulfillment of the objectives and given indicators in connection to the operational objective 3.1 Air protection will be guaranteed. The fulfillment of the objectives and the given indicators were not guaranteed to the Managing Authority for OP E through the articles of the Contract on financing between the Ministry of Environment of SR and the EIF as also not through the selection of the adequate investment instrument in the framework of the investment strategy JEREMIE, where the proposal was elaborated by EIF itself.

The original anticipation about the possibilities of using the innovative financial instrument – initiative JEREMIE in the framework of OPE, especially according to the limited interest of beneficiaries (SMEs), was not confirmed. In accordance to the fact, that financial resources innovative financial instrument – initiative JEREMIE were returnable, the attractiveness of this financial instrument for SMEs was not shown according to the implemented activities in the field of air protection. These activities are primary not focused on profit generation, due to what was very low interest of SMEs concerning the returnable financial contribution, which was understood as a limited contribution, which should be returned after a specific period of time. Innovative financial contribution – initiative JEREMIE should has been in comparison to the grant scheme based on revolving, what should have create a possibility for uncountable number of SMEs also after the year 2015. After a time distance we are able to consider that the grant schemes are in this specific field of intervention more attractive

for beneficiaries, because the project connected to the air protection are not so far spread and the investment from own resources represents only very low percentage.

The placement of innovative financial instrument – initiative JEREMIE in the framework of priority axis 3 did not confirm the primary hypothesis concerning their utilization. According to the changes in the national priorities is the revision of the Operational program Environment and the return to the non-returnable financial contribution proposed (revision is in accordance with the article 33 paragraph 1, letter b) of Decision (EC) Nr. 1083/2006).

Revision PO 5 / movement with the priority themes

On the basis of comparison with the specific objectives of the relevant priority axis and the given values for indicators is recommended to make changes in OP E connected to the movements of the indicative allocation within the priority themes in the framework of the priority axis 5 Protection and Regeneration of Natural Environment and Landscape.

For the realization of the priority axis 5 was segregated allocation 59 714 041 EUR, whereas from the 1st of June 2011 was within the priority axis 5 approved 39 projects in the whole amount 54 698 262 EUR, but the individual project did not fulfill in the appropriate way foreseen main indicators, especially in the priority objective 5.1 Ensuring favorable status of habitats and species via elaboration and implementation of management plans of protected areas, including NATURA 2000 sites and conservation programs for critically endangered fauna and flora species and areas including monitoring of species and habitats.

The fulfillment of the indicators in the priority axis 5 is not equally. The status of the input indicator “Number of completed or reconstructed facilities for the purpose of natural and landscape protection” in the framework of the operational objective 5.2 shows to 31st of March 2011 the plan of percentage fulfillment 223,1%. On the other hand indicators connected to the operational objective 5.1 (priority theme 51 Promotion of biodiversity and nature protection (including Natura 2000)): “number of elaborated management plans” and “number of implemented management plans” show the average level of fulfillment in percentage only 3,9% by the first indicator and zero by the second indicator. The status by

the output indicators connected to the operational objective 5.1 is similar. The foreseen rate of fulfillment of indicators: Percentage of total number of protected areas with elaborated management plans or conservation programmes“ after implementation of all approved projects represents only 7,9%. The main objective of the priority axis 5 is not completion or reconstruction of facilities for the purpose of natural and landscape protection, but especially NATURA 2000 sites and conservation programmes, we recommend to focus preferably on call for proposals on submission the project application in the framework of operational objective 5.1.

Provided the present indicative allocation on the priority theme 51 it is not possible to have another call of proposal for project application of this specific orientation. The anticipation for the call of proposal is the change in the indicative allocation for the priority theme in the framework of priority axis 5. So far is the movement of dispensable financial resources from the priority theme 54 Other measures to preserve the environment and prevent risks in the framework of priority axis 5, operational objective 5.2 to operational objective 5.1 and the relevant priority theme 51 Promotion of biodiversity and nature protection (including Natura 2000) recommended. Revision of OP E is in compliance with article 33 paragraph 1 letter c) Decision (EC) Nr. 1083/2006.

Proposal of the concrete solution for revision of OP E

Revision PO 3/3.1/ innovative financial instrument – initiative JEREMIE (revision is in accordance with the article 33 paragraph 1, letter b) of Decision (EC) Nr. 1083/2006)

Revision will influence text and tables of the Operational program Environment (OP E):

- in the text part of the OP E, chapter 7.3.2 „Synergy, complementarity with other financial Instruments” - deleting the primary information about the initiative JEREMIE
- in the table part of OP E, chapter 5.3 – priority axis 3 called „Categorization of the fields for intervention 2007-2013 for priority axis 3; adjustment of table in the chapter 8.3 table 8.4 „Indicative distribution of the Funds contribution into categories“, in the line form of finance, will be deleted the code 04 (other form of financing), the code 01 (non-repayable aid) will stay

- in the table part of OP E, chapter 8.4 Indicative distribution of the Funds contribution into categories (following EC implementation regulation, Annex II) of the “Form of Finance” dimension – the line with the category code 04 (other form of financing) and the indicative sum of resources (in EUR) in the framework of category 27 000 000 EUR will be deleted and on the other hand the amount in the category 01 (non-repayable aid) will be enhance to the relevant sum, which will be at the end 1 820 000 000 EUR.

Revision PO 5 / movement within the priority themes (revision is in accordance with the article 33 paragraph 1, letter c) of Decision (EC) Nr. 1083/2006)

According to not sufficient fulfillment of the indicators value within the priority axis 5, operational objective 5.1 will be the indicative amount of contribution into categories in the framework of priority theme 54 Other measures to preserve the environment and prevent risks and priority theme 51 Promotion of biodiversity and nature protection (including Natura 2000) within the priority axis 5 Protection and Regeneration of Natural Environment and Landscape changed.

The above stated change will influence the table parts of OP E:

- in chapter 8.3 Distribution of the Funds Contribution into Aid Categories at the OPE Level, table 8.3 “Indicative distribution of the Funds contribution into categories (following EC implementation regulation, Annex II) of the “Priority Theme” dimension” – the priority theme 54 Other measures to preserve the environment and prevent risks will be cut down about 6 329 949 EUR on the sum 38 972 825 EUR EU resources. The same amount is upgraded within the category 51 Promotion of biodiversity and nature protection (including Natura 2000) and the total amount is at the end 36 784 110 EUR from EU resources

Recommendations

From the analysis arise, that in terms of Decision (EC) Nr. 1083/2006 the reasons for revisions of OP stated the article 33, letter b) and c) were fulfilled :

b) changes in national priorities in connection to the implementation of initiative JEREMIE

c) results from evaluation or analysis in accordance to the article 48 paragraph 3 Decision (EC) nr. 1083/2006

On the basis of the above mentioned reasons is recommend:

- a) to elaborate a proposal of OP E revision
- b) to submit the results to the Monitoring Committee for OP E, Central coordination unit and European Commission and at the same time to submit to the Monitoring Committee for OP E for approval the proposal of OP revision
- c) after the approval by the Monitoring Committee to submit the proposal for revision of OP E to EC for approval
- d) after Decision of EC concerning the approval of OP E revision to incorporate all relevant changes in the managing documentation of OP E

Expected influence and impact of the OP E revision

The expected influence of revision could be evaluated on the basis of impacts and changes by the implementation of the relevant priority axis. Revision was recommended by the priority axis 3, operational objective 3.1 and by priority axis 5 (movement of financial resources within the priority themes).

Impact of OP revision - PO 3 /3.1/ IFN – initiative JEREMIE: in the chapter 3 is proposed the revision of OP E for years 2007 – 2013 in accordance to the connection to initiative JEREMIE implementation. The revision is proposed within the operational objective 3.1. The proposed revision of OP arising from the changes in national priorities in connection to the implementation of initiative JEREMIE will be supported the fulfillment of relevant indicators

in connection to the priority axis 3 Air protection and minimization of adverse effects of climate change. The changes in OP E in accordance to the changes in implementation of initiative JEREMIE are not related to the priority axis structure, activities, objectives or indicators of OP E.

If the change from returnable to non-returnable contribution happened, the objective of the priority axis 3 of OP E may be achieved. This adaptation of aid contributes to the acceleration of fulfillment of SR duties arising from the membership of EU, as also the air pollution limits arising from the international agreements. The change of form of financing from returnable to non-returnable contributes to the better usage of allocated resources within the PO 3 on behalf of enhancement of air quality and cutting down the air pollution.

The system of financial help will have positive environmental and economic influence and the non-returnable financial contribution in the framework of the priority axis 3, objective 3.1 will support especially the achievement of technical conditions for machines operation, where the amount of the released polluted substance is limited. The achievement of the good air quality in the whole area for all polluted substances, which have given limits values, resp. objective values, belongs to the strategic and key-tasks of air protection not only in SR, but also in Europe.

Impact of OP E revision to PO 5 (movement from priority theme 54 to priority theme 51):

In the framework of chapter 5 is in the framework of OP E due to the continual implementation of OP E proposed the movement of financial resources from the priority theme 54 to priority theme 51. Actually there is unfavorable status of fulfillment indicators: "number of elaborated management plans" and "number of implemented management plans. Both indicators are related to the operational objective 5.1 and the priority theme 51. By making the revision of OP (movement of financial resources within the priority theme from priority theme 54 to priority theme 51) will be secured, that in the future could be the call of proposal also within the operational objective 5.1 and so far we will contribute to the possibility of fulfillment of the foreseen values of the above mentioned indicators.

The movement of dispensable financial resources allocated in the framework of the priority axis 5 Protection and Regeneration of Natural Environment and Landscape, operational

objective 5.2 from the priority theme 54 Other measures to preserve the environment and prevent risks to operational objective 5.1, priority theme 51 Promotion of biodiversity and nature protection (including Natura 2000) will contribute to fulfillment of the objective of the priority axis 5, as also the enhancement of the values of input and output indicators of the operational objective 5.1.

Revision of OP E will support the specific usage of financial aid from EU resources, allocated within the OP E, what will contribute to strengthen their effects described by the indicators.

Resources:

By elaborating “Analysis for reasons for revision of Operational program Environment – partial report2” to 31st of March 2011 were used:

- Operational program Environment – version 3.0
- Program Manual of OP E – version 6.0
- Annual report of the Ministry of Environment of SR for year 2009
- Annual report of the Ministry of Environment of SR for year 2008
- Report on evaluation the call of proposals for project application for OP E
- Decision (EC) Nr. 1083/2006
- Decision (EC) Nr. 1341/2008
- Decision (EC) Nr. 284/2009
- Decision (EC) Nr. 539/2010, by which was changed and amended Decision (EC) Nr. 1083/2006
- Act Nr. 528/2008
- Resolution of SR Government Nr. 752 from the 21st of October 2009
- Resolution of SR Government Nr. 265/2010

- Proposal to the addendum nr. 1 of the framework contract on implementation of initiative JEREMIE in SR between SR and EIF
- Methodical guideline of the central coordination unit Nr. 10 to revision of OP E, actualization nr. 1
- documents elaborated and given by the Managing Authority of the Ministry of Environment of the Slovak Republic (Ministry of Environment of SR comments to the proposal of the contract between MoE of SR and EIF; Ministry of Environment of SR comments to the proposal of the investment strategy JEREMIE, tables connected to fulfillment of indicators to 24th of March 2011, table related to utilization of request for reimbursement to 31st of March 2011, table with the overview of implementation and call of proposals of OP E)
- meeting with the representatives of the Section for environmental program and projects of the Managing Authority for OP E
- <http://www.opzp.sk>
- <http://www.nsrr.sk>
- <http://www.vlada.gov.sk/>,
- <http://eur-lex.europa.eu/>